

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ జూన్ నెల 25-వ తేది సోమవారము

శ్రీ విభవనామ సంవత్సర ఆషాఢమాస శుద్ధ అష్టమి

No 72

సంచిక ౭౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
కాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములకు
నొప్పులకు నంజీవివంటిది.

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన

మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0

డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

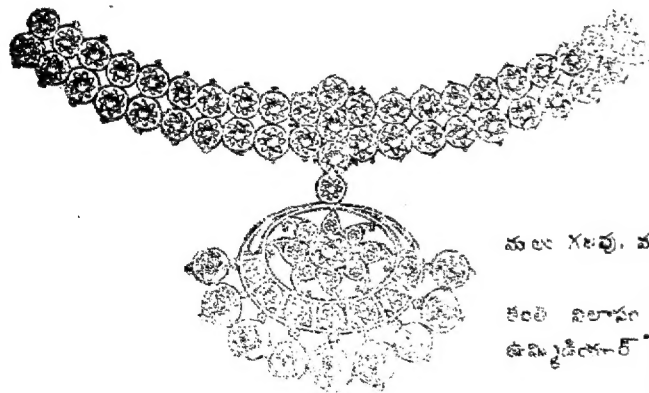
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు

249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి

నగల కొనదలచినప్పుడు ప్రప్రథమమున మీ పనిమి?

వా 1649

అనాదిగానుండునట్టి నగల దుకాణమును
విచారించి, సరాసరి అక్కడికి పోవుటయే
పలుకముల వెండి సామానులు, బంగారు నగలు నిల్వ
చూగా నున్నవి. సీనువెండికి, పవనం బంగారుకు పూచీ
నివ్వబడును. అక్కరలేనివి వాపసు తీసుకొని వేరు
నగలివ్వబడును. మరియూ కాతాదాగుల కనేక సౌకర్య
ములు గలవు. మాతో లావాదేవీ చేయచున్న వారినడిగిన తెలియను.

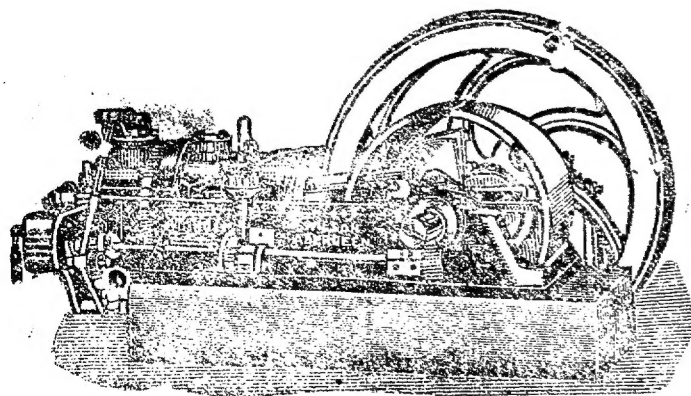
కంటి నిలాహ
ఉమ్మడియార్ { ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, పెరిభాష
గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ } నెం 2302

నగలవర్తకులు, 25 ప్రెనాబుదారురోడ్డు, వర్రాసు

ప్రసిద్ధికెక్కిన విల్సన్ క్రూడాయిలు యింజనులు

సులభమైన మెకానిజమ్.

వేపరైజరులేదు త్వరిత స్థావరము.

మద్రాసు రాజధానికి సోలు వీజంట్లు

యెంపైరు యింజనీరింగు కంపెనీ,

బ్రాంచిఆఫీసు, బెజవాడ.

యా యింజనులు కెమిటీలో ప్రైవేట్
తోను, కోల్డు స్టార్టింగు ప్రైవేట్తోను 7
గుర్రములు హార్పు పవరుమొదలు 55
గుర్రముల హార్పు పవరువరకు యెల్లప్పు
డున్న స్టాక్లో సిద్ధముగా నుండును.
అన్ని సామానులు చాలా బలముగాను,
తెంపట గలవిగాను వుండును. క్రూ
డాయిలు ఖర్చు అతిస్వల్పము. యెంత
మట్టి చమురుతోనైనను అతి త్వరిత
ముగా పనిచేయును. భరణు ఆది
సరసము.

4867

308, లింగిచెట్టిపేటి, మద్రాసు.

WANTED.

An experienced and qualified Telugu Pandit to teach the higher forms of Sri Mahant's High School, Tirupati. Apply to the Head Master. 4897

డిప్ డిప్ డిప్ డిప్

డిప్ డిప్ డిప్

డిప్ డిప్ డిప్ డిప్

డిప్ అనగా నేమి?

4302

లెవిస్కో

బిడ్డల జన్మకాపు, బిడ్డల ఆరోగ్యమునుగురించి తల్లులు
తహతహపడవలసిన సలహామండరు. బలమును, సంతోషమును
గలుగజేయును. మీ దుకాణాదాదని అడుగును.

వల 1 కి రు 1/- లేదా

LEVISCO INDIA Co.,
Green Villa-Grant Road, BOMBAY.

మద్రాసు అందు నదరక మరాటా
రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

ఈదినకు జరిగినవిషయములను కొనుటకు టెండర్లు కావ
తెను. టెండర్లు 1928 సం. జూలై 31 వ తేది మంగళవారం
వరకు గెలుపలలో గా మద్రాసు అండ్ నదరక మరాటా రైల్వే
కంపెనీ ఏజెంట్ గాజి పంపుకొనవలెను. అనువదలగా మైన్
స్టీల్ వస్తువులు, యినువతునకలు, లోహపుతునకలు, మెషీన్, రై
గర్లు మొదలైనవి.

టెండర్ల ఫారమువస్తువుల వివరములు తెలుపు జాపీలో
రు 5/- వెల్లిందిన వక్రము అండ్ నదరక మరాటా రైల్వేకం
పెనీ ఆఫీసు కంట్రాక్టు ఆఫ్ ఫోర్మ్ ఫెరంబూర్ వారివద్ద
దొరుకును. ఆడబ్బు తిరిగి వాడవలెను. టెండర్ల ఫారము
వి. పి. మూలకముగా పంపబడదు.

టెండర్లు సీలుచేయబడిన కవర్లలో నంపవలెను. కవర్ల
మీద "లోహపు తునకల కొనుగిచ్చి" టెండరు అని
వ్రాయవలెను.

సి. జి. డబ్ల్యూ. కార్తక్
ఆఫీసు కంట్రాక్టు ఆఫ్ ఫోర్మ్.

4896

ఉచితము. ఉచితము. ఉచితము.
కోటిశ్రీలకు కంతు. ప్రతియేడు జేనకుజేలప్రజ లక్షాధి
కాదలగుచున్నాడు. మీరల కాగూడదు.

1928 సంవత్సరపు వాణిజ్యముయొక్క

భవిష్యత్తు రిపోర్టు

ఈసంవత్సరము మీయొక్క వ్యాపారాధికారముయొక్క సత్య
మనుజులు ప్రపంచభూమినిబడవజోలివచ్చును. యీసంవత్సరము మీ
యొక్క ప్రత్యేక ఘనత సంపాదించినవాడు. యీసంవత్సరము మీ
యొక్క వ్యాపారముగూర్చి జేసిన వివరములో యెట్లుజగ
గనడియు, వస్తుసామగ్రియొక్క సప్తయ గిరాకీ యెట్లునునో
కాస్త్రయొక్క కరణం దెలుపును. ప్రపంచములో ప్రతివీటిన
జరుగు వివర వ్యాపారములను గూర్చి జేరుగ దెలుపును.

తగిన సలహా బొందుటకు తొందరపడుదు. పుస్తకము
ధరకుగాను రు 5/- క్రిందనున్నది. ఆలస్యము చేయరాదు. కొద్ది
ప్రతులు మాత్రమే గలవు.

ప్రకాశకులు:—కమర్షి యండ్ ఫోర్మల్ నుండిపోర్టు 1928
ప్రపంచములో వ్యాపారసంబంధిన్నియు యీ రిపోర్టు నుపయో
గించుచున్నాడు.

ఇంగ్లాండునందును—ప్రొగ్రెస్సుములందును నవ్వెదారులు
—"స్పీడు కాంటెంకంపెనీ, తపాలపెట్టె నెం. 2056.
బొంబాయి (యండియా)

ఇండియా, బర్మా, సిరియాకు సోత్ ప్రతినిధి
ఆల్ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ (ఈస్టర్న్) లిమిటెడ్,
హార్బర్ ట్రస్ట్ కంపెనీ,
హామబాక్సు నెం 2175 బొంబాయి

జాతకము

జాతకమునకు నకలుగాని జననకాల ఘడియలు లేక నం
బరుగాని ఉత్తరము వ్రాయవలెనుగాని మామనంకినవో జాత
కమునకు యావము, స్వభావము, ధనము, భూమి, పిల్లలు, వి
తానము, కర్మము, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము, జీవనము.
టెండరుగాగల 38 వివరములు వ్రాసి రూ 2-4-0 అకు వి,
నా పంపెదము. కార్మికరూపింపవలె విక సం 3 ఫలం
1-4-0. అర్జెంటైన్ బాంబాయి, 1402 8249
గోపాలపురం. కొత్తపేటపొస్టు, గోదావరిజిల్లా.

బాల్యవివాహములు

26-5-28 తేది గల కృష్ణావతరమునకు 2-6-28 తేది గల
తత్పరమునకు ఈ పై క్రింద రెండు భాగములుగా
నోక పెద్దవ్యాసము ప్రచురింపబడినది. ఆ వ్యాసములో వ్రా
సినవిధమున "జీడిబొండువివాహములు దేశములోని జిజ్ఞాసు
వు లెల్లరియనుచున్న కల్లోలపరిణామమునది." అయినందున వ్రా
కాపాతకు లందఱును తప్పక యావ్యాసమును అమూల్యముగా
చదివియేయవలెను.

ఈ వ్యాసములోని అంశములను విమర్శించి ఆవ్యాస
సిద్ధాంతము ప్రమాదపూరితమని యాధిపత్యము యీ వాదము
రసముయొక్క ముఖ్యభిప్రాయము.

రెండవభాగములోని సిద్ధాంతమును పోషించేయు వా
క్యములు ఏ యొకటి రెండో మొదటి భాగములోనున్న ప్రధ
మభాగములకు హిందువుల బాల్యవివాహపద్ధతి ప్రజాభ్యు
దయ నిశ్చేయన ప్రధానసాధనమని వేసోళ్ళ బాటయన్నది. ఇక
రెండవభాగము ఆ సిద్ధాంతమును తారుమారుచేసి ప్రస్తుతజీవకాల
పరిస్థితులనుబట్టి బాల్యవివాహపద్ధతి కడు నిషేధమని సమాప్త
ముఖము ఘోషించి సమకట్టినది. ఇది యెటులనో నూచింతును
గాక. మున్నగు ప్రధమభాగములోని విషయము లెవ్వయో
గమనింపుడు.

1. బాల్యవివాహవిషయమై కారకగర్భ రావోపు కా
సనసభలో బ్రజేళ్ళ పెట్టబోవు నిషేధకాసనమునుగూర్చియు, ఈ
విషయమునుగూర్చి పండితులలో బండితులకు గల అభిప్రాయ
భేదములు మున్నగువిషయములు మొదటి పేరావందు చర్చింప
బడినవి.

2. ఈ బాల్యవివాహపద్ధతి యేకాలమునుండివచ్చినదని
విచారించుట బహుశః తప్పు. తేల్చుటకు వీలులేదని రెండవ
పేరావందు ప్రచురించినది.

3. బాల్యవివాహపద్ధతి సంఘతేమమునకు దూరమా
కాదాయనవాదము అంగీకరింపదగినదనియందోశనవలన లేవ
బడినదనియు ఇందువిషయమై కొందఱు పండితులు మాడ ను
చున్నారై ప్రతిస్పృతులకు వాదవాదులూర్ధ్వము గల్గింప
మొదలిడిరియు మూడవ పేరాలోని సారాంశము.

4. మనసంఘసంస్కర్త లీ బాల్యవివాహపద్ధతి నిషేధింప
నంది పాశ్చాత్యపద్ధతియే తమకు వరపడిగ బరిగొనిచిరియు
బాశ్చాత్య వివాహపద్ధతి కేవల కామోపభోగవరాయణమై భర్త
లు భార్యను నిమగ్నముననునకు మాకుటకు దగిన యవకాశము
లిచ్చుచున్నందున, బామలిచ్చేవా భార్య యానుటనున లేదా
మూడవకేటమును అనుభవింపబడుచున్నది మిగుల సింధ్యమై
యున్నదని గాలవ పేరావందు నిరీకృతమాయెను.

5. కామోపభోగము హిందూవివాహపద్ధతికి అలంబమే
కాదనియు కాకినాడు చెప్పినచోప్పున "ప్రజ్ఞయే గృహమేధి
నా" అనుప్రమాణమును, యజ్ఞయాగాది కర్మాశ్రమైగృహ
మేధిగానుండవలెనను ప్రమాణమును, అపద్ధతికి బ్రహ్మకంబు
లనియు శ్రీపురుషము శ్రీత్రైవిషవస్తువులనిగాని ఉపాధ్యు
పహితాత్మలనిగాని యెంచవలెననియు అయిదవపేరా యాధి
పతించినది.

6. జంతుతలనుండి మనుజుని జేయవచ్చునది జ్ఞానమనియు,
అజ్ఞానమునకు ధ్యానము ప్రధానమనియు ధ్యానమునకు భావము
మూలమనియు భర్తకు భార్యభావననియు భార్యకు భర్త భావ
మనియు ఇట్టి భావమే అభిసంధిమనియు అభిసంధి లేకరి
రతియేకాదనియు ప్రతీతికై గారము గాబలననియు ఆరవ
పేరా వాదించినది.

7. అభ్యాసతీతకాలందియు కామోపభోగము హేచ్చు
అగుచుండుననియు, కామోపభోగములు తాత్కాలికములై
తుచ్చము లనవలెనననియు, శ్రీపురుషము ప్రస్తుతి నివృత్తి
లనియు రెండవపుటకు పేజీగిండుట సద్ధానందమునందు ఈ
యానందము నిర్విషయానందమే కాకపోవచ్చుననియు, అటు
ల యాదు నిత్యమే యనియు ను, ఇట్టి నిత్య
నందము కామము అంతర్భూతునుగుటచే
గలుగుననియు నుచువు పాశ్చాత్యవివాహపద్ధతి కామభోగ
నిదానమైనందున సింధ్యమనియు హిందూ బాల్య వివాహపద్ధతి
ప్రస్తుతినివృత్తిమేళనములమై సద్ధానందప్రాదుర్భావమున
ఉద్భవశ్రేయోసంధానకమనియును ఏడవపేరావందు ధ్వ
నించిరి.

8. శ్రీచిత్రము పురుషనిభాగ్య మున్న యాశ్రితికి
సార్థకమే నునియు సస్వల్పప్రాప్తికి శ్రేత్రసోక్త స్వయంవలె
సత్సంకాపభాగ్యమునకు శ్రీచిత్రమైర్వల్యమే ప్రధాన మని
యును నుచువు ఇట్టి నైర్వల్యము కామకామినీభావమున
సాసగకాలదని ధ్వనించుచు నెనుకటి పేరాలోని అంశమునే
ఎనిమిదవపేరావందు రూడ నిరపలించిరి.

9. పురుషునితో శ్రీ అత్రేయ్యమును భజింపవలెనని
యు పురుషుడు పరతత్వోపలబ్ధిని జేయటకు గురు వట్టి అ
వసరమో శ్రీకి భర్త అట్టి అవసరమనియు శ్రీకి భర్తయగుట
వనియు అతనియందు ఆత్మసాక్షాత్కారము బొందినగాని అమె

కు అనంతోపలబ్ధి లేదనియు అందునకు ధ్యానధారణము లసన
రమనియు మనస్సు సంకల్పవికల్పాత్మకమై బహుచింతలమైనద
నియు వికల్పసమయమునగాని మనస్సు నిర్మలము నిశ్చలము
గాబలననియు అట్టివికల్పసమయమునకు సంకల్పము పుట్టునాటి
నుండియు అభ్యాసము చేయవలెననియు ఇట్టిసంకల్పము మన
బాలికలకు ఎనిమిది యేడకే మొలకెత్తుననియు కనుకనే "అప్త
వరా భవేత్తే వ్యాస" నిరనియ ఒక్కసారిగ నోక పురుషునిపై
అగ్నిమైవమనక్కు తగిన ధ్యానధారణములు లేనిచో వికల్పమున
కు రావచ్చుననియు మన అమ్మాయి పె రి గి పె ర్త దై
వగోజేకొని హాయిగ కాలముగడుపవలెనను మాత్రసంకల్పమే,
బాలిక సంకల్పమునకు గారణభావమై యుండుననుటకు సందే
హము అవసరము లేదనియు ఇట్టిసంకల్పము ఈయ శ్వేదము
ఈభావముగూర్చి ఈత్రైయకాంక్ష బాలికమనమున జనించే
నూత్నువికాసరూపము నందుచున్నదని మనపూర్వులు గ్రహిం
చిరినియు ఈసంకల్పము బహుముఖములకు బోసివచ్చినచో
నేకాగ్రతలేక విచ్చిన్నమై వృథిదరించుననియు ఇట్టిసంకల్పము
వికసించుటకు బూర్వమే శ్రీగొమ్మనుకచ్చి మఱియొక దానిపై నం
టుగట్టి ప్రోక్షింపవలెననియు ఈజేదనపు సంకల్పము
కామవికారహితమైనదనియు అట్టిసంకల్పమునకు గట్టుగట్టి
తలిదండ్రులు ఒక వరుని దెచ్చి కన్యకకు ధ్యానమూర్తిగ సమ
ర్పింతుననియు అధ్యానమూర్తిని ధ్యానించి కాలక్రమమున
సర్వోపభోగముల ననుభవించి అతనితో నైకమై మరల నా
మూర్తి నే (ప్ర స విం చు య న్న ద ని యు,
ము తు మ తి య గు ట యనిన కామవికార ముదంఱుచుట
యన్నమాటయనియు అప్పుడామె కన్య కాదనియు ఆమె సం
కల్పము కామవికారయంతమైనదేల బోవదూషిత మౌననియు
అట్టి సంకల్పము స్వచ్ఛముగ నున్నపుడే దానికొకమార్గము
గల్గించిన సరియకాని లేనిచో కామవికార పరంపరావాహిని
యై వికారదశనోంది యిచ్చవచ్చిన సాగరంబు సంకమించుచుం
డుననియు లోమిడిమొదలు పదునాలుగు పేరాలలో కడుమ
నో వారముగ నుపన్యసింది హిందూవివాహపద్ధతి యుత్పత్తి
మని ధ్వనించిరి.

ఇంతటితో వ్యాసములోని మొదటిభాగము పూర్తి అయినది.
దీనిలో చర్చింపబడిన విషయములు ఉపకరణమౌనచోర పరా
మర్శలయందు సమగ్రములై నుసంగతములై హిందూ బాల్య
వివాహపద్ధతియొక్క లక్ష్యము వైరాగ్యముభక్తిభావము ఆత్మ
సమర్పణము అను ఉపాధికలక్షణములు భార్యయందును, విశ్వా
సము ప్రేమభావము ఈశ్వర్యము అను ఉపాధికలక్షణములు
భర్తయందును అవహించి తేసి వారిద్దరు వివాహాన్ని
నుఖంబులొందజేయుట యగుటచే నతి శ్రేష్ఠతమమనియు బా
శ్చాత్యవివాహ పద్ధతియొక్క లక్ష్యము కేవల కామభోగకాల
సత్యము అగుటయు నందువలన నిరంతర భర్తృభార్య విద్యేష
వైరాగ్యోత్పాదకమైండునది గడుంగు నీవతము మనియు
సిద్ధాంతము చేసియున్నది.

ఇట్టిచో రెండవభాగపు సిద్ధాంత మి మొదటిభాగములో
ని సిద్ధాంతమును మఱియే బలపరచగలదని ధదువరులంద రూహిం
చియుండురు. నే నెట్టి ఆ స్పృహకర కలులనే యూహించిరి.
కాని ఆవ్యాసము చదివి ఆశ్చర్యము నొందిరి. వ్యాసరచయితల
విసుల మేధాశీలురనియు వ్యాసపరిశ్రావకమౌననియు వారి
మొదటి వ్యాసరచనను ఇట్టి అందము గోచరింపగలదు. కాని
వారి రెండవ వ్యాసములో జర్చింపబడిన భక్తిని గమనించిన
నెంటునే ఆ యభిప్రాయమును మార్చుకొనవలసి వచ్చుచున్నది.
మొదటి వ్యాసము ఉపకరణమౌనచోర పరామర్శలయందు
ఎంత గంభీరమును, నుసంగతమును, సమగ్రమును అయి యున్న
దియో రెండవభాగ మంతయు లాఘవప్రాయమును అసంగ
తంబును అసమగ్రంబును అయియున్నదని చెప్పక తప్పదు.
ఎటులనో విమర్శించుట గాక!

(1) ఈభాగము లోని 16, 17 పేరాలు (వివర పేరాలు)
ఆ వ్యాస ము యొ క్క సిద్ధాంత ము ను వా
కొ ను చు న్న ది. ప్రే మ సమస్త లో క ము ల కారి
క క్రియనియు అదివికసించినదే స్పష్టి లేదనియు ప్రేమవికా
సములేని వివాహము అర్థము లేనిగుంట ఓననాలు దిద్దుటయ
నియు బాలికయొక్క ప్రేమ వికసించుట పదునాలు గొండున్న
బాలననియు బాల్యవివాహముం కరియుగప్రవర్తనకు సహ
యభూతము లయ్యవలయు ఇట్టివికారోత్పత్తికి సప్త దాయ
కములనియు ఈబాల్యవివాహము లెంతతరలో బోయిన నంత
జీవితమదాయక మనియు అపేరాలలో సిద్ధాంతము నేయిం
బడినది. చతువరులారా! యీసిద్ధాంతము స్వస్వోవ్యామూత
మని చెప్పవలెనా? వివాహ లక్ష్యము ప్రేమ లయ్యును వికల్ప
సంయమనమున వృద్ధిభాందదనననియు ధ్యాన ధారణలచే, ఏకా
గ్రంబు గావలె ననియు మోక్ష సంకల్పమే, బాలిక నిర్మలసంకల్ప
మునకు ఆలవాలమై దినదిన ప్రవృద్ధులై నిత్యముగ సద్ధానంద,
ప్రదుము గాగలదని ప్రధమ భాగములో బ్రుదర్శించిన చోప్పు
రయు వ్యాసరచయితలు మఱియీ యీవ్యాసో విమూత సిద్ధాం
తమును శేసియున్నారనుటకు సందియముండునా; ఉండవలెదు.
ఇదియెటులంచి యీసిద్ధాంతము పరస్పరసింహక జేనెడు చోపు
లెట్టిదియో గమనింతుము గా?

(2) మన జాతీయవాద లక్ష్యము ప్రస్తుత కాల మందు వికారదళ తొందిన దనియు అయ్యి సంగ్రహింపబడి యియు, పూర్వపు ధర్మాధిరతి యిప్పటి మనవానికి గమపించుట లేదనియు, అ ప ప టి ధ ర్మ ము లు ఇప్పుడు మనికిరావనియు దీనింబట్టి కాలముతోడ ధర్మములు మారుననియు బిట్టి చెందు సేరాలలోఁ జెప్పబడినది. చార్యవరచయితలు ధర్మమును సేమా పూర్తి గమపింపకయో లేక విస్మరించియో యిటుల ప్రాసరించుదురు. ధర్మమును సేమయిన మన కాస్త్రము రల యభిప్రాయము తెలిసికొందుముగాక!

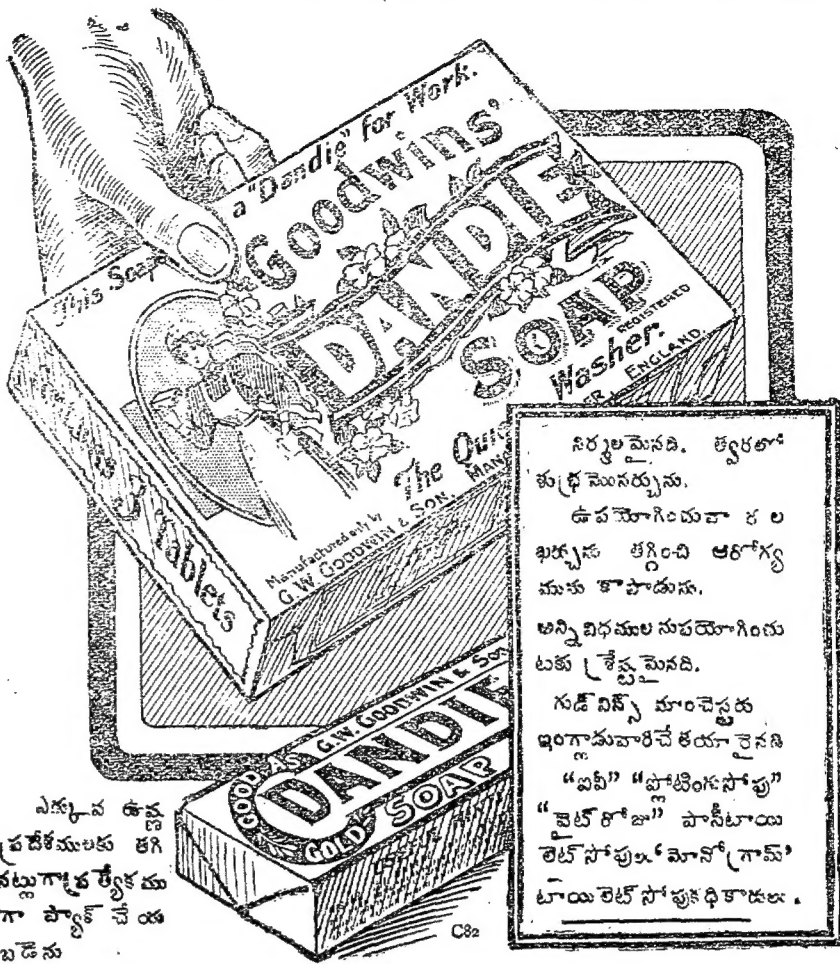
“ద్వివిధో హి ధర్మః ప్రవృత్తి లక్షణో నివృత్తి లక్షణః; జగతః సీతీకారణం ప్రాణీణాం సాక్షాదభ్యుదయ నిశ్చేయ ధర్మోఽభ్యుదయ ధర్మః బ్రాహ్మణా దైవ్యధర్మిణి రాక్షసిభిశ్చ శ్రేయోర్ధిః ఆనుష్ఠీయమానః” (జగత్తు నిలుచుటకుఁ గారణ భూతమే ప్రాణులు ఇహలోక పరలోక సంబంధమును అభ్యుదయమును బొందుటకును ఉపరిజన్మరాహిత్యమును నిశ్చేయ సంబును గాంచుటకును సాక్షాదేతు శ్రేయమునగుఁడెదు బ్రాహ్మణాదివర్ణములవారును బ్రహ్మచారి మున్నగు ఆశ్రమములవారును అనుష్ఠింపవలసిన ధర్మము. అయ్యది యేదియో వేదములు నిర్ణయించినది. అట్టి ధర్మము ప్రవృత్తిధర్మము నివృత్తి ధర్మము అని రెండువిధములుగనున్నది) అని శ్రీ శంకర ధగవ త్పాదులవారు ధర్మస్వరూపమును నిర్వచించియున్నారు. ఇట్టి ద్వివిధరూపధర్మము సామాన్యవిశేషరీతులఁ దిరిగి రెండు భేదములఁబొందుచున్నదని వైవాక్యమువలననే తెలియగలదు. “శాన్త్యం బూయాత్” న ప ర దా రాం గ ష్యేత్ “న శురాం పిదేత్” నహింసాంకుర్యాత్ ఈ ధర్మముగ దయా నత్యక్తవాదుల విధించు వేదవాక్యములవలన నిర్ణయింపబడునది సామాన్యధర్మము. ఇట్టి సామాన్యధర్మము అపవాదకాస్త్రము అన్యథా కాసింపవచ్చుదుకొన్న ఇతరత్ర సర్వదా వర్తమాన్యేషము లేక సమస్తజనుల అచరించియేరవలెను. ఇక వర్ణభేదమును బట్టి ఆశ్రమభేదముననుబట్టి విధింపబడిన ధర్మములు విశేషధర్మములు. బ్రాహ్మణునకు దుష్సన్యాసాధ్యాయులును శూద్రయులకు కార్యతేజోహిర్యాదులును బ్రహ్మచారి సన్యాసాధ్యాయులును గృహస్థునకు అతిథిపూజాదులును ఇటువలెనే రిక్తిైన వర్ణముల వారికి ఆశ్రమములవారికి తత్తద్విధోక్తధర్మములును విశేషధర్మము లనఁబడును. ఇట్టి ధర్మద్వయములోనికి తేరివిషయము ఏదియు లేదు. రాజకీయములు సాంఘికములు ఆధ్యాత్మములు మున్నగు సర్వివిషయములును ధర్మద్వయనిరూఢములై శ్రుతి స్మృతివోదింబులై ప్రదర్శించెడివి. మన వ్యవేకప్రభువులు దేశము పరిపాలించునంతకాలము అట్టి శ్రుతిస్మృతులై ప్రమాణముగ ప్రభువులు ధర్మపరిపాలనము గావించిరి. విదేశప్రభువులకు శ్రుతిస్మృతులు ప్రమాణము గాకపోవుటచే రాజకీయ విషయంబులందు వారివారి యభిప్రాయానుసారంబుగను వారివారి సంక్రతాయానుభవముగను వర్తించుచున్నారు. ఇక ఆధ్యాత్మవిషయములకు మఱియొక సేరు పెట్టి వానిలోకి మేమాకాసున మన విజ్ఞప్తప్రభువులు శిష్యభూషణి. హిందూవివాహపదతి అట్టిమతసంబంధమునదికాని వేరుకాదు. వివాహము గృహస్థాశ్రమస్వీకారమునకు మూలము.

అట్టి ఆశ్రమస్వీకారము ఎటుల జేయవలెనో ఎటుల నిర్వర్తించవలెనో మన మతసంబంధమైనందున వివాహప్రక్రియ ప్రవృత్తి ధర్మమునకుఁ జేందినది అని స్పష్టమవుచున్నది. కాని దానిని నిర్ణయించుటకును కాసింపబడునది మన శ్రుతిస్మృతులకే అధికారముగలదనిగాని అన్యథా లేదని తేలుతెల్లమగుచున్నది.

ఇట్టివో కారదాగాధిగిని మన కాసనసభవారికిగాని ప్రతిభా ప్రభువులకుగాని వివాహ సంబంధమును కాసనము గా వింపుటకు ఎట్టి అధికారములేదు అని వేదోక్తములవలన యున్నది.

ఇది యిటులండ ‘కాలముతోడ ధర్మములు మారును’ అనెడువ్రాత యెంతవరకు సత్యమా విచారించుముగాక! సామాన్య ధర్మములు సాధారణః సార్వకాలీనములును సార్వజనీనములును అగుటచే కాలమునుబట్టి మారనేరవు. ఇక విశేష ధర్మములు మాత్రము దేశకాలములబట్టి మారుచున్నవని మన పెద్దలు కాస్త్రసాంప్రదాయానుసారముగ ఆంగీకరించిరి. కాని అట్టిమార్పులు అనపరీక్షలని లిలకింపగలవారు. ‘దీర్ఘ దర్శిమహర్షిః’ అను వాక్యమునుబట్టి మంత్రద్రవ్యలగు మహర్షులు తప్ప యితరులు కొఁడాలరని మహర్షులే కాసింపిరి. అట్టి మహర్షులు వారియొగిదార్శ్యముచే సర్వజ్ఞులై ధర్మస్వరూపమును గుఱుతెలిసి విశేషధర్మముల దేశకాలానుసారముగ మార్పునే యగలవారు. అట్టి మహర్షులు కలికాలమున నున్నవిందుల యరిదియనియు ఒకటి నెవరైన నెచ్చబనైన ఉన్నను దేశము కల ప్రభావ సంకలితింబై యున్నందున లోకసంప్రదాయముకై ప్రజా సంఘములో సంచరింపని యెవ్వరికొనరనియు నెంచి మన పూర్వ మహర్షులే యుగరీతింబట్టి విశేషధర్మములతో జరుగదగిన మార్పులు లిలకించి నిర్ణయించియున్నారు. ఎన్నివేల సంవత్సరములలో జరుగదగిన మార్పులు లిలకించుటకు వారికి సామర్థ్యముగలదాయని అనఁజెల్లదు. వారియొగిసామర్థ్యమును గూర్చి శ్రీశంకరధగవ త్పాదులవారు శ్రీమద్రాధ్యాత్మములో నెలుల బర్ణించిరి.

4875

ఎక్కువ ఉష్ణ ప్రదేశములకు తగినట్లుగా తయారైన గా ప్యాక్ చేయబడినది

నిర్మలమైనది. త్వరలో శుభ్రమొనర్చును. ఉపయోగించుచు కల ఖర్చును తగ్గించి ఆరోగ్యమును కాపాడును. అన్ని విధముల నుపయోగించుటకు శ్రేష్టమైనది. గుడ్ విన్స్ మాంచెస్టరు ఇంగ్లాండువారిచేతయొకైనది “షిప్” “హోటెలింగ్స్” “ట్రేడ్” “హోమ్” పానీటాయి లేట్స్ ఫాపులర్ ధికాదలు.

ఆర్. ఫ్రెడ్. డబ్ల్యు. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

“యత్ర సావాదియోగిశామసి అతీత ఆవాగత విషయం ప్రత్యక్షంజ్ఞానమిచ్చంతి యోగకాస్త్రవిక” అని యోగులు యోగాభ్యాసముచేసి శ్రీపరమేశ్వర ప్రసాదమునొంది సర్వజ్ఞులగుదురనియు అతీత ఆవాగతవిషయంబులను గూర్చి ప్రత్యక్షజ్ఞానము గలిగియుండురనియు యోగకాస్త్రవేత్తలు నిర్ణయించియున్నారుని వైవాక్యముయొక్క అభిప్రాయము. రాజయోగులే ఇట్టి త్రికాణజ్ఞానము గలవారని చెప్పినచో “ఉభయారవిష్టప్తంత్రస్య సయో ప్రకృత్యధిః” అను గీతావాక్యముసారము బ్రహ్మవేత్తలగు మహర్షులు యోగవర్తంతమును ఆవాగత విక్షణముగలవారని చెప్పుటకు సంధియ మావంతయు ననవరము లేదు. ఇందుకు దార్శ్వాదులు వ్యాసాదిమహర్షులు తమ గ్రంథములందు గలియుగముం చెలులజరుగునో లిలకించి కార్యక్రమ మంతయు ప్రకాశపర్చియే యుండిరి. అటులే జరుగుచున్నది కదా! మతమునపేర జరుగ ప్రవృత్తి నివృత్తి రూపధర్మము నందు యుగానుసారముగ జరుగదగిన మార్పులు అట్టి మహర్షులే చేసియుండినందున అంతకంటే వేరుమార్పులు చేయగలవారు మనవోటివారు అని గాని కాసన సభికులు అనిగాని యెంచువారికి మనకాస్త్ర మర్యాదలయందు విశ్వాసముగల అన్దికులు నెప్పుడగు సమాధాన మెద్దియునులేదు.

శ్లో॥ త్రింశద్వర్షానపాశ్చ-వ్యాం వృద్ధ్యాం ద్వానవ్యాం

(త్ర్యంశ వర్షాం ద్వానవ్యాం వృద్ధ్యాం ద్వానవ్యాం) శ్లో॥ ఉత్పిష్టాయాభి రూపాయ నరాయనస్వకాయచ ఆప్రాప్తామపితంతస్మై కన్యాం చ ద్వాదశధావిధిః (ననుస్మృతి)

శ్లో॥ అష్టవర్షాభి వేద్యో నవవర్షామహోహితీ దశవర్షాభి తేజ్విశ్యా అతః శిర్ధ్యం రజస్వలం॥ (వరాళరస్మృతి)

శ్లో॥ ప్రాప్తేతు ద్వాదశవర్షే యః కన్యాం ప్రయచ్ఛతి మాసిమాసి రజస్వత్యాః సింధి పితౄనోసిం॥ (వరాళరస్మృతి)

ఇత్యాది స్మృతి వాక్యములు రజస్వల కాకపూర్వమే పండ్రెండు సంవత్సరములతోపుననే తండ్రి తన పుత్రులకు వివాహము నేయవలెననియు అటుల జేయనిచో తన పితరులు (పితృ దేవతలు) ఆ కన్యయొక్క మాసిమాసి రజస్సు పానమునేతురనియు కాసింపచున్నది. మర్త్యలోకమేకాక పితృదేవతా లోకము అమృతలోకము ఉండుననియు ఈ నూడు లోకములలోనివారలకు మనము యథావిధి పూజల సమర్పింపవలెననియు తేలివో మనకు గతులు లేవనియు మన శ్రుతి స్మృతులు కాసింపచున్నవి. ఆ ప్రత్యక్షంబులగు విషయముల నిర్దేశించి కర్తవ్యముల విధించుటయే శ్రుతి స్మృతుల ప్రామాణ్య విషయము. అట్టి ప్రామాణ్యమును నమ్మియే ఇంతవరకును అన్దికులు ప్రవర్తించవలసియున్నది. ప్రవర్తించుచు మన ఉన్నాము. ఈమైని చివర స్థానము స్వాధిష్ట మార్గ నిభిన్న స్మృతు

లగువాడైని కసివీర్చుకొనఁ గోరు కాసనకర్తృమనఃకాత్మ్యమును తెలియుచును’ అని వ్రాసిన వ్యాసరచయితల వాక్యము వారికాస్తిక్య బుద్ధిని జెల్లడించుచున్నదికాని వేరుకాదు.

వివాహులక్ష్యము కామభోగసక్తి గాదనియు వికల్పసంయమనకును గలుగుసర్వానందమనియు మొదటి భాగములో వ్యాసరచయితలు నిర్ణయించి యుండిరి. అట్టిలక్ష్యము సార్వకాలీనమును సార్వజనీనమును అగునగాని కాలముతోడ మారునదికాదు. అట్టి వికల్పసంయమము రజస్వలాత్పూర్వమే వివాహము గావించిన నలవడుకగాని అన్యథా అలవడననియు వారే యొప్పుకొనిరి. అటులగుచో ప్రేమవికసింపనిదే వివాహము జరుగఁగిట్లదనియు అందుకు పదునాలుగేండ్లును బాలవనియు. కాలముతోడ ధర్మము మారుననియు వ్రాసెడు వ్రాతలు సమర్థనీయములకాలవు. ప్రేమ వికసింపిన కొలదియు వికల్పనితేషము సంభవించుటయు దానంతే సద్ధానధారణలు సమగ్రంబులు కాకపోవుటయు సంభవించునని వ్యాసకర్తలే చెప్పికొనియుండుటయేగాక మనయజుభవంబుఁగూడ పెక్కుసదర్శనములు గనఁజాలి యున్నాము. ఇదిగాక అట్టియెడల పాశ్చాత్యదేశములలోవలె మనదేశములోగూడ ఆనేక స్త్రీలు అనివాహితలుగానుండి సంభుకాలవ్యయమునకు దావోసగుదురనుటకు సంధియముండదు. బాల్యవివాహములన బాలవిరతువులు పెక్కుండు సంభవించుచున్నారనువాదము యథార్థముకాదు. ఒకవేళ అయినను రజస్వలానంతర వివాహములు కాసింపినయెడల అనివాహితస్త్రీలు లేకకు వింపినవారు బయల్పడఁ గలరు. బాలవిరతుడొకములన్నియు వారికి సంక్రమింపఁగలవు. ఈవిషయముచే స్వామి వివేకానందులుగారు తమ యాపవ్యాసములలో నొకచోట ధ్వనించిరి.

బాలవిరతువుల నుద్దరింపవోయి వృద్ధకన్యల సంపాదించుకొందుము. రజస్వలా పూర్వక న్యావివాహములయందు నేడేని పాపపాటులు ఉన్నయెడల వని కొలదిసంప్ర-రణమన దొలగి పోవుటయు అనురూపదాంపత్యమును అనుకూలదాంపత్యమును వృద్ధిపొందుటయు ప్రజలు విహితాముష్మిక సుఖంబుల నొందగలుగుటయు సంభవించగలదు. కాని రజస్వలానంతర వివాహకాసనమే వచ్చునెడల ప్రేమవితేషములన సంభవించు అననుకూల దాంపత్యములు ఉండువలన దైవోద్బులు అందుకుజేరిన కల్లోలమంతయు సంభవించుటయేకాక మన గార్హస్థ్య ప్రవృత్తిధర్మ మంతయు దారుమార్త గజిజి కాకమానదు. అప్పుడు మనహిందువులకును, పాశ్చాత్యులకును ఆవంతయు భేదముండజాలదు.

పూర్వపుధర్మాధిరతి మనయిప్పటివారికి గమపించుట లేదనివ్యాసకర్తలు వ్రాసినమాట యథార్థమే. కాని అందుకేని ధర్మమును ఉచ్చేదింపవలయువా? పునరుద్ధరింపవలెనా పునరుద్ధరించుటకేకా శ్రీరామాద్వయతారములు ధరించిరినని భగవంతుడు యదాయదాహితధర్మస్వ అనుగీతాలోకమున నివేదించియున్నవాడు. మనయిప్పటివారు అధర్మాధిరతులై రస వివాహులక్ష్యమును ధర్మమును ఎలఁగిండునేరముల ప్రాదుచాలనియెడల నూయి పూడ్చినటులండును. ఇదిహాస్యాస్పదము. మనకు ధర్మాధిరతి సోయినదని తిరిగి పాడుకొల్పుదుము గాక అనగా శుభ

126 ఆర్యరసాయనశాల ముక్త్యుల కృషా.

ఆంధ్రదేశ సభలు
గుంటూరు

జులై 28, 29, 30, 31 తేదీలలో

జరుగును

5 వ ఆంధ్రదేశ సమావేశమునకు సభ్యులు, అందులో పాటు తదితర ఆంధ్రదేశ సమావేశము జులై నెల 28, 29, 30, 31 తేదీలలో గుంటూరు పురమున జరుపుటకు నిశ్చయించబడినది.

సమావేశమునకు శ్రీయుత ఆర్కాటు రంగనాథ మొదలియార్ గారు, సాంఘిక సేవా సమాజమునకు శ్రీయుత కె. టి. పాల్ గారు, కళావంతుల సంఘమునకు శ్రీయుత వేమరపు రామదాసు పంతులుగారు, ఆహారసభకు శ్రీయుత నుండ్రు వెంకయ్యయ్యమ్. ఎల్. సి. గారు, ఆధ్యక్షత వహించుటకు దయతో అంగీకరించిరి. తక్కిన సభల ఆధ్యక్షులకేర్లు తరచుత ప్రయత్నింపబడును.

ఆయాసభలయందు దళివనముగలవారైతలకు ఆసంఖ్యకు లుగ దయచేసి సభలను జరుపడము గావించు ప్రార్థనలు.

ఆయాసభలకు సంబంధించిన ఆహ్వాన సంఘములు వివిధ ప్రాంతములనుండి దయచేయు ప్రతినిధులకు ఆతిథి సత్కారములు గావించుటకు విరివిగ ప్రయత్నములు చేయబడును.

సభలవివరం

1. ఆంధ్రదేశ సమావేశము
2. సాంఘిక సేవాసమావేశము
3. కళావంతుల సంఘసంస్కరణసభ
4. ఆహారసభ
5. గోరక్షణసభ
6. రైల్వే ప్రయాణీకుల సమావేశము
7. ఆస్పత్రికా నివారణసభ
8. బాండాగార సమావేశము
9. సాంఘిక సంస్థలసభ
10. శిల్ప, వ్యవసాయము, నిధి, గ్రామ పునర్నిర్మాణ, పదార్థములు

అధ్యక్షులు

- శ్రీయుత ఆర్కాటు రంగనాథ మొదలియార్ గారు
  - " కె. టి. పాల్ గారు
  - " వేమరపు రామదాసు పంతులుగారు
  - " నుండ్రు వెంకయ్యయ్యమ్. ఎల్. సి. గారు
- మానికొండ సత్యనారాయణశాస్త్రి, ఆహ్వానసంఘముల తరపున.

ఆయాస పడవద్దు

3919

శూలనాప్తి తగ్గిపోవును

3

చాలబల్లెను శూలనాప్తి నివారించి ఉపయోగించిన ఉత్తరక్షణముననే బాధనుండి విముక్తిపొంది పొట్టును ననుభవించగలవు. ఇది చాలా నమ్మకమైనది. చాలాకాలమునుంచి అనేక ఘనవైద్యులచే ఆమోదింపబడుచున్నది. మందులంగల్గి న్నిటిలోను దొరకును ప్రపంచమందంతటను శూలనాప్తి లకు, తిమిరి వాయువులకు, అతిసారమునకు, పొత్తికడుపునకు బంధమైన వ్యాధులన్నిటికి వాడబడుచున్నది. వెంటనే దాని నుపయోగమును పొందుచున్నార. ఎల్లప్పుడు దగ్గర నుంచు కొనుడు. ఇంక ఆయాసము పొంద నవసరము కనిపించదు.

చేంబల్లెను శూలనాప్తినివారించి

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,
Des Moines, Iowa U. S. A.
మత్తుపచార్లము లిందులో కలియదు.

CHAMBERLAIN'S

శూలనాప్తి, అతిసారమునకు పూచీయిన నివారిణి.
కడుపునొప్పికి ప్రథమనివారిణి.

డి. నార్తయిండియన్ జూలరీ మాన్యు ఫాక్చరింగ్ కో, బెజవాడ.

నవరను బంగారుకు, నీమవెండికి, రత్నములకు పూచీనిచ్చుదము

మావద్ద అన్నివిధములయి బంగారు, వెండినగలు, వెండి మరచెంబులు, గిన్నెలు వగయిరాలు యెల్లప్పుడు విక్రమనకు స్థావరము యుండును. పచ్చలు, కెంపులు, నీలములు, పువ్వురాగములు అసలుజాతిలోను యిమిలేవనులోను విక్రయమునకు దొరకును. విశ్వ బ్రాహ్మణులకు వుపయోగించు ఆకురాట్లు, గాజులదిమ్మలు వగయిరాలు అన్ని పని సామానములను సుపమయి ధరలకు విక్రయించబడును. వకసారి మాత్రం వ్యాపారము చేసిన మానమ్యకము మీకే తెలియును.

3962

ప్రొవైదుటరు, గుంటుముక్కల రామమూర్తి, బెజవాడ.

అనుభవశాలురును సామర్థ్యము కలిగిన వారలు మాకం వెనీకి ఆంధ్రజిల్లాలలో జీవితములను భీమా చేయించుటయందు పనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలెను. జీతము, లేక కమీషన్ మరెండునుకూడ యివ్వబడును.

మిగతా వివరములకు యిదిగువ అడ్డనునకు వ్రాయుడు.

బ్రాంచి మేనేజరు,

ఏషియన్ ఆస్యూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, గుంటూరు.

ఆర్యవైశ్య మహాసభ

వాయల్ పాడు

"14 వ ఆర్యవైశ్య మహాసభయున్న, 3 వ యువ జమహాసభయున్న, 1918 నాల్గవ జూలై మాసము 14, 15, 16 తారీఖులందు చిత్తూరుజిల్లా, (వాయల్ పాడు) పాకాల ధర్మావరం రయిల్వేయినమీద, మదనపల్లె సమీపం, గామముందు జరుగుచున్నది.

ఖండసభలు, అధ్యక్షుల ఎన్నికకు సలహాతన తెక్రటరి, 14 వ ఆర్యవైశ్య మహాసభ, వాయల్ పాడుకున్న, స్థానిక సభలు ప్రతినిధులనుపంప ప్రార్థన.

పి. రామానుజం చెట్టి, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు.

శ్రీ లలితా శ్రమము

ధవళేశ్వరము

ఈ పురమునం దీయాశ్రమము స్థాపించబడినదని దీని యుద్దేశము ధర్మోద్ధరణమనియు. ఒకటింపబడిన విషయమే. ప్రస్తుత విందు శుక్లబాహుగోగుడ నన్నవేదములవాడు జేర్చుకొనబడుదుడు. కాని, పదమూడు వత్సరములకు విందుని వయస్సుగలవారు ఉపనయనమైనవారు ఆశ్రమపదములకు లోబడువారై యుండవలయును. బాలకులకు వేదము, శాస్త్రము, ఇంగ్లీషు, కృషి, ప్రకృతి భూతశాస్త్రములు మున్నగునవి శీర్షబడును. వాటియు నీ బాలకులకు కేవలము విద్యాభ్యాసమే కాక, విద్యాభ్యాసము నులభ్యమగుటకు ప్రధాన సాధనములగు నుపాయము లేవియో దానిని యలవాటుపఱచెదము. ప్రతి బాలకుని బుడిచి కోరికను ప్రావీణ్యము ననుసరించి పురోభివృద్ధికి ప్రత్యేకసహాయము గావించబడును. పిల్లల కీయాశ్రమమును సుచితముగా భోజనమును నివాసమును ఏర్పరుతుము. ప్రకృతియు విద్యాభ్యాసమును క్రమముగ జేరుచున్నార. వేద పండితులను, శాస్త్రపండితులను స్థాపించి కార్యక్రమమును జరిగించుచున్నాము. తమ బాలకులను శీర్షదలచినవారు మైదరా బాదు దక్కన్ గవర్నమెంటు సీటికాలేజీ ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ లలితాశ్రమాధ్యక్షులు ధర్మభాస్కర బిరుదాంకితులగు శ్రీ జయంతి మంగయ్యకంతులుగారిచేర దరఖాస్తులంపికొని స్వయముగావచ్చి చేర్పించవలయును.

ప్రతాప కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, శ్రీ లలితాశ్రమ వ్యాకరణాచార్యుడు.

మంచి తరుణము

చెడిన ఆరోగ్యమును మరల చక్క గూర్చుకొనుటకు ఆతంకనిగ్రహ మాత్రము ఉపయోగించవగును.

32 మాత్రలుగల డబ్బి 1 కి రూ 1/-

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మ

26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఋత్వనంతర వివాహసమస్య

శ్రీ మార్కండేయశర్మగారి సంశయనివారణ

నతలలో భీమునిపట్టణమున, శ్రీ శ్రీ శ్రీ పర్లా కిబిడి రాజులంగారి యాజమాన్యమున జరిగిన ఆంధ్రభారతీ తీర్థవాణికోత్సవములలో శ్రీ మహామహాపాధ్యాయ శాతానుబ్ధారాయశాస్త్రిలవారు రజస్వలనంతర వివాహములు శాస్త్రసమ్మతములని పసిర్థించుచు ఇచ్చిన యుపన్యాసము లోని విషయములను సంశయించుచు అట్టివారిని శ్రీ శాస్త్రిలవారు చెప్పియుండురాయని సందేహించుచు, ఈ నెల 9 వ తేదీని మీపత్రికలో శ్రీ కనుపర్తి మార్కండేయశర్మగారి రొక యాత్రమును ప్రచురించియుండిరి.

ఈ ప్రాంతమునుండి భీముని పట్టణము సభలకు వెళ్లిన వారలలో నేనొకడను. శ్రీ శాస్త్రిలవారు, మహారాజావారి సమక్షమున రజస్వలనంతర వివాహ సమస్యను గురించి యిచ్చిన యుపన్యాసము ను వినిన ప్రేక్షకులలో నేనొకడను. అంతయు, శ్రీ శాస్త్రిలవారి తరువాతనే నానాటి సభలోని కిక్కుపోవణను గురించి యుపన్యాసించవలసిన అవకాశమును శ్రీమహారాజువారు నా కిచ్చినందున నేను శ్రీ శాస్త్రిలవారి సమాపముననే కూర్చుండుటయు తలపించినది.

శ్రీ శాస్త్రిలవా రాసలిచ్చిన యుపన్యాసమును నే నెన్నటికిని మరచిపోవజాలను. రజస్వలనంతర వివాహములు ఆశాస్త్రీయములని వాదించువారి యొక్కయు శాస్త్రసమ్మతములని చెప్పవారియొక్కయు వాదములను చక్కగా పరిశీలించుచు ఆర్యధర్మానుసారముగా నేటి కాల పరిస్థితులకునున్యాయముగా ఋత్వనంతర వివాహము లేరేమి ధర్మబద్ధములో అతి చక్కగా సభితులను నిశ్చయించియుండిరి. ధర్మశాస్త్ర విచారణలో శ్రీ శాస్త్రిలవారికే పెట్టినదిచేరు. అట్టివారు శాస్త్ర ప్రమాణములను గైకొనుచు రజస్వలనంతర వివాహములు ధర్మవిరుద్ధము కావనియు ఆక్షులచే అందు ముఖ్యముగా, ద్విజులచే అందు బ్రాహ్మణ సంఘములచే అనాదినుండి నవి ఆచరణమున నుండి అందరిచే గౌరవించబడుచుండెడి వినియు, ఎంతయో చక్కగా తెలిపియుండిరి.

ఇంచునుగురించి ఆంధ్ర పత్రిక విలేఖరి వ్రాసిన లేఖలో నేమియు తప్పులులేవు. ఆంధ్ర పత్రికా విలేఖరి శ్రీ శాస్త్రిలవారి యుపన్యాసమును ఇంకను విపులముగా ప్రచురించియుండిన ఎంతయో బాగుండెడిదని నా అభిప్రాయము. అప్పుడు నేడు మన పండితవర్గములకు ఈ విషయమున కలవరబెట్టుచున్న సందేహము లనేకములు నివారణము లగునని నా యభిప్రాయము.

బి. ఎన్. శర్మ, బి. ఎన్. బి. టి.
అదయార, 22-6-28

మొహరము మానుకొనుట

హిందూదేవాలయము పడగొట్టమనుట

144వ నెక్కును యువయోగింతుట (స్వకీయ విలేఖరి)

గుంటూరు, 22-6-28:—గుంటూరు పురమున నిడివరకన్న మలేసి యొక యువార్యవర్ధిశికు లున్నవనిచినది. మహాత్మునిగు మహాత్మునిగ (ప్రతిత్వమున్నట్లు యుద్ధిచేభవముగ నత్వము జరుగుచున్నది, అది హిందూమహమ్మదీయసభ్యులముగొక ప్రభు నివర్తనముగానన్నది. ఎన్నడును మా గతమున హిందూమహమ్మదీయసభ్యులసూతమునకు ప్రయత్నములు జరుపబడియుండలేదు. ఇటీవల స్వార్థపరులగు కొంద రీయోగముత్యమును భంగముజేయు లకుయి ప్రయత్నముజేయుచున్నార. హిందువు లెవ్వలనో దేవాలయముగట్టించిరినియు, అది పీఠములలోనున్న దిగాన దానిని పగులగొట్టించి మొహరము జరుపమనియు తెప్పి కొందరినున్నవారెల్ల మొహరము మానుకొనిరి.

గుంటూరులో చాత్రాయనస్థలము సంగడికుంటపల్లె వున్నది. అది నాలుగుబాటలుగలయెడల. అచట నుమాత రెండువందలజరుల భారీస్థలముండెడిది. పూర్వకాలమున నా భారీస్థలములో కొత్తలునానడియుండి దానిరుచాల నచ్చుట మేలై యున్నది. అగ్రమున కచేరినీసనెనుక కిటి మయ్యెను. తనవార నాస్థలమును ప్రభుత్వమువారు పురపాలక సంఘమునకు ఒప్పజెప్పిరి. దానిని, న్యూప్రకృల జనులకు నీటి పెరిజేయునటుల మెరుగింపజేసెను. దాని పురపాలక కమిషనరు వారి కు సంగఘము వారు నొక కిటి గురు భావినిదీయించిరిగాని దానిలో తగిన నుండినీటిగల్గు లవొరకకదావులచే దానిని పూడ్చివేసిరి. 1910-వ సంవత్సరము లో మా పురమునకు వెంగళయిపాతెముతుండి జలవారుల వీర్యదేవపుత్ర నయ్యలు 4 నీటి కుళాయిల నమర్చి రానురాను ఆపెటలో కుళాయిల సంఖ్యచేరెను. ఆ నాలుగు కుళాయిలు మొగమీదనుండుచే జలము రక ప్రజలకు నికప యోగమై యుండెను. అందుచే అస్థలములో ప్రజలు చత్రగై రాలనే యనారోగ్యము చేయుచుండిరి పురపాలకసంఘము వారు దానినిమార్చి నేనుగ్రామముల నీటినిండుటకు వారికి తగినపనులు లేకుండెను. ఇంతలో అచట వైశ్యులొక భజన సమాజము స్థాపితముజేసి పురపాలక సంఘమువారికి ఆ భారీ స్థలమును తమకునొసగిన ప్రజల కుపకరించులాగన జలశయ యులకట్టించి భజనజేసికొనుటకై నొకరామాలయమును నిర్మిం చుకొనుట కనుజ్ఞనివ్వవలెననిగా దరఖాస్తుచెప్పిరి. ఆమర్త లనొప్పుకొనుచు 18-11-26 తేదిన పురపాలక సంఘమువారు నాప్రదేశమున మంజూరుజేసిరి. మంజూరయినవంటనే భజన సమాజము వారచల నొక చిన్నదేవాలయముగట్టి దానిలో శ్రీ సీతారాముల ప్రతిష్ఠించి యనుదినము పూజాపురస్కార ముల జరుపుచు నలవైధివముగ నుత్సవాలు జేసికొనుచున్నారు. ఆ పరిసరములో నెవ్వలను మహమ్మదీయులు నివసించుటలేదు. ఆ దేవాలయము వైశ్యగృహములమధ్యనున్నది. వారు వారి దరఖాస్తులలో చెల్లినటుల ప్రజోపయోగకరముగ జలశయ ముల నిర్మించిరి. అందుచే ఏమర్తమీద నాజాగాను ప్రభుత్వ మువారు పురపాలకసంఘమున కొనగిరో ఆ మర్తగూడ పఫలీ కృత్యమయ్యెను. 18-11-26 న జరిగిన పురపాలక సంఘసభలో నొక ముక్తవల్లి మహమ్మదున్నేనుగారదప్ప నా తీర్మానమును అందరు యొప్పుకొనిరి. ఆ తీర్మానము ఒత్తవొసినవారలలో ముగ్గురు లేక నలుగురు యొగ మహమ్మదీయ సభ్యులగూడ గలరు. వారు యెమియు యధ్యంతరముల చెల్లియుండలేదు. మహమ్మదు మున్నేనుగారికి పెక్కు ప్రయత్నిన జలము దీను నాచాయగారను నొక స్నేహితులుగలరు. వారిచే వెనుక మాజిల్లాకలెక్టరుగారుండి యిటీవల పులివారబడి కీర్తిశ్రేణులైన డిప్యూటీగారికి ఒకపిటిమను యిప్పించెను. దానిలో వారు ఆ తొప్పున మొహరములో పిర్లుగుండములో పడనేయుటకు దీసి కొని బోవుదురనియు, అచట పిర్లు ఆననయు అందుచే నా ప్రదేశమునహిందూదేవాలయ ముండగూడదనియువ్రాసిరి. కన్య కాపరమేశ్వరీ యాలయము యెచటనున్నదో యాలోచించును. ఆయాలయము ప్రక్కనే పిర్లపంజా నేటికిని గలదు. ఆలయపు యెదుటనే కుండము గలదు. అట్టి పరిస్థితులలో పట్టణములో గల మహమ్మదీయ సోదరులలో నొకడైన ఆయాలయము కట్టకూడదనిగాని, వారి పవిత్రత కడి యధ్యంతరమున జెప్పి నారా! ఇట్టి వ్యర్థపుటాందోళన జేసివారా?

ఈ గుడివిషయములో నేను పలుపుర మహమ్మదీయ నాయకులనుగ వారు మాకడి యెట్టి యధ్యంతరము గలగ జేయదని చెల్లిరి. కలెక్టరుగారు అస్థలమున కొచ్చి జూచిరి. దేవాలయము కట్టబడియుండెను. తాను వద్దన్న దేవాలయము కట్టబడినదే యని వారికి కొకవచనమైనను, వారు వెంటనే 2 నోటీసుల జారీచేయించిరి. ఒకటి భజనమండరపు కార్యదర్శి

గారికి మండికను తాళిబాదగారి వశముజేయమనియు, రెం డనదానిని చెరుమకొగారికి అచట నీటి నాళముల నుపయోగ బరగనూడదనియు చెల్లిరి. వెంటనే మండిపు ట్టికారులు కలెక్టరుగారిని వారిపాక్షుల విషయమై జోక్యము గలగజేసి కొనకుండా జేయుటకై కోర్టులో నొక యభియోగమును దీసి కొనివచ్చిరి. ఇంతలో మొహరము నిరదువచ్చెను. అప్పుడు యెచట వైశ్యులకై కలెక్టరుగారున్న శ్రీయంత కాజువలీ సా హెబుగారు మహావరుల యితరల రప్పించి, మొహరము జరు పవలెననిగా చాల హెచ్చరించిరి. కాని వారుటలశయ నిచ్చ గించలేదు.

వైశ్యులు జేసిన యభియోగము 2 నెలలయిన వెనుక తగిన కాలపరపతి లేదను న్యాయశాస్త్ర తత్వములన విరమించు కొనవలసివచ్చెను. ఈన్యాయశాస్త్ర తత్వముల నన్న కాలమునకే, డిప్యూటీగారు తాను గడింగినప్పుడు న్యాయశాస్త్రము రీత్యా తప్పనిగనించి (ప్రభుత్వమువారికి ఆదేశాలయప్రదేశ మున మరల తాను వశముజేసికొనటకు హక్కుపంపవలెననిగ గోరిరి. ఇంతలో వారికి ప్రాన్లుఫకు వచ్చెను.

తదుపరి ప్రభుత్వమువారు పురపాలకసంఘమున ఆస్థలముపై గలహక్కును విడుదలజేసికొండచేమొకమగిన మర కలెక్టరుగా రికివ్రాసిరి. పురపాలక సంఘమువారు దానికి యుక్తినిది, మరల మొహరము జోజులు సమీపమున కొచ్చుచుండెను. నామమ్మ దున్నేనుగారు వారి స్నేహితులును మరల నూతనకలెక్టరు గారియొద్దకు వెదలి వారిలో నీరమముతుడయి చెల్లిరి. వారు ప్రభుత్వమువారిని తనకు ముందున్న కలెక్టరుగారు గా రించిన రిఫరెన్సువిషయము తొందరచిచిరి. దానిపై ప్రభు త్వమువారు జూను తారీఖున ఆర్డరుజేసిరి. కలెక్టరుగారిని ఆస్థలమున వశపరచుకొనమనియు, అటుల యది శిబిరపటద ని యెడల కోర్టులో దావాజేసి ఇజ్జిత్ కోర్టునుయొ చెల్లిరి. 16-6-28 తేదిన జరిగిన మానిసిఫట్ సభలో యావిమ యము విమర్శింపబెట్టెను. దానిపై వారొక యువపంపుమును ని యెంచి వారిని కలెక్టరుగారిని పంపించి, యా చరిత్రయం తయు వారికిచెల్లి, ముఖ్యముగన్యాయము యా మనస్సర్వ తొల గించుటకు యధికారమొసంగిరి. మొదటినుండియు యావాగు నారును నిమ్మలమహమ్మదములతో గలసికొని యామ యమై విమర్శజేయకబోవుటచేతనే యా మనస్సర్వ తిట్టి విమమ రూపమున దాల్చినది. కలెక్టరుగారు వెంటనే కోర్టులో దా వాజేసి ఇజ్జిత్ కోర్టులో కోరిరి. కోర్టువారు దేవాలయమును ప్రార్థన నైవేద్యమున కొక గంటయు, సాయంత్రము దీపా రాధన కొక గంటయు దెరువబడవచ్చుననియు యా మొహర ము జోజులతో తక్కినకాలములందు మాయబడియుండవల యు న ని యు ను త్తరు పు ల ని చ్చి రి డి. ఐ. జి గారు కాంటికి భంగమురావచ్చుననిగోసిరి. జిల్లా పోలీసాధికారిగూడ నదే యభిప్రాయబడిరెట. కలెక్టరుగారు వెంటనే 144 వ నెక్కు ను నుపయోగించి ఆ దేవాలయములోని కెల్లకు వెడలగూడదని సీల్సు జేయించిరి. వారి యార్డరులో యును డి. యస్. పి. డి. ఐ. జి వారి సంచాలంస తానా నెక్కు ను యుపయోగింపవలసి వచ్చెనని (వ్రాసియుండిరి ఈతరన గోరంతలు యధికారులు కొండంగలగజేసిరి. మహావరు లేకా రాయన పిర్లపండుగజేయ మానుకొనిగో గ్రహించక కొలది నుండి మాటులని యధికారు లీ విపరీతచర్యలకు గడంగి పురమునంతయు నట్టుడికనటుల ను డి కి ం చి రి. వెంటనే దేవాలయమునకు సీల్సుజేసి దేవునకు నైవేద్య దీపా రాధనలు తమండ జేయబడెను. మట్టువెరుగవాసములతోడ డిక్టేటెడెను. పట్టుపోలీసుకచేరియంతయు రిజక్టుపోలీసుదళ ముచే పరివృతమయ్యెను. దేవాలయకాపుకు పోలీసుదళము ర ప్పించబడి మట్టు నిలువబెట్టబడిరి. కాంటియంతముగ జరిగిబోయె డిదాని కిట్టి భయనకరూపమును గల్పించిరి ఈదృశ్యమును జూచుటకు ప్రజలు తందోరంతములుగారాగడంగిరి. వైశ్య సోదరులు సభలుగానిచి కలెక్టరుగారికి వారియార్డరు న్యాయవి యధుని మనవిజేసిరి. మహమ్మదీయుల సౌకర్యము హిందూ దేవాలయమున కిట్టిగతని జేకూర్చినను వారు మొహరమును జరు పనిశ్యయించుకొనలేదు. కోర్టువారు దీక్షనయజేద్యములకు పిలు కలుగజేసినను ఆ ఇజ్జిత్ కోర్టు వర్తల సత్రికముల మహమ్మదీ యసోదరుల సౌకర్యమునకై జేసినవారు మొహరమును జరుపక బోవుట యాగోలజేసేదేవారి యభిప్రాయ పత్యమును బహి గ్రతముజేసెను.

వైశ్యసోదరులొక చిన్న సంఘమునునియెంచి కలెక్టరు గారినిపంపించి 'అయ్యో' మహమ్మదీయులు మొహరమును జ రుపవరమించిరి. తాన తమయార్డరుల నుపసంహరించుకొనమని గోరిరి. మొదటినుండియు కలెక్టరుగారు సాదరభావమునే జూ పుచుండిరి. మొత్తం 144 వ నెక్కును ప్రయోగించినపుడు గూడ డి. ఐ. జి. డి. య. పి. వారియభిప్రాయముల ననుసరించి యిట్టిపనికే గడింగవలసి వచ్చెనని (వ్రాసియుండిరి-ఆ కవిట్టి వారిలో నాలోచించి ఆర్డరుబంపెదనని చెల్లిరి. సాయంత్రము ఆర్డరువచ్చినది. దానిలో డి. యస్. పి. వారి రిమాండ్రుల పను పరించి మొహరము ఎప్పుడైన మొదలుబెట్టబడవచ్చును గనుక ఆర్డరును తొలగించనని వ్రాసిరి. ఇది వైశ్యసోదరుల కోమ

విభులజేసెను. డి. యస్. పి. గారియెడ వారికి చాల నిరాస జనించెను. వెంటనే కన్యకాపరమేశ్వరీ సత్రములో నొక మహా సభనుగావించిరి. కలెక్టరు గావించిన ఆర్డరులకు తమ యపమ్మ తిని బెల్లుటకై వాకు కలెక్టరుగారు వారి యార్డరుల నుపసంహ రించుకొనవరకు హతాభముజరుప నిశ్చయముజేసికొనిరి. తదను సారము నిన్న యారోజాన బ జా రు లో ని హ్రాం ద పుల దుకాణములన్నియు మాయబడెను. మరల రాత్రి వైశ్య నాయకులకు కలెక్టరుగారు కలువంపినటుల చెల్లినది. అందుచే యారోజా యుదయమున వైశ్యప్రముఖులు కలెక్టరుగారిని గర్హించిరి. వాకు సాదరభావముతో నేటి మధ్యాహ్నము దేవుని కి సంత్రోక్షుజేసికొనటకును సాయంత్రము నులు దీపారా ధన జేయుటకును చేరటెడి కోర్టువర్తలననుసరించి దీపారా ధన నైవేద్యములు జరుపుకొనవచ్చుననియు వార్డులల నొసగిరి. అదియును గాక రేపుగూడ నుపామృదీయులు మొహరము జరుపకబోయిన తన ఉత్తరపుల రద్దుబరచెదననియు గూడ వార్డులముతోనటుల చెల్లించెను. జనలకి విమయము చెలియ గనే జేలమండ్రి దేవాలయముకడ జేరిరి. పోలీసుదళము రప్పింప బడి జనసమృద్ధి చక్కగా జేయబడెను తమపరి తరుపరి తెరువ బడెను. సం. పోక్షుజరపబడినది. అంతయు కాంటియంతము గజరిగినది. ఈకాలుగుజోజులుగా కాంటికరముగ జాగునను కొనుచున్నారు. అనవసరముగ ప్రజల నీతిరస గూజేరాలయధి కారులజేసిరికాని లేకబోయిన యాలములువలెను సినరత నునిం చుటకు పిలు లేకుండనే మొహరము మన్నననది జరిగియుం డెడిది.

* హిందూమహమ్మదీయ మనస్సర్పలు *

గుంటూరు, జూన్ 22—మొన్నటిరోజున యా పురము న చాత్రరావద్ద వేంచేసియుండే రామాలయమును గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరుగారు శీఘ్రమునట్లుగా ఆర్డరు యిచ్చి యున్నారట. ఆ ఆదేశకారము మొన్నటిరోజు పురమున ఆ దేవాలయపు ధర్మ కర్తను పిలిపించి యా స్థలము మాడి యా దేవాలయ ముది మాకు యివ్వమని ఆదమగగా వారివ్యటము లేదని నుడిచిరి. అం దుచే వారు అట్లాజిచ్చివారట. మొన్నటిరోజు సాయంత్రము గిరర్లు మెంటువాంగు డిప్యూటీ సూపరెంటు మొదలు గాగల వారు రిజక్టుపోలీసువారితో సమీక్షింపము ఆ దేవాలయము విద్యకు వచ్చి నైవేద్యపారించిన మొదలుగాగలవారు శీలవేసి వల్లి పోయిరి. యా రెండు రోజులనుంచి రిజక్టుపోలీసువారిని ఆలల యమువద్దనే కాటాయించివేసిరి. అదియుగాక దానికి నలు ప్రక్కలనున్న వారులతో దిక్కిటివేసియున్నారు. యెట్లా అక్రమముగా యె కో చెప్పివారని కలెక్టరుగారు వారిమాట లు విని యిట్లా చేసిరి. యిట్లు చేయుట చాల అక్రమము. మరి యు బహులలోగూడ పోలీసువారిని అచ్చటవృట్ట వుంచి యున్నారు. యిది మహమ్మదీయులు చేసినది. వై నుదహరించి న చోటున ఆయముండుట వారికి యిచ్చంగలటు. అందువలన వారు పిర్లపండుగ ఆపివేసారట. ఏమి ఆశ్చర్యము. యా ఆల యమునకు దగ్గర నెవ్వలమున్నూ పిర్లపండుగ జాలులేవు. నుకీ దులు లేవు. ఏమిటిది కారణం! దినికై నిన్నటిరోజున అనగా ది 22-6-28 తేదిన వైశ్యులు యావన్నుండియొగాక బ్రాహ్మణు లు కూడు దుకాణములు, పూజ్యరీలు మొదలగువన్నియు మూసి జేసిరి. రేపుగూడమాసి వార్తలు జయప్రదముగకొనసాగింతురు. ది 21-6-28 తేదిన శ్రీ కన్యకా పరమేశ్వరీ ధర్మసత్రములో మిటింగుచేసి వార్తలు జయప్రదముగా కొనసాగించమని తీర్మా నించిరి 22-6-28 తేదినగూడ వార్తలు జయప్రదముగా కొన సాగించిరి. యా లేది సాయంకాలము 8 గంటలకు శ్రీ కన్యకా పరమేశ్వరీ ధర్మసత్రము హాలులో వైశ్యులు యావన్నుండి సభ గావించిరి. సభకు ముహూర్త 1500 వంది వైశ్యులన్నూ, యితర మహమ్మదీయులు తప్ప తిమ్మవారు కొద్దిమందిన్ని వచ్చి యున్నారు. యా సభకు రాజశ్రీ మద్ది వెంకటసుబ్బయ్యశెట్టి గారిని అధ్యక్షులుగా వుంచిరి. దేశరాజ హనుమంతరావుపం తులుగారు వైశ్యరత్న శనకపల్లి రామస్వామి గుప్తగారు, పోలి శెట్టి అడివారాయం గుప్తగారు మొదలగువారు వుపన్యసించిరి.

ఈ దేవాలయ విషయమై దీనికి పూర్వము కివిట్ కోర్టులో దావాలోయున్నది. అందున్నూ ఏకగ్రీవముగా వార్తలుచేసి దుకాణములన్నియు మూసివేయవలయునని తీర్మా నించిరి. ఏదినచ్చినను ప్రప్రథమమున గుంటూరు పురమునకే వచ్చును. అందులో వైశ్యులకమాత్రము మొదలవచ్చును. యిది వరకు గుంటూరు చాలా ప్రఖ్యాతిగాంచియున్నది. యాసభలో 12 గురిని సభకమిటిగా నేర్పాటుజేసినారు. పేరు దీనివ్యవహార ము మహమ్మదీయ సోదరులతో కలసిమాట్లాడి మరల మిటింగు చేసెదరు. యామాదిరి గవర్న మెంటువారు ఆలయములో నైవేద్య దీపారాధనలు జరుగలేకుండా అక్రమములు జరుపుట చాలా అశ్వాసము. ది 22-6-28 తేదినగూడ వార్తలు జరుపవలయు ననియు దుకాణములు, అన్నియు మాయబడవలయుననియు తీర్మా నిందిరి. ఆదేశకారం యా రోజు యావత్తు దుకాణములు మూసి వార్తలు జయప్రదముగా కొనసాగించిరి.

(పురవాసి)

శ్రీ అల్లూరి శ్రీరామరాజు

రాజమండ్రిలో 32 వ జన్మదినోత్సవము

(స్వర్ణ విలేఖరి)

ఉత్సవము

జూన్, 22:- శ్రీ అల్లూరి శ్రీరామరాజు జన్మదినోత్సవము నిన్న రాజమండ్రిలో జరిగినది. సాయంత్రము 4.30 గంటలకు పాటలు పాడుతుంటే ఉత్సవము సజ్జాగా మేళముతోను, బాతీయ పతాకముతోను శ్రీరామరాజు పటముతోను, బయలుదేరెను. ఉత్సవములో శ్రీయుతులకు దండ నారాయణరాజు బి. ఏ. బి. యల్, యం. యల్, సి. వెన్నేటి సత్యనారాయణ, తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాలెగ్రేటు సంఘ అధ్యక్షులు, నాశం చినభీమరాజు, పండిరి నువ్వారావు, శనివారపు సుబ్బారావు, మురుగుంటి జగ్గన్నశాస్త్రి, కంభంపాటి సోమయాజులు, దంతులూరి లక్ష్మీపతిరాజు, వడ్డూరి అన్నపూర్ణయ్య, పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావు, ఆంధ్ర రాష్ట్ర పత్రికాధిపతులగు గాడేపల్లి సూర్యనారాయణశర్మగారు ఈ ఉత్సవములో పాల్గొనిరి. పాటపాడుతుంటే బయలుదేరిన ఉత్సవము రంగాచారిశర్మ, వై. గ్రామశాస్త్రిల మీదగా వెళ్లిన పిమ్మట నడిబజారులో ప్రవేశించి ఆర్యాపురము చివరవరకు వెళ్లెను. ఆర్యాపురమునండి వెనుకకు తిరిగి జిల్లాజడ్జి బంగళా ప్రక్కనండి గోదావరినది వద్దమీదుగా క్రాంతివేదములతో ప్రవేశించెను.

బహిరంగసభ

అప్పటికే క్రాంతివేదములు ఉత్సాహవంతములగు పండుకొలది ప్రజలతో నిండియుండెను. పిమ్మట కాలెగ్రేటు పత్రికాధిపతులగు మ. రా. రా. మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు శాటికభక్తుల త్యాగమూర్తులగు దండ నారాయణరాజుగారిని అధ్యక్షులుగా నుండమని కోరిరి. అన్నపూర్ణయ్యగారి వలనను పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావుగారు బలపరచిరి. కరతాభ్యసనలు చేలరేగ నారాయణరాజుగారు పీఠము నలకరించిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులను పుష్పమాలాలంకృతులను గావించిరి.

సందేశములు

అధ్యక్షులవారి ఆజ్ఞపై సమావేశకర్తలలో నొకరగు మ. రా. రా. మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు ఉత్సవము జరుగడముగా జరగవలసినదని కోరుచు ప్రముఖులు పంపిన సందేశములను చదివి వినిపించిరి. సందేశములను పంపిన వారిలో పండిత జనమార్లాలసెహ్రుగారు అజిమీరు కాపురములను అర్జునలాలసేతుగారు గింధురాష్ట్ర కాలెగ్రేటు సంఘాధ్యక్షులగు స్వామిగోవిందానందగారు, బాంబాయి ఆంధ్రనాయకులగు, కార్పరేట్ వర్క్సులగు శ్రీయుతులు పిం. కామేశ్వరరావు, పూపాల శంకరకృష్ణారావు, డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిసేతారామయ్యగారు ముఖ్యులు.

నారాయణరాజుగారి ఉపన్యాసము

అధ్యక్షులగు నారాయణరాజుగారు వారి ప్రారంభోపన్యాసములో దౌర్జన్యము ధర్మవిరుద్ధముగా కాదాయనది విషయమును గూర్చి చర్చించిరి. దౌర్జన్యపథకులలో స్వాతంత్ర్యము సంపాదించుట ప్రపంచములో పరిపాటు అయినదనియు, అత్యంత పాతకముగాదనియు, ఆయుధపాటులై తిరుగుబాటులలో పాల్గొనిన ప్రముఖులు పలువురు ఆయుధజేతులలో రాజకీయ శత్రుత్వరేఖలు, అందుచే దౌర్జన్యము ధర్మవిరుద్ధమని చెప్పటకు వీలులేదనియు నుడిచిరి. కాని మన ప్రస్తుత దేశపరిస్థితులనుబట్టి ఆపద్ధతులు, దౌర్జన్యపథకులు పనికిరావనియు మాడ నారాయణరాజుగారు వల్లించిరి. శ్రీరామరాజుగారి పద్ధతులయందు తమకు నమ్మకము లేకపోయినను వీరునిగా ప్రాజెంటుకు సంక్షయము లేదనియు చెప్పిరి. శ్రీరామరాజు స్వలాభముకొరకు పోరాటము నకు దిగలేదనియు, ఇతరుల ఆములను దోచువలెననది దురుదేశము లేదనియు, ప్రజాసేవనిమిత్తమే, స్వరాజ్యస్థితికొరకే తనకే శ్రీ సామర్థ్యములన్నిటిని పునరుద్ధరించెననియు స్పష్టముగా చెప్పిరి. శ్రీరామరాజు శత్రువులగునాడ అతిగౌరవముతో చూచెననియు అట్టి దేశభక్తుని, పీఠపురముని పూజ అత్యవసరమనియు పల్కిరి. శ్రీరామరాజు బ్రిటియులపై దాడిచేసినప్పుడు అనువిషయమును గూర్చి అటుగాని యటుగాని స్థిరపరచుటకు తమ దగ్గర ఆధారములేదనియు లేవనియు, బ్రిటియులను చనిపోయినను బ్రిటియులను నాడే యనియు చెప్పిరి.

వెన్నేటి సత్యనారాయణగారు

తూర్పు గోదావరిజిల్లా కాలెగ్రేటు సంఘాధ్యక్షులగు మ. రా. శ్రీ వెన్నేటి సత్యనారాయణగారు తరువాత మాట్లాడిరి. శివాజీ మహారాజుయొక్క జన్మదినోత్సవమును జరుగవలసినప్పుడు లోకమాన్యులగు దొరతనమునాగు అనేక విధముల బాధించి

నిత్యము కళకాంతులలో నోలలాడుము.

ప్రతిదినము నిద్రలేచునప్పుడు సంతోషంతో గుండెపటు మిగుల శుభ మాచకము. భావశీలములు కిటికీనుండి మీశయనముండియున్నానని భావించిన వెంటనే, మీరు లేచి నిత్యకృత్యము లాచరించుకొనుటకు తగు నుత్సాహముతో నుండుడు. దినమంతయు శక్తిగలిగి చక్కగా గడుపుటయే శ్రేయోదాయకము. ఎల్లప్పుడు ప్రకాశవంతమైన వదనముతో కూడిన దానవై, మనోవ్యాకుల త్వయమును పొందనీయక జీవితానందము ననుభవింపుము. అట్టి ఆరోగ్యము గలిగియుండిన, వారల జీవితమే ప్రకాశింపదగినది. కాని వేనక వల బాలికలు, స్త్రీలు, ఏదో ఒక ఆల్పవృత్తులలో నై శుభజీవనమును పొందలేకున్నార. కొందరు కొన్ని వేళల మాత్రమే శుభముగానుండి, మరువేళల నలసటలకు లోనగుచున్నారు.

స్త్రీసంబంధమైన వ్యాధులకు లోనయి బాధ నొందువారలు స్త్రీలకేర్పరచిన

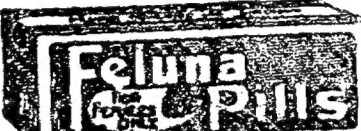
పెల్మానా మాత్రలను నేవించిన కడు లాభమునుపొంది భాధనుండి ముక్తి నొందుదురు

ఈ మందు ఆమెకు అని ఏదో మందులు నేవించుటవల్ల లాభములేదు. ఫిల్మానా యావ్యాధులకు మూలముగు యిండియనులను వశీకర మొనర్చుకొని, గర్భవృద్ధి గలిగించి వాడీ శక్తిని వృద్ధిపరచును. దక్షిణాఫ్రికాలోని స్త్రీలకు, బాలికలకు చాల ఉపయోగమును చేకూర్చినది. ఇతరమందులు పనిచేయజాలనివోట్ల నిది గుణవివ్వగలిగెను.

ఎల్లప్పుడు చురుకుగానుండి సౌఖ్యదాయకులు గండు మీరు కొరవడదు. అతియే మీకు చేకూడును. ఫిల్మానా మీకు దానిని చేకూర్చును. మీ జీవితమును అమృత తుల్యముగా నొనరించును.

వల సీసా 1 కి రు 2/4.

Sole Agents : PATEL & DHONDY P. O. Box 838, Bombay

పాస్టుబాక్సు నెం 620 కలకత్తా

సినిమైన్ ఫెల్మానామాత్రలు ఎట్టునికవరులలో అమ్మబడును గ్రహమ్ రెమిడిస్ లిమిటెడ్, కేప్ టౌను, యస్. ఏ. వారి ఉత్పత్తి. (85)

కరియు, శేడు శ్రీరామరాజు జన్మదినోత్సవములు దొరతనము వారికి కంటకముగా నున్నను, అట్టి ఉత్సవములు రాజప్రోహము కాదనియు వెలచిచ్చిరి.

మురుగుంటి జగ్గన్న శాస్త్రిగారు

తరువాత మురుగుంటి జగ్గన్న శాస్త్రిగారు మాట్లాడుచు 1857 వ భారతస్వాతంత్ర్యయోధుడనాయకులగు జాన్సీరాణియొక్క ఆధునికవర్ణనను వర్ణించిరి. ఆమెమరణమునకు శత్రువులగు ఆంగ్లేయులు విచారించినట్లే భారతభావనీయుని శ్రీరామరాజు మరణమునకు ఆయన శత్రువులు విచారించి యుండునని వెలచిచ్చిరి. విరుదగు శ్రీరామరాజుయొక్క జన్మదినోత్సవమును భారతదేశమంతట జరుగునట్లు చూడవలసిన బాధ్యత ఆంగ్లేయులపై నున్నదనియు ఈవిషయమై తగినపట్టుదల చూపకపోవుట ఆంగ్లేయ గౌరవమునకు భంగమనియు వెలచిచ్చిరి.

కంభంపాటి సోమయాజులుగారు

జగ్గన్న శాస్త్రిగారి తరువాత కంభంపాటి సోమయాజులుగారు మాట్లాడిరి. శ్రీరామరాజువంటి కుమారతత్వములను కనవలసిన బాధ్యత ఆంగ్లేవితలపై నున్నదని వల్లించిరి.

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు

సోమయాజులుగారి తరువాత కాలెగ్రేటు పత్రికాధిపతులగు ము. రా. శ్రీ మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు మాట్లాడిరి. ఉత్సవమునకు పూర్వము రి. దినములు సీతానగరములో పోలీసువారు పరీక్షలు ఇవ్వెట్లగుచున్నను మహామహాసేనీయుని కాలెగ్రేటుపత్రికయొక్క "శ్రీరామరాజు" పంచికములందులో ఆయనకావడమున్న 14 సంవత్సరములు వయస్సున్నపుడు తీయబడిన శ్రీరామరాజు పటమును ప్రయరణమునకు పూర్వమే పోలీసువారు వశముచేసికొన ప్రయత్నించినదియు, కాని లాభము లేకపోయినదనియు అన్నపూర్ణయ్యగారు నుడిచిరి. శ్రీరామరాజుయొక్క కొంతెడమకంటే ప్రకటింపబడునని తెలిసికొని అది ప్రకటింప బడకుండునట్లు పోలీసువారు చేసిన వ్యర్థప్రయత్నముల క క క మే తెలిసి కొనవలసిన బాధ్యత క్రమజలపై నున్నదని పలికిరి. శ్రీరామరాజు మరణసంబంధమైన గుట్టెబయలుపనునని, పోలీసువారికి భయముగానున్నదాయని అన్నపూర్ణయ్యగారు ప్రశ్నించిరి. తరువాత అగ్గిరాజు ఎవరో తెలిసికొనవలసిన బాధ్యత ఆంగ్లేయులపై నుండినది. ఈ అగ్గిరాజు దొరతనమువారి గూఢచారియో, శ్రీరామరాజుయొక్క అనుచరుడో తెలిసికొనుట ముఖ్యమనిరి. శ్రీరామరాజుయొక్క జీవితమును గూర్చియు తిరుగులాటను గూర్చియు వివరముగా చరిత్ర నొక

దానిని వ్రాయుటకు ఆంధ్రసభ్యులొకరు ఆంధ్రదేశమున కవసరమనిరి.

దేశభాంధవి సుబ్బయ్యగారు

తరువాత దేశభాంధవి సుబ్బయ్యగారు శ్రీరామరాజు గుణములను స్తుతించుచు మాట్లాడిరి.

రా. వెంకటప్పగారు

సభలో సభ్యులు ఆనందపరవశులగునట్లు సీతానగరవాస్తవ్యులగు శ్రీరామరాజుని వెంటపట్టగారు "ఈ భారతభండమెల్ల పాలింపుమో రాజు" అనెడి కీర్తనను కొన్ని పద్యముల పాడిరి.

పిమ్మట శ్రీ అన్నపూర్ణయ్య వెంకటప్ప ప్రభృతులు "ఆంధ్రమాత శ్రీసమేత" యనుపాతీయగీతమునుపాడి చూరణిసంగిరి.

ముగింపు

అధ్యక్షులగు మహాశాసనకులకును పంపనముల్నించుచు సమావేశకర్తలలో నొకరగు శ్రీయుత పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావుగారు శ్రీరామరాజు జన్మదినోత్సవములను ఆంధ్రదేశ మంతటను జరుగునట్లు తగు ఏర్పాటులను చేయవలసినదిగా సభ్యులనుకోరిరి.

సభజరుమండిగా కాలెగ్రేటు పత్రికవారు ప్రచురించిన "శ్రీరామరాజు" పంచికను అందులో 1911 లోతీయబడిన రాజయొక్క బొమ్మను చిరిపిగా పంచివెట్టిరి. నారాయణరాజుగారి అధ్యక్షత, ప్రముఖుల సందేశములు, పండుకొలది ప్రజలు సమావేశమగుట, వెంటపట్టగారి పాట, డాక్టరు పట్టాభిసేతారామయ్యగారి వ్యాసము సభ్యులను ఆనందములో ముంచివేసెడి. గిరుటికన్న సభ కెయ్యంతలు జయప్రదముగా జరిగినదని వ్రాసిన అతిశయోక్తికాదేరదు.

భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రములు

బి. సి. ఎఫ్. ఆఫీసరుగారి సూచన

శేరిలింగంపల్లి బి. సి. ఎఫ్. గారు సైమను సంఘమున కలెవన మెమోరాండమునందు మన రాను రాజభాషని భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములు భాగించాలనెనియు, ప్రతిభాగము రాజప్రతినిధిగారియొక్క ఏకేంటుగారి యధికారముక్రింద నుండవలెననియు మనరాను నగరమున, మరి ఒకటికెందు నీలగిరిలవంటి స్థలములను గవర్నరుగారి యాధీనమున నుండవలెననియు నూర్చించిరి. ప్రభుత్వ సభ్యులు వీనిని నురించి యాలోచించినది వీరి యామన్య. (మదరాసు మెయిలు)

బార్లీ సత్యాగ్రహము

గాంధీమహాత్ముని ప్రధాన వ్యాసము

దొరతనమువారు క్షమాపణను చెప్పుట హెచ్చరికలతో యును వారిదోషమును మరింత అధికముగ వారి ప్రాతలె న్నె డించుచున్నది. బొంబాయి గవర్నరు శ్రీయత మునీ గారికి వ్రాసిన దీర్ఘములగు లేఖను విషయములను మరింత అగమ్యగోచరముగ చేయుచున్న నేగాని స్పష్టపరచుటలేదని ప్రభుత్వమియ మానువ ర్తినని చెప్పుకొనిన మున్నీగారే వ్రాసిరి.

మరియుక నిచారణగూడ యిదివరకే జరిగినది. దొర తనమువారు పన్నులను హెచ్చించుట వ్యాయమేనని ప్రభుత్వ సంఘసభ్యు లందరును మనఃపూర్వకముగా నామోదించిరేగాని యొక్కడనుగూడ ఆక్షేపించలేదని గవర్నరు వ్రాసెను వ్యాయ మునాత్రమేగాదు అది బౌద్ధార్యముగూడనని నే నందును.

ఇది చక్రబంధమున చిక్కి కొనుటనంటిదే. ఇట్టినిచారణ ల ను ప్రభుత్వ ము వారు నూ రు సారు లు చేసి న ను గూడ ఆ చా నా త్ర మై న ను లాభము కలు గదు. బార్లీ ప్రజలను వ్యాయమొనరింపుడని దొరతనమును మనము కొరవపుడెల్ల వారు వ్యతిరేకముగ ప్రత్యుత్తరములులేక సంసిద్ధులుగ నున్నారనియే వీనిలను స్పష్టమయి వారి వక్ర పరికల్పమే విడితమునున్నది. విచారణ బహిరంగముగా జరుగ వలెను. ప్రజల విశ్వాసమునకు పాత్రులవారిని సంఘసభ్యు లనుగా నియమింపవలెను. సంఘమువారు స్వతంత్రముగా విచారణచేయుట కెట్టి అభ్యంతరము నుండగూడదు. ఏదివ్యాయము ను ఉచారభావోపేతమునని దొరతనమువారు తలంచెదరో అది యే ఆవ్యాయమును ప్రజాపితాకరమునని ప్రజలు భావించుచు న్నారు. నెలలుపెంబు ఆఫీసరు జయకరు ఆండర్సనుగారలు వ్రాసిన రిపోర్టులలో తప్పులను లెక్కల పొరబాటులను విస్తారముగానున్నది గాన నవి వ్యర్థములని ప్రజలు వాదించు చున్నారు. అవియెట్లు వ్యర్థములని యా పత్రికలో నే చూపించ బడెను. బహిరంగముగను పక్షపాతములేకుండన స్వతంత్రముగను ఒక సంఘము విచారణచేయునెడల తమవాదమును రుజువుచేయుటకుగూడ ప్రజలు సిద్ధముగా నున్నారు.

100 కి 80 వంతుల పన్ను హెచ్చింపవలెనని జయకరుగారు చేసిన నూచనను దానిలో ఉచారభావముతో ఆండర్సనుగారు 100 కి ఒకవంతు మినహాయింపుచేసి (ఆహా! ఏమి ఆండర్సనుగారి యాచార్యము?) 100 కి 29 వంతుల పన్నులను హెచ్చింపవలెనని చేసిన నూచనముగూడ తా మంగీకరింపలేదనియే వారు చేసిన నూచనము 100 కి 20 వంతులకు తగ్గించితిమనియేను కలెక్టర్ ప్రియో ప్రాణము విసిగిపోవునట్లు గర్వముతో దొరతనమువారు మాటిమాటికిని ప్రకటించుచున్నారు. ఇటుల 30-29 నుండి 20 కి తగ్గించుట వ్యాయమేగాక బౌద్ధార్య నూచనము గూడనని నేను గవర్నరు తెలిపెను. ప్రజలు ఆకలంకముగ వ్యాయమునే కోరుచు న్నారు గాని బౌద్ధార్యమును కోరుటలేదు. నిజమైన విషయము లను బట్టియును వ్యవసాయదారుల సేతిగతులను బట్టియును గూడ 100-కి 20 వంతుల హెచ్చింపుటకైనను యెట్టి అవకాశమును లేదని ప్రజలు తెలుపుచున్నారు. ఒక విచారణ సంఘమును నియమించినచో పన్నులను యీ 20 వంతులకంటెను చాల హెచ్చింపవలెననియే వారు నిశ్చయించెదరని గవర్నరు నొక్కిచెప్పియుండెను. దొరతనమువారికి నిజముగా నట్టి గట్టి నమ్మకము యున్నచో తగిన సంఘమును నియమించినచో వారి నిర్ణయమునకు తాము ఒదులుచునుమని ప్రజలు తెలుపుచున్నపుడు పశ్చాత్తుకముగ నీ ప్రార్థనకు దొరతనమువారేల యంగీకరింపగూడదు?

ప్రభుత్వోద్యోగుల నిర్ణయముల సరిగాలేవని ప్రజలూ తేలింపుచున్నపుడు తరువాత వివరములు లేకండునట్టియు తరువాత కల్పితములలో అతితేయాత్మలతో గూడి యుండునట్టియు నివేదికలను మాత్రమే చూచి అభిప్రాయముల నిచ్చిన యితరు ఉద్యోగుల అభిప్రాయములను దొరతనమువారు ప్రమాణములుగా చూపుట చాల విపరీతమును అవమానకరము నుగూడ నగును. ప్రజలపట్ల తన కధికముగ సానుభూతి కలదని గవర్నరు తన లేఖలో ప్రజలకొర కధికముగ నాందోళన జ్ఞు డించుచున్నాడు. వ్యాయముగా పరివర్తించుటయే తనయంద్దేశమని తెలుపుచున్నాడు. అట్టిచో ప్రజలజంభించుచున్నకష్టములను మరింత సిగ్గుపడిన గౌరవోపేతముగ ప్రజలసూచనను గవర్నరు నామోదించుటయే కర్తవ్యము.

ఇతరులు యీ వ్యవహారమున కల్పించుకొనుటవలన తన సానుభూతి పూర్తిగా ప్రవహింప పొలులేకున్నదని గవర్నరు.

విషూచి నివారిణి ఆమోఘమైన కలరా మందు

గత యిరువది సంవత్సరములనుండియు అనేక ప్రాణులను కాపాడి ఖ్యాతివహించినది. దీనిని ప్రయోగముల యందు సయితము వెంటనుండుకొనుట అవసరము- బీదల సహాయకము ప్రస్తుతము నెల తగ్గించినాము. నెల బుడ్డి 1 కి రు 1-2-0. పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఆయుర్వేద భూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ఆయుర్వేదవిలయము, బెజవాడ.

వ్రాసెను. కమిషనరు వ్రాసిన అవమానకరమును మానవత్వ కరమునగు లేఖలను యీ యితరులనుబడువారి కధికముగ ఖ్యాతి చేకూరినది. ఈ యితరు లడ్డుపెట్టుకున్నచో యిప్పుడు చాలమంది వస్తులను చెల్లించుచున్నటులు అందరునుగూడ చెల్లించియే యుండురు. వారిని నేను బాగుగా నెరుగుదును అని గవర్నరు వ్రాసెను. నిజముగా నితరులే సత్యాగ్రహమునకు కారకులైన చో తన అధికారమును చూపించి అక్రమప్రవేశ మొనరించిన యీ యన్యుల నొక్కసారిగ గవర్నరు యేలతోలగించగూడదు? ఈ రీతిగా తమ మార్గమున కడ్డుగానున్నటుల చివరకునొన్నత వృక్షముల నన్నిటిని తోలగించుటలో నిదివర కన్ని సార్లునుదొర తనమువారు మంచివైఖ్యమునే ప్రకటించుచుండిరి. ఖేదా నుండించిన యీ ఆందోళకుల బట్టి బార్లీలోని బీదలజల ధనమును తినివేయుచున్నారని కమిషనరు మంచి మార్గాదగల కైలలో నెవరినిగూర్చి వ్రాసియుండెనో అట్టి యీగుంపు బార్లీలోనినాండు దొరతనమువారేల మిన్నకుండవలెను? ఒక వంక యీ ఆందోళకులచేతను వేరొకవంక నిదివరకు పరాకుల చేతను యెప్పుడు వారికి బదులుగా కంపలదిన ఆయుధప్రాణులను పోలీసువారిచేతను అమాయకులగు ప్రజలు పీడింపబడుచుండ దొరతనమువారేల మానము వహింపవలెను?

తాను వ్యాయకాస్త్రసమ్మతముగనే పనిచేయుచుంటి నని సిగ్గుపడుకొనుటయందును శ్రీయత న్నెల భాయి గారును విశ్వసనీయులగు ఆరెని సహకారులను ఆయోగ్యులని ప్రకటించుటయందును గవర్నరుగల అతరుతలన వెనకనొక లేఖలో బార్లీలోని 40 మంది పరాకులు న్నారని తాను వ్రాసిన ప విషయమును గూడ మరచిపోయి మరియొక లేఖ 25 గురు పరాకులే యున్నారని వ్రాసెను. ఈ పరాకులను గట్టించి మరెయ్యక వ్యాసము అధికముగా నేను వ్రాయవలసియున్నది.

భోరానీలోగూడ నిలులనే వస్తులను హెచ్చుచేసితిమి గాని వారేమియును అభ్యంతరము చెప్పలేదుగాని బార్లీలో పన్నులను హెచ్చించుటలో అవ్యాయమేమియును లేదని గవర్నరు వ్రాసెను. భోరానీవారి సంగతి నాకేమియును తెలియదు. విరకాలమునండి భారతీయు లిట్టి అక్రమముల నెన్నిటినో మారుమాటాడకుండ పహించుచుండిరి. కావుననే వారి కవమాన కరముగ "నోరులేని హిందువులు" అనుబిరుదము లభించినది. అటులనే భోరానీ ప్రజలు కేవలము అత్యల్ప యొండవచ్చును. బార్లీ ప్రజలు గత ఆరుయేండ్లనుండియు మంచి సమర్థులగు వారి ఉపదేశముల నాలకించుచుండుటచే ధర్మధంగమునకు కఠినపడకుట నవలంబించుటకును చేరు మోసిన దొరతనము నెదురించుట వలన కలుగు బాధలను సహించుటకు వారికి సామర్థ్యమును కేరీయును కూడ కలిగెను.

ఇదిగో మునుగులేని పంజా

"నిస్సంకోచముగా తమకుగల పరిపాలనాధికారమును మీరు సూచించిన రీతిగా దొరతనమువారు వదులకొన్న ఒక స్వతంత్ర సంఘమువారి పరిష్కారమున కేల సమ్మతించవలెను? సాధ్యమైన పద్ధతుల కన్నిటికిని నేను సమ్మతించెదనుగాని ఇట్టి పనిని జరుగనియ్యనెడల యేదొరతనముగాని ప్రభుత్వముని పిలువ బడుట కర్త తన కలిగియుండదు." అని గవర్నరు వ్రాసెను. నిస్సంకోచముగా తమకుగల పరిపాలనాధికారము అనగానేమి? భారతదేశీయులు అన్నవస్త్రములులేకుండ ఆలమటించెను సిరికి వచ్చునట్లు చేయగలినంతవరకును ధనమును తీసుకొనిపోవుట యే. కార్యనిర్వాహకులకును ప్రజలకును వివాద కలిగినపుడు దానిని పరిష్కరించుట కొక స్వతంత్ర సంఘమును నియమించినచో యీ నిరంకుశాధికారమునకు కొంత నిరోధము కలుగును. స్వతంత్రసంఘముగా దొరతనముతో సంబంధములేని దని భావించ గూడదు. ఆ సంఘ సభ్యులు దొరతనమువారలనే నియమింపబడుదురుగాని ప్రభుత్వోద్యోగుల నిగ్రహోగ్రహములను సరకుచేయనివారుగా నుండురు. వారు బహిరంగముగా విచారణచేయుదురు. అసంఘమున ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన సమర్థులగు ప్రతినిధులుగూడ నుండురు. అట్టి బహిరంగవిచారణ జరిగినచో దొరతనమువారి రహస్య నిరంకుశ రివిన్యూపద్ధతికి అవసానమే చేపారును. ప్రజలు కోరిన యీ చిన్నకోరికలో దొరతనమువారి అధికారము నణుమాత్రముగనైన ఆక్రమించుట కవకాశ మెచటనున్నది? ప్రభుత్వోద్యోగుల ప్రబల నిరంకుశ చర్యలపై నణుమాత్రముగ పరిశీలన

మేర్పడినను దొరతనమువారి కధికముగ వాగ్రహము కలుగును నోరులేని హిందువులను భగవంతుడే కాపాడవలెను. ఇట్లు లేని వారికి దేవుడేదికర్క. అతడేవారిని కాపాడునుగాని మనుష్యులు కేవలము అసహాయులైడనెగాని దేవుడు వారినిగ్రహింపగూడదు. సత్యాగ్రహమునగా స్వయముగా కష్టముల ననుభవించుటయే. ఇది భారతీయులకు దైవదత్తమును అశ్చర్యమునగు గాండీమము. ఉత్సాహకరముగ దానిని వశీకరణ కేరీ వలన విరకాలమునండి భారతీయుల నావరించియున్న మాంద్యము క్రమముగా వదలుచున్నది. భారతీయులు బలహీనులైనను తమ నమ్మకములకొరకు కష్టముల ననుభవించగల ధైర్యము వారికికల దని బార్లీ ప్రజలు దేవీయులకందరికిని తెలియజేయుచున్నారు.

సత్యాగ్రహము వ్యాయవిగ్రహమని ఇప్పుడెవ్వరు ననబాలరు. సత్యమును, దానికి సహకారియుగ సార్వత్రికత్యగమునుగూడ నక్రమము లెననేగాని సత్యాగ్రహక్రమము కాబాలరు. దక్షిణాఫ్రికా సత్యాగ్రహమును హింజి ప్రభువు ఆమోదించెను. సర్వాధికారములను కలిగియున్న ఆఫ్రికాదొరతనమువారు గూడ సగౌరవముగ దానికి లొంగిరి. అప్పుడు రాజప్రతినిధిగా నుండిన షెమ్ముఫర్డు ప్రభువుకు వీరూరు గవర్నరుగానుండిన సర్ యెడ్వర్డు గుయిటు గారునుగూడ సత్యాగ్రహము వ్యాయమే యని ఆమోదించిరి. దానికేరీ గ్రహించి స్వతంత్రసంఘమును నియమించిరి. అందువలన విరకాలమునండి జరుగుచున్న అక్రమము తొలగినది. ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠ అధికమైనది. పిమ్మటఖేదాలోగూడనది ఆమోదించబడెను. అదట్టి ప్రభుత్వోద్యోగులకు యిప్పుడులేకపోయినను వారికిని ప్రజానాయకులకు ఒకయేర్పాటు జరిగినది. అది సమగ్రము కానిమాట నిజమే. ఉద్యోగులు విధిలేక దానికొడబడవలసి వచ్చినది. అవసరగల్గుచో పతాక సత్యాగ్రహము జరిగినపుడు మధ్యరాష్ట్రములగవర్నరు సత్యాగ్రహ సంఘములతో రాయబారులను జరిపి చెరసాలను వంప బడినవారి నందరిని విడుదల చేసెను. సత్యాగ్రహ సంఘము వారి హక్కుల నామోదించెను. ఇప్పుడు బార్లీలో నిరంకుశ చర్యలను సమర్పించుచున్న యీ సర్ వెస్టి విల్సను (గవర్నరు) గారే నెనుక అధికారావేశము పూర్తిగా కలుగని కాలమున బార్లీలో సత్యాగ్రహ సామర్థ్యమును గుర్తించి యచటి ప్రజల యిబ్బందులను తొలగించెను.

గత వరుసా శ్రేండ్లలో పున జరిగిన యీ విషయములను గవర్నరును, మునీ గారునుగూడ గుర్తించగలను. నేడు బార్లీ సత్యాగ్రహము వ్యాయవిగ్రహమని ఒక్కమారుగా నెవ్వరు ననబాలరు. కాని తమరివిన్యూపద్ధతి బహిరంగ విచారణలో ఖండింపబడుట దొరతనమువారి కిష్టములేదు. బార్లీ ప్రజలు కడపటి వేడిమికూడ చల్లంపకుండ నిలువగలిగినచో బహిరంగవిచారణయో, హెచ్చుపన్నులను కట్టచేయుటయో జరుగగలదు. అట్టి నిష్పాక్షిక బహిరంగ విచారణ కోరుటకు ప్రజలకు హక్కుకలదు. (ఎంసు యండియా 21-6-28)

కలరా భయము లేదు

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

కర్పూరాద్యరిప్టము

విషూచి నంబిదినవటి

కలరాయను వారిభేది హాపుమాపును.

నెట్టు 1 కి నెల రు 1-2-0

ఆయుర్వేదాశ్రమము,

పోస్టుబాక్సు 287, మదరాసు.

మదరాసువార్తలు

కుత్తాశమునందు శ్రీ వ్యాసపూజ :—వచ్చే జూలై నెల 8 తేదీన శ్రీ మానానందగారు స్వామిలవారిచే కుత్తాశమునందు దత్తాత్రేయమహిమ జరుపబడును.

నైమను సంఘమునకు మొయ్యెరాండము :—ఇండియా మహమ్మదీయ విద్యాసంఘమువారు దాఖలు చేసిరి. అందు ఈ రాజరానియందు గల మహమ్మదీయుల విద్యాభంగ కారణములును, విద్యాభివృద్ధికి చేయవలసిన కార్యములును విపులముగా పొందుపరచబడెను.

నవరణ :—28 తేదీ తనివారము పత్రికలో మానూరుజాబులో పాయిఖానాలు అను పలుపాడింగుక్రింద మెట్టు పాళయము స్టేషన్లోని పాయిఖానా అనేటకు బదులు పొర కాటున మెట్టుపాళయం మెయిలులోని పాయిఖానా అని ప్రయోగపడినది. మెట్టుపాళయము స్టేషన్లోని పాయిఖానా అని చదువరులు చదువుకొన ప్రార్థన. (ఆ పేజీ ౧౦.)

కలెక్టరునధ్య :—ఉదకమండలమునందు ఈ జూలై నెల 2 తేదీనండి పడినవలకుంట్ల హెచ్చు కలెక్టరుల సభ జరుగదు. జిల్లాకలెక్టరులందరూ గాక యీక్రిందవారు కూడ నీసభకు హాజరయ్యెదరు. ఆర్. ఎఫ్. స్టాన్, హెచ్. ఎమ్. మాడ్. బి. సి. ఎస్., ఆర్. డి. ఆస్ట్రెడ్, డా॥ ఎఫ్. హెచ్. గ్రేట్, బి. జి. హూట్చిన్సన్, గార్లను. రివెన్యూబోర్డు సభ్యులును హాజరగుదురు.

రాకపోకలు :—రా. బి. అయ్యన్న చెట్టి ఎ. జె. కింగ్ గార్లు కలకత్తాకును, టి. ఎస్. చౌక్రింగం పిత్తేగారు నేలమునకు గత తనివారము రాత్రియు, తె. కల్లులు గిడరీన హరిగారు బీగంపేటకు, డి. బి. పి. సి. ఎలిరాజులనాయుడు గారు కాకినాడకు, పాక్లవామ్ వాల్మీగారు గుంటూరునకు ఆర్. డి. ఆస్ట్రెడ్. తాడులింగ మొదలియారుగాల్లు కోయంబు తూరునకును గతరాత్రి మదరాసునుండి యేగిరి.

డి. బి. ఎమ్. కృష్ణన్ నాయుడు, డబ్లిల్వ్యా సి. డగ్లాసు, భాంకప్ప, స్వామియతీర్వరానంద, డా॥ ఆర్. సి. గుహ, పాథునగార్లు నేడుదయమునకు మదరాసు వచ్చిరి.

డి॥ కొళం దె గారి సంచారము

శ్రీయుత డి. కొళం దె గారు యం. యస్. యం. రైల్వే యూనియను తరపున రాష్ట్రమునందు ఇ త ర స్థలములయందు పడరు యూనియనునకు సభ్యులను చేర్చుటకును, యూనియనునకు ప్రాంచి యూనియనుల నేర్పరచుటకును సంచారమునలుపుదురు.

వీరు రేపు సాయంకాలము బెంగళూరు మెయిలుబొంద మద్రాసునుండి బెంగళూరు బోయి అచటినుండి గుంటకల్, ధార్వార్ రాయచూర్ మొదలగు ప్రదేశములకు బోయెదరు.

కాకులకు మారు మనుష్యుడు

మరణించుట

హర్షగులో తుపాకీ ప్రమాదము

మదరాసు, పోర్టుబ్రెస్టు అసిస్టెంటు ఇంజినీరు అగు ఎస్. డబ్లిల్వ్యా. వైటుగారు మొన్నటిదినమున కాకులను బెదర గొట్టుటకు తుపాకీని పేల్చుచుండ మదరాసు హార్బరునందు వి రక్ యార్డులో పనిచేయుచున్న వీరనాథుని శాతనికి ఒకగుండు దెబ్బ తగిలెను. అతడు అనుపత్రంలో నిన్న మధ్యాహ్నము చని పోయెను. ఇన్స్పెక్టరు పెఫీల్డుగారు పంచాయతీ గావించిరి. వైటుగారి గుండెదెబ్బకు చనిపోయెననియు, వైటు గారు తగినంత జాగ్రత్త తీసికొనలేదనియు తీర్పుచెప్పబడెను.

ఈ మరణించిన మూలిననిషి అదివరకు రిటైరబండివలన తీ విత్తునుగడపుచుండెను. ఆరోజు ఉదయముననే ఈతడు హర్ష గులో మూలీకాపనిచేయుటకు ప్రవేశించెను తుపాకీ దెబ్బ అతనికి కడుపుమీద తగిలెను. ఈ ప్రమాదమును గురించి వైటుగారి కెంరో చెప్పవలసినవరకు తెలియలేదు.

క్రొత్త స్థాలుకొజుకోర్టు జడ్జి

టి. సుందరరావునాయుడుగారు ఉదకమండలం, 25—మదరాసు స్థాలుకొజుకోర్టు మూడవ జడ్జిగ నియమింపబడిరి. (స్వకీయ విలేఖరి.)

“తప్పిపోయినాడు”

నా ఏకకుమారుడు అండ్రెవెంకన్న, దేవాంగికులస్తుడు 18 సం॥ వయస్సు, 5 అడుగుల యెత్తు, చామనచాయరంగు, వలు చనివాడు సెలకోజుల క్రితము శాఫో కలహించి యెవలకొ నెల్లివాడు. పాతకమహాకేయులకు వానిబాడ తెలిసిన యా దిగువ చిరునామాకు తెలుప ప్రార్థించుచున్నాను. అండ్రె శేషయ్య, తూర్పువీధి, ఏలూరు.

ఆర్యవైశ్య మహాసభ

శ్రీయుత అధికారాయణ చెట్టిగారు ఇల్లు వ్రాయు చున్నారు. ముందు సెలకోజు వాయల్వడేనందు జనగసోపు 14-వ ఆర్యవైశ్యమహాసభకు అధ్యక్షులుగ గా॥ జస్తిను ఎం. వెంకటసుబ్బరావు, సాలన భావనయ్య బి. ఏ. డి. ఎల్. నాళం రామలింగయ్యగార్లు లో నెవరినైన నొకరిని, 2-వ ఆర్యయజుక మహాసభకు అధ్యక్షులుగ దండు పొంటయ్య, కొల్లూరు మూర్త్యనారాయణ గుప్తగార్లు లో నొక రిని ఎన్నుకొనవలసినదిగా నేను మూచించుచున్నాను అని వ్రాసిరి.

నైమను సంఘము: బ్రాహ్మణులు

ఒక వకీలుగారి సలహా

టి. ఆర్. రామచంద్ర అయ్యర్, బి. ఏ. బి. ఎల్. మదరాసు వకీళ్ల సంఘాధ్యక్షులు యీనెల 20 వ తేదీన మాయసరమునందు బ్రాహ్మణసభవారి యజమాన్యమున జరి గినసభలో నుపన్యసించుచు బ్రాహ్మణులు నైమను సంఘము వారికి సహాయము సలుపుట యుక్తముగాదనియు, అందువలన నుపయోగమునూడ లేదనియు చెప్పిరి. మాంజేగుగారు విచారణ సలుపుకాలమందును బ్రాహ్మణప్రతినిధుల నూడనలు నిరాక రింపబడినవి. ఆకాలమున మదరాసునుండి కలకత్తాకు బ్రాహ్మ ణుల మాక్కులు భావిపరిపాలనమందు మరక్షితముగ వేయు కొరకు పోయితినియు, తమ యుద్దేశముల నపుడు మాంజేగు గారికి తెలిపితిమనియు కాని దానివలన నేమియు లాభము లేకపోయెననియు నుపన్యాసములు చెల్లికిరి. ప్రస్తుత వరిసి కు లప్పటికంటె అసంతృప్తికరముగ నుండెనని పలికిరి. గా॥ ఏ. జి. కార్డుగారు ఒకప్పుడు చెప్పినట్లు దక్షిణ ఇండియా బ్రా హ్మణుల కుకాగ్రబుద్ధికి సహింపజాలక ఏదియునైన వారినాగ ద్రొక్కుట ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నములు చేయదురనియు అయ్యరుగారు చెల్లికిరి. (మదరాసు మెయిలు.)

కళాశాలలో మతవిద్య

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమువారి తీర్మానము బొంబాయి, జూన్ 24.—అన్ని విశ్వవిద్యాలయములందును మతవిద్య గరువవలయునని బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయపు సెనేటుసభవారిక తీర్మానము గావించిరి. ఇంకలకు తగు కార్యవిధానమును నిర్ణయింప ఒక ఉపసంఘము నేర్పరచ బడెను. ఆ. (వె.)

ఒక ప్రీ ప్రతిజ్ఞ

లక్ష్మీరాష్ట్రములు వసూలుచేసినదను కన్యామహా విద్యాలయమునకు మూలధనముకుగాను జలందర్

జూన్ 19:—జలందర్ కన్యా మహావిద్యాలయమునకు ధనము కొరబడగా ప్రధానోపాధ్యాయుని యగు శ్రీమతి శన్నో చేవిగారు లక్ష్మీరాష్ట్రములు వసూలుచేసి యిచ్చెదనని ప్రతిజ్ఞ బూనినదనుట ప్రీవిద్యార్థిలూపుల పూర్వయములకు పంతోవము గలిగించికమానదు. ఆమెచేసిన ప్రతిజ్ఞ యిట్లున్నది.

మావిద్యాలయమునకు తగిన మూలధన మున్నంతవరకు సిరత్వమేర్పడదుగాన, శావిధిని నెరవేర్చుటకై సాధ్యమైనంత రీతిలో లక్ష్మీరాష్ట్రములు వసూలుచేయుటకు నిశ్చయించుకొని శాను. భగవంతునిదయచేతను ఇతర దేశీయసోదర సోదరీమ లులసాయముచేతను శాశ్రుతిజ్ఞును నిర్దిష్టుముగా కొనసాగించ గలనని నమ్ముచున్నాను; ఈమె 28 తారీఖున కలకత్తా నుండి వసూలుకై బయలుదేరుచున్నది. ఈ మహావీరక్ర కార్యమున ప్రజలందరు సాయముచేసెదనని నమ్ముచున్నాము. (బ్రిట్యూక్ పత్రిక)

మైసూరు శాసనసభ

ప్రభుత్వమువారి నిరాదరణను సభ్యు లాక్షేపించుట “అనధికారులతో నొకరిని ప్రభుత్వసభ్యునిగ నియమింపవలెనని కోరుట

బెంగళూరు, జూన్ 28:—నేటిదినము మైసూరు శాస నసభ బడ్జెటు సమావేశమున పరిపాలనాఖర్చుల డిమాండుపై చ ర్చజరిగెను. ఎక్కిక్యూటివు కాన్సిలు సభ్యత్వమునకు అనధికారు లను నియమింపవలయునని కోరుచు జండప్రగారు ఒక కోతను ప్రతిపాదించిరి. ఎక్కిక్యూటివు కాన్సిలునందొక స్థానమునకు అన ధికారిని నియమింప ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించియు ఇంతవర కు ఆ వాదనమును చెల్లించకుండుట శ్వాసముకూదనియు, ఆ సభ్యుడు శాసనసభకింక బాధ్యుడైయుండవలయుననియు శా సనసభవారి విశ్వాసమును కోల్పోయిన తన ఉద్యోగమునకు రాజీనామ నివ్వవలయుననియు పలువురు సభ్యులు నూచించిరి. ఈ చర్చ వివరములను మహారాజుగారికి తెలుపునట్లుగ శివాను గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

మల్లప్పగారు మరొక కోత నుపపాదించుచు ప్రజాభి ప్రాయములను ప్రభుత్వమువారు త్యజింకరించుచున్నారనియు శాసనసభ వారి తీర్మానములను ప్రభుత్వమువారు నిరాదరించు చున్నారనియు చెప్పిరి. ఈ ఆరోపణలను ఖండింపును శివా నుగారిట్లు చెప్పిరి. ప్రజాభిప్రాయమును త్యజింకరింపవలయునని గాని తద్విరుద్ధముగ ప్రవర్తింపవలయునని గాని ప్రభుత్వము వారి కుద్దేశములేదు. ఆశయములందును, ఆదర్శములందును, విధానము లందును ప్రజలకు ప్రభుత్వమువారికి ఎట్టి భేదములేనప్పడు, ప్ర భుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయములకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తింపవల సిన అనధిక మేర్పడదు. కొన్ని సమయములందు శాసనసభవారి తీర్మానములను ప్రభుత్వమువారు అమలునందుంచకపోయిన అది, నిరాదరణకాదనియు, ప్రభుత్వపు తాత్కాలి కపుట్టిబ్బందులే ఆలస్యమునకు కారణమనియు సభవారు గ్రహించవలెను. ఉపపాదనము ఉపసంహరించుకొనబడెను. (ఫ్రీ. (వెన్.)

ఆస్థానరాజకుమారులలో నొకరిపై వారంటు మోసముచేసెనను నేరము ఆరోపింపబడుట

కలకత్తా, జూన్ 28.—1880 సంవత్సరము జరిగిన ఆస్థాన యుద్ధము సందర్భమున భారతదేశమునకు తీసికొనిరాబడి డేరాదూనుయందు పోలీసువారి కాపుసల యందున్న క్లి॥ శే॥ ఆస్థాన అమీరు మహమ్మదు యాకూబుఖానుగారి కుమారుడగు ఉమరుఖాను అనునతడు, తాను ఆస్థాన రాకొమరుడని చెప్పి ప్రాంతురాను కెల్నరు కంపెనీవారివద్ద కొంతసరకు తీసికొనెను. సరకుల ఇవ్వనందున పోలీసువారతనిని డేరాదూనునందు నిర్బంధించిరి. జామీనుపై విడుదలపై చేయబడిరిగాని కోర్టు వాయిదా నాటికి హాజరు కానయిన ప్రధానరాజధాని మాజ స్ట్రీటుగారతనిని వారంటునందు పట్టుట కు తత్తవొసగెను. (ఫ్రీ. (వెన్.)

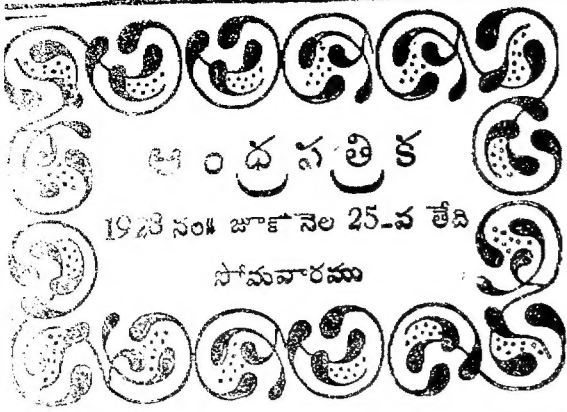
లిపోవాకార్ క సమ్మెలు

వీధులలో కొట్లాటలు జరుగుచుండుట చకారా, జూన్ 28:—లక్ష్నో జనపవార యంత్రము లలో పనివారు చాలభాగము ఇంకను పనులలో చేరలేదు. లే బరు కచ్చేరిని పోలీసులు పెడకె యిచ్చుటనున్న లంకెం ముఖ్యిని (కార్యదర్శి) అరెస్టుచేసిరి తెలియించున్నది. ప్లాట్ గారు చెంగైలునచ్చి శాయకత్వము వహించినారు. (ఫ్రీ. (వెన్.)

అసక్ సాత్, జూన్ 28:—సమ్మె యంతరదీపాన్నిమెం టులలో గూడ వ్యాపించుచున్నది. పనులకు వచ్చేవర్షు చెప్ప వారిపై దౌర్జన్యము చేయబడుచున్నదట. ఒక సమ్మెదారు తల పగిలెను. జూన్ 20 తా॥న అసక్ సాత్ పోలీసులు 19 సమ్మె దాడులను అరెస్టుచేసిరి. వారు జామీనుమీద విడుదల చేయ బడిరి. ప్రతిరోజు సమ్మెదారుల సభలు జరుగుచున్నవి.

చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహకవి నూతన గ్రంథములు

1565	
వచ్చిపూర్తిమద్రాసుతాలూకు ఈక్రింది గ్రంథ ములు విడిగా అమ్ముబడును. కొలదిప్రతులే యుండుటచేత కామసినవారు వెంటనే ఆర్డరు పంపవలెను.	
ప్రహ్లాదశాటకము (అంతఃకములు) వెల	1-0-0
కర్పూరమంజరి రెండవభాగము 826 పుటలు	1-8-0
ప్రహసనముల సంపుటము, కాలికొల్లెందు	2-0-0
పోస్తేజి, డి.సి. కర్పూలు కొనువారేభరించవలెను. మూడు పుస్తకముల కొనువారు రు 4-12-0 లు చెల్లించిన చాలెను.	
రామహేంద్రవరం, పాలకోడెటి గురుమూర్తి, 15-8-28.	
వచ్చిపూర్తిసంఘ కార్యదర్శి,	

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1928 సం. జూన్ నెల 25-వ తేది సోమవారము

పంజాబు సెలెక్టుకమిటీవారి అసహాయపు బెదిరింపు, సైమను బర్క్లెహ్డ్ ప్రభువు గార్లను లొంగదీయ గలిగినది. దేశమంతయు సైమను కమిషనును బహిష్కరించెను. పంజాబు సెలెక్టు కమిటీయొక్కటి మాత్రము సహకారము నలుపబూనుకొనెను. హిందువులకును, మహమ్మదీయులకును మధ్య గల పరస్పరభయము, ఇట్టి సహకారమును పురికొల్పె నని చెప్పవచ్చును. చేజిక్కిన పంజాబు సెలెక్టుకమిటీ నయితము సాక్ష్యవిచారణ విషయమున కమిషను తోబాటు తమకుగూడ సహనావకాశముల నిచ్చినగాని, తాము విచారణలో పాల్గొనజాలమని తెలుపుటచే, పంజాబు ప్రభుత్వము భయపడెను. వెంటనే వీరినంగతిని ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇండియామంత్రిగారికి తెలిపిరి. ఇండియా మంత్రిగారును సైమనుగారును కలిసి సంప్రదించిరి. వలలో జిక్కిన యీచేపగూడ జారిపోయినచో, తమ కవమానము గలుగు నని సైమనుగారు భావించి యుండిరి. రహస్యవిచారణవిషయమై పట్టుదలసూపి, ఇకమీద కార్యక్రమమునం దెట్టి మార్పు గలుగదని ప్రకటించిన, సైమనుగారు సెలెక్టుకమిటీవారు గోరిన కోర్కెను సఫలపరచుట జూడ, వీరి ప్రకటనలు మేకపోతలి గాంధీర్యము లని చెప్పవచ్చును. ఏసాక్షి నయినను ప్రత్యేకముగ రక్షింపవలె ననిన, అటుల గావించుటకు సైమనుగారి కధికారము గలదట. పత్రికాప్రతినిధులను వెలుపలకు బంపివైచుటకు వీలుగలదట.

సైమనుగారు సూచించిన క్రొత్త మినహాయింపుల క్రింద ఎటుల మెలగెదరో తెలియదుగాని, పంజాబు సెలెక్టుకమిటీ సభ్యులు సైమనుగారి నిశ్చయముపట్ల సంతృప్తి జెందిరి. ఇంకను విగించుచో తమ కారవము నిలువదని, యీ కమిటీవారికి తెలియును. కమిటీ సభ్యులలో నొకరగు, డాక్టరు గోకులచందనరాంగుగారు చెప్పినట్లు, స్థిరనిర్ణయమునది రాజ్యాంగవిషయములని దుండజాలదు. స్థిరనిర్ణయ మని చాటబడిన బెంగాలు విభజనమే పిమ్మట రద్దు చేయబడెను. దీనికి పిమ్మట స్థిరనిర్ణయము లేన్నియో అనిరములయ్యెను. కాటెలు చట్టము తొలగింపబడెను. పరిస్థితులు తమవశము దాటిపోయెనని గ్రహింపగనే, బ్రిటీషు ప్రముఖులు మర్యాదగ లొంగి, బౌద్ధార్యమును కనుబటచి నటుల చాటెదరు. సైమనుగారి ప్రస్తుతప్రకటన మితిమీరిన నున్నది. పంజాబు సెలెక్టుకమిటీవారు కోరినకోర్కె కడు స్వల్పమయినది. ఇది తీరినను, కమిషను పట్ల గల అసలు ఆక్షేపణలు తొలగ

జాలవు. రాష్ట్రములలో నేర్పడు సెలెక్టుకమిటీలకు రిపోర్టుజేయు సధికారము లేదు. కేంద్రశాసనసభ వారు సెలెక్టుకమిటీ నేర్పరచినను, దీని కయినను పార్లమెంటుసభకు రిపోర్టుబంపుట కధికారము లేదు. కమిషను హోదావేరు, సెలెక్టుకమిటీల హోదా వేరు. సైమను గారి ప్రస్తుతప్రకటనము రిస్పాంసీవు సహకారవాదుల కోర్కెల నయినను సఫలపరచజాలదు. కమిషనునందు సగముమంది భారతీయులను సభ్యులుగ నియమించిన గాని, తాము కమిషను నంగీకరించమని ఖండితముగ డెలివిన మితవాదులకు ప్రస్తుతపు ఏర్పాటు తృప్తి నింపజాలదు. అసలు సమస్య అటులనే నిలిచి యున్నది.

కమిషను అసలే పనికికాదనియు, కాండు తుబిలు సమావేశమే అంగీకారార్హ మనియు, మొదటినుండియు డెలుపుచున్న కాంగ్రెసుపక్షము వారికి, స్వల్పమార్పులు ఏమాత్రము సంతృప్తి నొనగజాలవు. శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు కాంగ్రెసు పక్షమువారి కోర్కెను మాక్షనాల్లు గారికి అందంగిముగ డెలివీ మేలొనర్చిరి. జిన్నా, దివాన్ చమకలాలుగార్లుగూడ మాక్షనాల్లుగారితో సంప్రదించిరట. కాంగ్రెసు ఆశయముగూర్చి వీరగనే మాక్షనాల్లుగారు మండిపడిరట. కాంగ్రెసు పక్షమువారి కోర్కెలు ఆచరణసాధ్యములు గావనియు, లేబరుపక్షమువారికిని కాంగ్రెసుపక్షమువారికిని రాజీగుదురజాలదనియు, మాక్షనాల్లుగారు సూచించిరట. సైమనుకమిషను నియామకమునకు పూర్వము, బ్లాకుపూలు సమావేశమునందు, లేబరు పక్షమువారు హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయాధికార ముండవలయునని, తీర్మానించియుండిరి. దీని యర్థ మేమి? శ్వేత కమిషనుకు, ఈ తీర్మాన మనుగుణముగ నున్నదా? కాండుతుబిలు సమావేశము స్వయంనిర్ణయసూత్రమున కనుగుణము గాదా? మాక్షనాల్లుగారు తమ వెనుకటి వాగ్దానముల నన్నిటిని దిగ్మింగుకొని, బర్క్లెహ్డ్ ప్రభువుగారికి ప్రక్కతాళము వైచుచున్నారు.

జిన్నాగారును, మితవాదులును, రిస్పాంసీవు సహకారవాదులును, వేరు కార్యక్రమము కోరుచున్నను, తమకును వీరికిని లక్ష్యమునందు భేదము లేదని, మాక్షనాల్లుగారు రెంచుచున్నారురట. రాజకీయపక్షములను విడదీయుట కిదియే మార్గము గద. రాయలు వారంటుమూలమున సెలెక్టు కమిటీని నియమింపవలసిన అవసరము లేదని, మాక్షనాల్లుగారి తలంపు. సైమనుగారి నూతన ప్రకటనవలన గాని, మాక్షనాల్లుగారి యుద్దేశ్యము బట్టి గాని, సెలెక్టుకమిటీని రాయల్ వారంటుపై నియమించెదరను నాశ గనుపింపదు. జస్టిసుపక్షనాయకుల ఆశ కవశాశము లేదు. కాంగ్రెసుపక్షమును దూరముగ నుంచి, మిగిలిన పక్షములతో రాజీ గుదుర్చుకొన వీలుగలదని, మాక్షనాల్లుగారు భావించుచున్నారు. వీరి విభేద తంత్ర కౌశలమును గమనింపవచ్చును. హైందవ రాజకీయ నాయకులు సైమనుకమిషను విషయమున అవివేకముగ మెలగిరనియు, లేబరు పక్షమునందలి తీవ్రవాదులచే మోనగిరిపబడిరనియు, మాక్షనాల్లుగారు పలికిరట. మాక్షనాల్లుగారు రాజకీయనాయకులను గట్టునకేర్చెదరట గాబోలు!

లేబరుపక్షనాయకుల బెదిరింపులనుగాని, వారి లాల నలనుగాని భారతీయులు లెక్కింపనవసరములేదు. లేబరుపక్షమిహిమారు ప్రభుత్వభారము వహించెదరను నాశ గనుపింపదు. ఒకవేళ లేబరుపక్షము పాలనాధికారము వహించినను, హిందూదేశము నకు వీరు బుద్ధిపూర్వముగ స్వరాజ్య మిచ్చెదరని తోచదు. భారతీయులు ఐకమత్యముతో మెలగి, స్వరాజ్యసంపాదనపట్ల కృతనిశ్చయు లగుచో, బ్రిటీషు రాజ్యాంగవేత్తలు తమబిగింపును విడిచి, ప్రజల స్వరాజ్యవాంఛను సఫలపరచకమానరు. పంజాబు సెలెక్టుకమిటీవారు దృఢనిశ్చయము జూపగనే, సైమను కమిషనువారు లొంగినవిధము, ఈ సత్యమును తేటపరచుచున్నది.

బార్డోలీ ప్రశ్న

బార్డోలీ ప్రశ్న గూర్చి భారతీయవాణిజ్యసంఘమువారును బొంబాయిగవర్నమెంటును సంప్రదించిరనియు, గవర్నరుగారు పరిష్కారమునకనుకూలురుగ నున్నారనియు, వాణిజ్యసంఘాధ్యక్షులగు మోడీ గారు బయల్పరచిరి. రయితులకును, ప్రభుత్వమువారికిని మధ్య నుదయించిన భేదములగూర్చి గవర్నరు చింతించిరట. గవర్నరుగూడ వెంటనే జోక్యము కలుగజేసికొని, రయితుల కోర్కెలను సఫలపరచుచో, ప్రభుత్వము వారికిని రయితులకునుగూడ లాభముండును. లేనిచో, పరిస్థితుల మితకు విషమమగుట సహజము. ఇంకను నాలుగులని పిలువబడు గ్రామోవోగ్రుమింకను రాజీనామా లిచ్చుచున్నారు. ఈసంఖ్య డెబ్బది నాలుగు గై నది. రాజీనామా నిచ్చిన వారిని కమిషను గారిని చూడదని కోరినను, వారటుల గావింపలేదు. రయితులనిశ్చయ మేమాత్రము సడలలేదు. లక్షరూపాయలశిస్తు వసూలయిన మాటగూడ నిజముగాదని, వల్లభభాయి పటేలుగారు కాటుచున్నారు. తమ లెక్కలను బయల్పరచవలసినదని, వీరు ప్రభుత్వము వారిని కోరుచున్నారు. అధికార ప్రకటనలపట్ల ప్రజలవిశ్వాసము తగ్గిపోయినది. బార్డోలీ స్థితిని పరికించుటకు, వివిధప్రదేశములనుండి భారతీయ ప్రముఖు లరుదెంచుచున్నారు. అధికార దౌర్భాగ్యముగూర్చి విచారించుటకు, మున్నీ విచారణసంఘ మేర్పడెను. బార్డోలీ ప్రశ్నపై బొంబాయి శాసన సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చిన సభ్యుల స్థానమునకు జరుగనున్న ఎన్నికలలో, వెనుకటి సభ్యులు దప్ప ఇతరు లెవరును నిలువబడుట లేదు. వీరలు తప్పక విజయము గాంచెదరను సమ్మత మేర్పడుచున్నది. బార్డోలీ రయితుల ఉద్యమము న్యాయమయినదని స్పష్టమయినది. గాంధీమహాత్ముడు డెలివిన హేతువులకు, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు నరియగు ప్రత్యుత్తర మీయలేదని, స్టేట్సుమెను పత్రిక తలంచుచున్నది. బార్డోలీ ప్రశ్న సైమను కమిషనువారి దృష్టిని గూడ ఆకర్షింపకమానదు. క్రొత్తపన్నులను శాసనసభవారి యిష్టానుసారముగ విధింపవలెనని, వెనుకటి జాయింటుకమిటీ వారు డెలివినను, ఇంతవర కటుల గావింపలేదు. నూతనసంస్కరణముల గూర్చి సైమను కమిషను వారు విచారించు సమయ మరుదెంచినపుడుగూడ

ఈపక్ష యథాప్రకారముగ నిలిచియున్నది. తొండు రివిన్యూ నిర్ణయము, చాల గొప్ప సమస్య యని, స్టేట్సుమెంట్ ప్రతిక దెలుపుచున్నది. బాడ్లొలీ సమస్య అనుకూలముగ పరిష్కారమగుచో, ఇతర ప్రాంతము లన్నిటికిని ఇయ్యది లాభింపగలదు.

హాజీ చట్టము

హిందూదేశపు వర్తకమును భారతీయ నౌకలకు ప్రత్యేకింపవలయునని హాజీచట్టము గోరినందుకు యూరపియనులలో గలిగినయలజడి ఇంతింతగాదు. ఇటీవల యూరపియను వాణిజ్యసంఘములు గగ్గోలుబెట్టుచున్నవి. బాంబాయి వాణిజ్య సంఘము వారి యభిప్రాయము గూడ వెల్లడియయ్యెను. బ్రిటీషు నౌకల కీచట్టము నష్టము గలిగించి వారి వర్తకమును పాడునీయుననియు, ఇట్టి చట్టముల నొకమారు గావించుచో ఇతర విషయములలోగూడ బ్రిటీషువారి తేమమునకు భంగము కలుగుననియు, వీరు వాదించిరి. ఏదేశమువారు ఆదేశపుతేమమును కాపాడుకొనుచో, ఇతరదేశముల దురాశకు కొంత నష్టము గలుగవచ్చును. అంతమాత్రముచే, తమ తేమమును ఏదేశ మయినను విడనాడునా? వాణిజ్యరక్షణపద్ధతిని ఇంగ్లండుగూడ అవలంబించుచునే యున్నది. అధినివేశ రాజ్యములు అవలంబించు చున్నవి. హిందూదేశము అవలంబించుచో, నది తప్పగును గాబోలు! ఈ చట్టము విషయమై ఇంగ్లండులో గూడ అలజడి పుట్టినటుల విదేశవార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇండియా ఆఫీసువారి సీచట్టమునకు ప్రతి కూలముగ ప్రేరేపించుటకు యత్నములు జరుగుచున్నవట. రిజర్వుబ్యాంకు బిల్లు నడ్డగించిన, ఇండియా ఆఫీసువారు యీచట్టమునుగూడ నడ్డగింపవచ్చును. హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము లేనికతన, ఎట్టి యిబ్బందులు గలుగుచున్నవో యూహింపవచ్చును.

పైన్యవ్యయాధిక్యము

ఫార్వర్డు ప్రతిక ప్రచురించిన వార్త నిజమగుచో, స్కీఫ్ సేనానిగారు వివిధ పైన్యోద్యోగులకును పంపిన విజ్ఞాపనము, భారతదేశముపై ఎక్కువ బరువుల మోపి, ఉన్న హక్కులనుగూడ భంగపరుపగలదు. మామూలు పైన్యపుఖర్చు గాక, క్రొత్తయద్దయంత్రపరికరములకై ఎనిమిదికోట్లను ఖర్చుపెట్టవలయునట. మిలిటరీఖర్చు నెమ్మదిగ తగ్గింపవలయునను సూత్రమును ఇండియాప్రభుత్వమువారు విడనాడి పైన్యాధిపతితో కట్టిడి గావించుకొనిరట. మిలిటరీఖర్చును నికరపుగ్రాంటుగ గుర్తింపవలయునని, ప్రభుత్వము వారొప్పుకొనిరట. పైన్యపుగ్రాంటులో సేమాత్రమయిన మిగులుచో, అది పైన్యముక్రిందనే వ్యయపడవలయును గాని, ఆర్థికసభ్యుడు దానిని కోరవీలు లేదట. దీనినిబట్టిచూడ హిందూదేశము పైన్యము కొరకే నిలిచియుండవలెనని తేటపడుచున్నది. ఇతర యభివృద్ధి యవసరములేదు. ఆఫ్ఘనిస్తానము బ్రిటీషువారితో సఖ్యముగ నున్నది. యుద్ధబహిష్కారము విషయమై పెద్దజాతులన్నియు ఒడంబడికల గావించుకొన సిద్ధముగనున్నవి. హిందూదేశమునకు ఏమూలనుండియు నుపద్రవము గనిపించుట లేదు. ఇట్టిసహాయమున, హిందూదేశమున పైన్య

పు ఖర్చును చాలవరకు తగ్గించుటకు మారుగ, దానినికను పెంచవలయుననుట ఏటిసబబో తెలియకున్నది. పైనికతాఖగూడ ప్రజల వశమయినగాని, దేశ మభివృద్ధి గాంచునని తోచదు. రాబడిలో విశేషభాగము పైన్యముక్రిందనే ఖర్చుపడుచుండ, ఇతరతాఖ లభివృద్ధి గాంచుట దుస్తరము.

బెంగాలు నిర్బంధితులు

లేబరు పక్ష రాయబారము ఇండియామంత్రి గారియొద్దకు వెడలి బెంగాలు నిర్బంధితుల విడుదల గూర్చి యడిగినపుడు, ఎనిమిదిమంది నిర్బంధితులే ఇంకను గలరని ఇండియా మంత్రి దెలుపగనే, రాయబారులు సంతృప్తిపెంది వెడలిపోయిరని వార్తలు దెలిపెను. ఇండియా మంత్రి గారి జవాబు సరిగాదని నుభాషచంద్రబోసుగారు ఖండితముగ దెలుపుచున్నారు. కారాగృహములలో నుంచిన నిర్బంధితుల సంఖ్య ఇంకను ఎక్కువగ నుండుననియు, వీరుగాక రోగభూయిష్టములగు ప్రదేశములందు నిర్బంధింపబడిన వారింకను నలువదిమంది గలరనియు, తమవలె ఎట్టిపరతు లేక విడువబడిన వారు ఆర్ధరు మాత్రమే గలరనియు, వడలిపెట్టబడిన నిర్బంధితులలో పలువురపై నిర్బంధములనేకములు విధింపబడెననియు బోసుగారు సూచించిరి. ఇకముందు నుండియు ప్రతిమానమునందును 25 వ తేదీని నిర్బంధితులదినముగ భావించుటకు, బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు నిశ్చయించిరి. నిర్బంధితుల నందరను వడలివైచినను, బెంగాలు ఆర్డినెన్సు బోలు అవమానకరమగు చట్టములు రద్దయి, ఇకముందు తలయెత్తుకొనకుండ జూచుట, లేబరుపక్షమువారి ధర్మము. ఇట్టిచట్టము నామోదించిన బాధ్యత, కడచిన లేబరుప్రభుత్వము వారిపై నిలిచియున్నది. వీరు తమ కళంకమును పూర్తిగ దొలగించుకొనినగాని ప్రయోజనముండదు.

సంయుక్తరాష్ట్రముల గవర్నరు

సంయుక్తరాష్ట్రముల గవర్నరు పదవి ఎవరికిచ్చెదరో ఇంకను నిశ్చయముగ తెలియలేదు. పంజాబు గవర్నరుగు హెయిలీగారికో, నర్ డెనిస్ బ్రేగారికో, మరియొక సివిలు సర్విస్య యుద్యోగికో ఇచ్చెదరని తలచుచున్నారు. అంతియగాని, భారతీయుని కిచ్చెదరను నాశ గనుపింపదు. తాత్కాలిక గవర్నరు స్థానమును చాటారీ నవాబుగారు ఆక్రమించుచునేయున్నారు. శాశ్వతముగ గూడ, భారతీయు నొకరి నేల నియమింపగూడదు? నర్ అతుల్చంద్ర ఛటర్జీగారి కీపదవి విచ్చిన మేలని, లండనులోని భారతీయులు తలచుచున్నారట. లేనిచో, భారతీయుల హక్కులు పూర్తిగ నిరాకరింపబడినటులగును. కీర్తిశేషులగు సింహాగారొక్కరిని మాత్రమే, వెనుక బీహారు గవర్నరుగ నియమించిరి. ఆ పిమ్మట, ఎప్పుడు ఖాళీలు వచ్చినను, భారతీయుని నియమింపరయిరి. భారతీయులు అసమర్థులని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు తలచిరేమో తెలియదు. ఒకసారి యొక సౌకర్యము నొసగినను, దానిని పిమ్మట కొనసాగించెదరను సమ్మతము కలుగకున్నది.

లజపతిరాయిగారు: సరిహద్దు ప్రాంతములు

లజపతిరాయిగారు హిందూదేశపు సరిహద్దు ప్రాంతములకు బోయి అక్కడి ప్రజలదృష్టిని స్వయముగ కనుగొని, అక్కడి సమస్య హిందూమహమ్మదీయసమన్యగాదు. ఇది కృత్రిమసమస్య. నిజమేమన, సరిహద్దుప్రజలు ఎట్టిహక్కులు లేక, తలయెత్తుకొనజాలకున్నారు. అక్కడి ప్రజలనుగూడ స్వాతంత్ర్యాన క్రియే ప్రేరేపించుచున్నదని, లజపతిరాయిగారికి సమర్పించిన విజ్ఞప్తినిబట్టి గ్రహింపవచ్చును. సరిహద్దుప్రజలు హిందూమహమ్మదీయసఖ్యమును బలపరుపవలయు ననియు, సరిహద్దు ప్రాంతములకు సంస్కరణముల నొసగకుండుట అన్యాయమనియు, లజపతిరాయిగారు కలిగినందులకే ము సంతసించెదము. కొందరు హిందూనాయకులకై గాక, వీరు సరిహద్దుప్రాంతములలోగూడ రాజకీయాభివృద్ధి యవసరమని తెలుపుట దూరదృష్టిని సూచించుచున్నది. లేనియెడల, స్వపరిపాలనాదోశనమునకు అర్థమేయండదు.

బ్రిటీషువస్తు బహిష్కారము

మదరాసు మండల కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి పి. కొర్రెగారిట్లుప్రాయమన్నాడు. దేశీయవస్తువులు, దేశీయసమృద్ధులు తయారుచేయువారు ఈ కాంగ్రెసు సంఘమువారు శ్రీలంక ప్రకారము అశకులు వారిమన్ను వస్తువులను, ఖరీదులపట్టిలను మానుప. పీనెండులకు మేమెంతయువారికి కృతజ్ఞులము. అట్టివారు సంచారమున కెంతమట్టుకు సప్లయ చేయగలరో తెలియజేయ ప్రార్థింతులు. ఇంకను మిలియున్న దేశీయ వస్తువులకూడ మాకుతోడ్పడివరిసి మేము కోరుచున్నాము. ఈ వస్తువులబాటిలను ఈ కాంగ్రెసు సంఘమువారు శ్రద్ధవహించి విదేశీయ వస్తువుల సంతకరకు బహిష్కరించుటకు నిలుకలదో తెలుపనుదేశించుచున్నాడు. వచ్చేరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభలో దేశీయవస్తుప్రదర్శనమును జరుపుటకును, ఈ సభవారి కార్యాలయమునందు మాంటుకోర్టులో నొకప్రక్కన కాల సేర్పరచుటకును ఏర్పాట్లుజరుగుచున్నవి. 18-6-28 తేదీని బహిష్కారోప సంఘసభలో బ్రిటీషు వస్తుబహిష్కరణమును గురించి యీ దిగువతీర్మానము లికి రింపుబడెను. 1. దేశీయవస్తువులన్నిటిని ముద్దుపంపకలసినదిగా వర్తకులను కోరవలెను. 2. రత్నసభాపతి మొదలియగుగారు సంచారముచేసి కార్యదర్శుల సాహాయ్యమున దేశీయవస్తువుల దైర్ఘ్యరీ యొకదానిని తయారుచేయవలెనని కోరుచున్నాడు. వీరిప్రచారపు ఖర్చులు ఈ సభవారే భరించెదరు. 3. ఈ సభవారు ఉచితముగా అప్పుడప్పుడు దేశీయవస్తు శ్రేణులములు గావించుచుండవలసినదని జాతీయప్రతికలను కోరుచున్నాడు. 4. ఈ సభవారి యాజమాన్యమున ప్యుజీప్రోగ్రును తెువలెనని కార్యదర్శులను అందులకు తగినయేర్పాట్లు చేయవలసినదిగా నిసభవారు కోరుచున్నాడు.

పైనును సంఘమునకు

మెమోరాండము

ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్థులకు పద్ధతులు ప్రభుత్వోద్యోగులు పైనును సంఘమునకు తమ మెమోరాండమును పంపుకొనవచ్చునాయను శ్రద్ధను గురించి ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. ప్రభుత్వోద్యోగి తన మెమోరాండమును పంపుకొనవచ్చును. తన యుద్యోగము ద్వారా తనకు తెలిసినటువంటియు యిదివరకు ప్రచురణ కావనటువంటియు సంగతులను మాత్రము తన మెమోరాండమునందు తెలియబరచకూడదు. మెమోరాండము నకంట ఒకటి ప్రభుత్వము వారికి దాఖలుచేయవలెను. (మదరాసు మెయిలు)

లండను మిడ్ లేందు బ్యాంకు

లండనులో ఇ. సి. ఒ. ట్రెడ్ నీటిలోనిధియగుల మిడ్ లేందు బ్యాంకునకున్న హిందూదేశప్రతికలలో ఒకటింపబడుచున్న మిడ్ లేందు బ్యాంకునున్న ఏవిధమైన సంబంధము లేదని మాకు తెలియచున్నది.

నైమను సంఘమువారు దిగివచ్చుట

పంజాబు ఉపసంఘమువారి షరతుల కంగీకరించిరి

సాక్షుల విచారణసమయములో సరిసమానముగ హక్కుల నొసంగుట

బర్మాను హెడు గారి ప్రకటన

సిక్ఖా, జూన్ 23 :—ఈ దినము తొలివార్త స్టేటు సెక్రిటరీగారివద్దనుండి ప్రాంతానికిరాగా వారు పంజాబు ప్రభుత్వమువారిద్వారా నైమను కమిషనుకు సహాయము చేయ నియమించబడిన పంజాబు కాపనసభాపంఘమున కందజేసిరి.

“నైమను కమిషనువారికి సహాయము చేయ పంజాబు కాపనసభవారు నియమించిన ఉపసంఘమువారి తీర్మానము కమిషనువారి కందజేయబడెను. వారు క్రమగ మోదించిరి. అందలి అంశము మున్నందు యితర రాష్ట్ర కాపనసభలచే నియమించబడు ఉపసంఘములకుగూడ సంబంధించినది గావున దాని గూర్చి మేముగావించిన నిర్ణయము ప్రకటనార్హమై మిక్కిలి బంపుచున్నాను. తీర్మానమునందు నూచింపబడినది సాక్షులను విచారించుటయందు డాక్టరు మెంటులు పరిశీలించుటయందు కమిషను సభ్యులకును కమిటీ సభ్యులకును యెట్టి భేదమును గనునింపరాదని కమిషనువారు నిశ్చయించిరి. ఇందుకు కమిటీలను కమిషనువారు తమతో సరిసమానముగ భావించుదురు. ప్రాంతానికి ప్రిజరి 6వ తేదీన సర్ జాన్ నైమనుగారు వ్రాసిన లేఖయందు నూచింపబడిన వర్తిగూడ, ఏదో అత్యవసరసమయములందే అనుసరించియుండెడి వారు. అధ్యక్షునికి గల అధికారముబట్టి యిప్పుడైనను సమిష్టివిచారణసమయమున ప్రతికావతినిధులను రానియకుండజేసి సాక్షులకు తగిన సంతక్షణయొసంగగల్గుదురు. ఈ నిర్ణయమువలన మీరుగూడ నానలెనే సంతృప్తిచెంది యందురని నమ్ముచున్నాను.” (ఆ. ప్రె.)

లాహోరు, జూన్ 24 :—పంజాబు కాపనసభాపంఘమునందు యెట్టి తీర్మానము గావించబడినది కారకులైన డా॥ గోకులచందు వారంగారిని సంబర్హి పగా ఇండియా స్టేటు సెక్రిటరీ బర్మిను హెడు గారి ప్రకటనగూర్చి యిట్లు చెప్పిరి. “పంజాబు కమిటీవారి తీర్మానము సర్ జాన్ నైమనుగారు వారి సంఘమువారు కంగీకరించినందుకు సంతోషముచున్నది. రాజకీయములందు, కాశ్యతనిర్ణయమున బేదియులేదు. పట్టుదలతో బాధ్యతాపూర్వకముగ నూచింపబడిన నూచనలన్నియు అంగీకరింపబడక తప్పవు. బర్మిను హెడు ప్రభుత్వగారివద్దనుండి వచ్చిన ప్రకటన నిష్పత్తుగనున్నది. సందిగ్ధభావాల ప్రా

యబడలేదు. సాక్షుల విచారించుట, డాక్టరు మెంటులు పరిశీలించుటయందు కమిటీవారికి కమిషనువారికి యెట్టి భేద ముండదు. సరిసమానముగ నుండునని స్పష్టముగ చెలియజేయబడెను. కమిషనువారిలో కలిసి మార్పునుటకు సభ్యులెవరయిన నిరాకరింతురను భయ మిప్పుడు లేదు. వారికి కావలసినది చేపూరినది కాని యంతమాత్రమున మీరు కమిషనువారన్న దాని కంతకు సరే యందు రనుకొనరాదు.”

నైమనుగా రేల అంగీకరించిరి?

బర్మిను హెడు గారి వద్దనుండి అధికారము మనమునం దెట్టి మార్పుల గలిగించెనో చెలియవచ్చుచున్నది. పంజాబు కాపన సభాపంఘమువారు నూచించిన షరతులను పయమున కమిషనువారు కంగీకరించినట్లు కేబిలువార్త వచ్చెను. “సర్ జాన్ నైమనుగారు డిల్లీలో వాయకులతో సంబంధించిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరము సలిపిన దంతమాత్ర మంగీకరింపని యావ్యాయముగ హక్కులనే యిప్పుడొసంగుట కేటంగీకరించిరిని వలపురు సంబంధించు చున్నారనుకమిషనువారి మధ్య యిండియాలో సంఘాతముజేసినపుడు స్వార్థపరులను పక్షపాతులనుగల కొన్ని సంస్థ లాపంగదలచిన అభివృద్ధి నిరోధకపు సాక్షులనుగూర్చి సర్ జాన్ నైమనుగారికి తెలియవచ్చినందున యిట్లు చేసియుండురని కొందరు భూభావము చెప్పుచున్నాడు. కాని యావధ్య వారు వచ్చినపుడు కమిషనుసభ్యులలో నెవరికిగూడ యెట్టి సాక్ష్య ముండజేయబడలేదని ప్రీ ప్రెసువారికి రూఢిగ చెలియచున్నది. ఇదివరకు యేమియుమై సర్ జాన్ నైమనుగారు మిగుల పట్టుదలగ నుండినో దానినే యిప్పుడంగీకరించిరి. తిరిగి కమిషనువారు ఇండియాకు వచ్చినపుడు కేంద్రకాపనసభాపంఘమువారి సహాయముగూడ విడదీయబడుటకు తగు రాయబారములు జరిపెదనని తెలియుచున్నది. (ప్రీ ప్రెసు)

మదరాసు మహమ్మదీయ విద్యాపంఘమువారు నైమను కమిషనువారికి సాక్ష్యపత్రమును పంపిరి. అందు యీ రాష్ట్రమున మహమ్మదీయులు యంతకాలమునకును విద్యాభివృద్ధి బడయకుండుటకు కారణములు చెప్పుచు వాని నివారణోపాయముల నూచించిరి. (ఆ. ప్రె.)

విషావరు ప్రజల సత్తానము

లాహారి సరిహద్దు రాష్ట్రములకు సంస్కరణములు కోరుట

లాహోరు, జూన్ 23 :—సరిహద్దు రాష్ట్రముల పరిస్థితులను తెలిసికొనుటకు లాహరి లజపతిరాయగారు విషావరునకు బోయినపుడు అచ్చటి ప్రజలవారినత్తుత్సాహముతో సన్మానించి స్వాగత పత్రముపంపిరి. సరిహద్దు రాష్ట్ర ప్రజలు చాల యిబ్బందులలోనున్నారు. సర్ జాన్ నాయుడుగారు జెప్పినట్లు నిరంతరము యుద్ధ కాపనము క్రింద వర్తింపుచున్నారు. రాజకీయాభివృద్ధికెట్టి అవకాశములేదనివారు జెప్పుకొనిరి. సరిహద్దు రాష్ట్ర ప్రజలు బాధ్యుల సత్కారములయొడ సానుభూతి యెప్పుడు జేకస్యాతంత్ర్యమునకు దారిమోపెడియెట్టి ఉద్యమమునందైన పాల్గొనుటకు తమకెట్టి యభ్యంతరము లేదనివారు జెప్పిరి. ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు అజపతిరాయగారు హిందూ మహమ్మదీయ సభ్యుల ఆత్మశ్రద్ధకమనియు సరిహద్దు రాష్ట్రములందు సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టుటకై తీవ్రముగ ఆందోళన జరుపవలెననియు చెప్పిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

ప్రకాశంగారి ప్రచారము

(స్వకీయావితేఖ)

అమలాపురం, జూన్ 25 :—గతవత్సరము దినములనుండి రాత్రింబగళ్లు సంచారముజేయుచు శ్రీ ప్రకాశం పంతులుగారు అనేక గ్రామములను జూచివచ్చిరి. రీ సెట్లమెంటు విషయమున అనేక బహిరంగ సభలలో నుపన్యసించిరి. అమలాపురంనందు శుక్రవారమునాడు ఉపన్యసించినవరకు కొన్ని గ్రామములకుబోయి మట్టిపైములు ఇరిగేషను వనికి నిరవయోగముకాదా యను విషయమున స్వయముగ పరిశీలించి బాచిరి. తిరి ప్రచారము రయితులకు చాలకాలము జ్ఞాపక ముండగలదు. అధికపన్నుల నిరాకరించువిషయమున ప్రారంభయత్నములు జేయుచున్నాడు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము, మదరాసు

మాతన ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ సభ

జూలై మొదటివారములో జరుపబడును తేది, స్థలము ముందు తెలుపబడును. ఇంతవరకు మదరాసు, గుంటూరు, తూర్పుగోదావరి, కర్నూలు యానాబుగజిల్లాలనుండి హాజరై మాతన ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమునకు సభ్యులనెన్నుకొని బాబితాలు పంపినారు. విగతజిల్లాలవారికి ఇంతవరకు (2) మూడువరియాయములు సర్క్యులరలతో వగయిరాలు పంపినప్పటికి సభ్యుల బాబితాలు పంపియుండలేదు అందువలన యీసంవత్సరము మాతన ఆంధ్రరాష్ట్రసంఘసభ జరుపుటకు ఇంతవరకు పీటపడినదికాదు. కాన యిప్పటికయినను జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములు మాతన సభ్యులను ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునకు ఎన్నుకొని వెంటనే యీ నెలముఖంలోగా పంపవలయును.

(Sd) కా. నాగేశ్వరరావు,

కార్యదర్శి, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము, 25-6-1928.

మొమిడితులు సత్యాగ్రహ మొనర్చుట

నలుగురు ఆస్పత్రిలోబడిరి

బెంగాలు వకిళ్లు గవర్నరుగారికి తండ్రినిచ్చుట బాలార్పాటు జూన్ 23 :—సత్యాగ్రహపరిస్థితులు చాల ప్రమాదకరముగనున్నది. కొన్ని సంవత్సరముండి యింకను ఎండ వానలకోర్చి అట్లే కొద్దుపొకారములో నిరతన ప్రతిఘటించి వడియున్నారని నన్నను స్థలకు తెలిసి. తప్పినవారికి ఆస్పత్రిలో వేసిరి. బాధ అసాధియేవనువారు గవర్నరుగారికి కమిషనుగారికి రిపోర్టుపిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

పక్షుల న

అమలాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 57/1928

వాదులు :— ముమ్మిడివరం గ్రామంలో నివసించి

యున్న పియా మహమ్మదీయ మతస్థుల తరఫున రిప్రజంటిటివు 1 మీర్ హసన్ సాహెబు, 2 మీర్ జాబలాల్ సాహెబు, 3 మీర్ జా మొగల్ జాన్ సాహెబు, సా॥ ముమ్మిడివరం.

ప్రతివాదులు :— 1 రాజులపూడి ఆదివారాయదు, 2 యావంకన్న, సా॥ ముమ్మిడివరం.

తూర్పుగోదావరి డి॥ అమలాపురం తాలూకా ముమ్మిడి వరం గ్రామంలో నివసించియున్న పియా మహమ్మదీయులలో చనిపోయినవారిని సమాధిచేసుకొనుటకు గాను, పదరు నెంబరు దావా ప్లానుదాఖలా ఎ మార్కు గోరీస్థలమున్న పదరు గోరీ స్థలములోనికి పదరు మతస్థులు చనిపోయిన వారిని తీసుకువెళ్లుటకు మార్గముక్రింద ఎ 1, ఎ 2, మార్కుల స్థలమున్న చిర కాలముక్రితం ఏర్పాటుకాబడి ఆక్రమారం వాదులు వగయిరా పియా మహమ్మదీయ మతస్థులకు హక్కు భుక్తములు జరుగుచున్నవనిన్ని పదరు మార్గస్థలములో ఎ 2 మార్కు మార్గస్థలమున ప్రతివాదులు అక్రమంగాను అసాధికారముగాను ఆక్రమించి పునాదులు త్రవ్వి అడ్డగోడలు పెట్టుచున్నందున పదరు ఎ 2, మార్కు మార్గస్థలము వాదులకున్న వాదులతోపాటు, పదరు గ్రామంలో ఉన్న పియా మహమ్మదీయ మతస్థులకున్న గల హక్కు భుక్తములు స్థిరపరిపించి పదరు ఎ 2 మార్కు ప్రదేశము నుంచి ప్రతివాదులను తొలగించి వాదులకు స్వాధీనం చేయించ గలందులకు మొదలగు ప్రార్థనలతో పదరు గ్రామంలో నివసించి యున్న పియా మహమ్మదీయ మతస్థుల తరఫున పదరు వాదులు మున్నరు రిప్రజంటిటివుగా చేరి ముందుగా కోర్టువారి పరీక్షను పుచ్చుకొని పదరు నెంబరు దావాచేసివున్నారు. పదరు దావా 28-6-1928 తేదికి ప్రతివాదుల స్టేటు మెంటుకున్న యంజక్షన్ పిటీషన్ పైని కొంటుకున్న వాయిదా వేయబడినది. పదరు దావాలో యంకా వాదులుగాగాని ప్రతివాదులుగాగాని చేరదలచిన వారు యెవరయినా, వున్నయెడల వెంటనే పదరు కోర్టుకు ఖుద్దునగాని క్రమమయిన ప్లీడరు గారి ద్వారా గాని హాజరయి వ్రాతమాలముగా తెలియపరచుకో వలసినది యందు మూలముగా ఆందరికి తెలియజేయడ మయినది.

అమలాపురం, } గిడుగు సూర్యనారాయణ,
25-6-28 } 4882 వాది ప్లీడరు.

నోటీసు

పాలకొండ తాలూకా, బిటువాడ అగ్రహారం లో శ్రీ బాబ్బిలి దేవస్థానం తాలూకు అర్థవృత్తి సంజ్ఞగలదన్ని. అనగా,

మొట్టు. య 7. 50 ట్లు

నాగావళి నీలాగరం బట్టె

నీరు పారేటటువంటి. వల్లం. య 10. 50 ట్లు.

సుమారు పరిమితగలిగినటువంటిన్ని, సాలినారు 400 లు రాబడిగలిగినటు వంటిన్ని, క్వీటి రెంటు ఫయిసలా యీనాంభూమి మెడివరం, వేలివరం హక్కులునహా, 1928 సంవత్సరం జూలై తే 6 ది శుక్రవారం పగలు 2 గంటలకు సదరు బిటువాడ మకాంలో బాబ్బిలి సంస్థానం హెడ్ మేనేజరువారి పల్ల వేలంవేయడమవును.

వేలం నిబంధనలు వెనుకనుండి, సదరు అగ్రహారంలోను చుట్టుపల్ల గ్రామాదులలోను, రాజాం. కవిటె-బాబ్బిలి. సీతానగరం కరకవలస తాణా ఆఫీసులలోను ప్రచురింపబడును.

టి. యస్. కృష్ణ

హెడ్ మేనేజరు.

బాబ్బిలి సంస్థానం, బాబ్బిలి.

విదేశవార్తలు

మ్యాంక్స్, కుక్కు-గార్ల

ప్రకటనము

(బీమునర్వసు)

లండన్, జూన్ 24:—కెయిర్ హార్టీ గారి సాధనము మూడు మ్యాంక్స్ గారి లిట్టునుండి:—మేము పరిష్కరించిన ప్రకటనమునకు కారణము లేకపోలేదు. పనివాండ్రు సంఘముల సేర్పాటుజేసిన రాజకీయపార్టీ కామిక సాధనములకు పనివాండ్రు అవకాశములను పొందించుటకు పరిష్కరించిన కెయిర్ హార్టీ గారి యభిప్రాయము. కాని ఇప్పుడు చేయక తప్పించుకొనుచున్నాడు. తమరి నెదుర్కొన్న సమస్యను పరిష్కరించ లేమనుభయముతో విన్నవించిరి. ఇట్టి మహత్సమయమున దొరకుండిరి. ఇది కైతిక పీఠికతన మునిగిపోయిన దీనిలన పనివాండ్రు బాధపడి సంపాదించిన లాభములను వినియోగించుకొనక పనివాండ్రు తెగలకు గర్భశ్రమవులై నవాటితో జేతనపరిష్కారమునుగూర్చి చర్చించుటకు ప్రారంభించిరి.

వనకాలమునాటి "సోషలిజము" పరిష్కరించినది. నిష్కర్షణమున మేనది. పరిష్కరించినది అందమును సాధించి ఆ ప్రకారము వదులుకొన నీయలేనపుడు కార్మిక యుద్ధమును నలకను అందమునకు, మోసము నియమించుటకు లేదు. కాని పనివాండ్రు ఆ ఆశయములు క్రియాశీలమున దాల్చునని చెలికొనెను. రాజకీయాధికారమునకు శత్రువులగు వారితో ఆలోచించుట మంచిదనుచున్నాడు.

మూడు సంవత్సరములనుండి ఎవరెంత దూషించినను సీచమగ జూచినను ఆతనిపై ఆరోపణల నెన్నిటిని మోపినను కుక్కు-గార్ల చలించలేదు. ఈ సంగతి అందరికిని తెలిసినదే. అట్టికరి నేను కుక్కు-గార్లకి అండగ నుండనిచో నన్ను మనిషి అని తలచరు.

ఏమి వచ్చిననుకల కెయిర్ హార్టీ గారి సిద్ధాంతములనే ఆలించి తీరదను.

నేనొక్కడనే ఆయనను సరే కెయిర్ హార్టీ గారి సిద్ధాంతములను ఆలించి తీరదను. నేను నాపక్షమువారును ఇంగ్లండులో నే గాక ఇతరదేశములలో బాధపడుచున్న వారి సహాయము చేయుచున్నాను. ఇండియా, చీనా, దక్షిణ అమెరికా, ఆఫ్రికాలో బాధపడుచున్న వారందరికిని అభయమిడుచున్నాను. ప్రపంచము మన ఎదుట నిలుచున్నది. దానిని గెల్చునము. ప్రపంచము ఘోర శత్రువులతో గూడుకొన్నది.

ఇంపీరియలిజం ప్రతికూలనభ

(బీమునర్వసు)

శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రతినిధిగా ఆహ్వానించబడిరి.

లండన్, జూన్ 24:—ఇంపీరియలిజం ప్రతికూలనభ గూడనున్నది. భారతాశయముల తరపున ప్రతినిధి రావలెననుచున్నాడు. శ్రీనివాసయ్యంగారిని ఆహ్వానించిరి. ఆయన భారత ప్రతినిధిగా పోవడు. అందుచే బెర్లిన్ కన్వెన్షన్లయనకు ఇచ్చు యావశ్యాసమును జూలై 18 నెరుక అవుజేసిరి.

మ్యాంక్స్
కుక్కు-గార్ల ప్రకటనము

ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ జనరలు

కవులు ఆలోచించుట

(బీమునర్వసు)

లండన్, జూన్ 24:—మ్యాంక్స్ కుక్కు-గార్ల ప్రకటనమును చర్చించుటకు ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ జనరలు కవులు మంగళవారము గూడును. మ్యాంక్స్ కుక్కు-గార్ల పై చర్చకు దీనికొనవలెననిదరలు. మ్యాంక్స్ కుక్కు-గార్ల తమ వ్యక్త యభిప్రాయములను కార్మికసభ్యులకు చెప్పవచ్చునని కొందరనుచున్నాడు.

నైమక్ కమీషను

బీమునర్వసు

లండన్, జూన్ 28:—పంజాబుకావనసభవారు నియమించిన నైమక్ కమీషనువారు తెలిపిన సంగతుల నంగీకరించుకొని పంజాబు కమీషనువారు తెలిపినది. ఇది మంచిపనియని కార్మికపక్షమువారు రనుచున్నారట. సరియైన పనినే చేసినందునా.

కాని ఇండియా కార్మికలయవారు కార్మికపక్ష యువకుల యువతో బాపచేసినవాటిపన్నిటిని నెరవేర్చ లేదనుచున్నాడు. భారతీయుల సహకారమును గ్రహించుటకు చేసెదమన్న పను లన్నిటిని చేయలేదని.

కార్మికపక్ష నాయకులు రాంకే మగ్గో నాలుగు లాన్సుబీ గార్లకును శ్రీనివాసయ్యంగారు, జిన్నా, చామకీలాలుగారు సంప్రదించుచున్నాడు. మగ్గో నాలుగారితో వారందరూ మట్టు దుడుచుచున్నారు. భారతీయులు సహకారము సహకరించి వారికి హెచ్చు యధికారము నిచ్చుటను నిర్ణయించు యధికారము పార్లమెంటుకన్న దాని సంస్కరణపట్టును ఉపాధ్యక్షులను వ్రాసినవే కుదరవచ్చుననియు, నియమితకాలములో సంస్కార భాగ్యతాయంత ప్రభుత్వమునకు నేర్చుటను గావించుటకు ప్రభుత్వమువారు భారత నాయకులతో రాండుటేమియు సలిపినవే భారతీయులు తప్పి జేయవలయు లేనచో కాంగ్రెసు వారి కేమియు ఎంతమాత్రము నచ్చదనియు శ్రీనివాసయ్యంగారు మగ్గో నాలుగు గారి కిది తెలిపిరి. లేనచో నైమక్ కమీషనుతో తమ కాంగ్రెసుపక్షమువారి కట్టి ప్రపక్తి యుండదనిరట.

ఈకోర్కెలు సాధ్యముగావని మగ్గో నాలుగు గారు తెలిపినచున్నారు. కార్మికపక్షమువారును కాంగ్రెసుపక్షమువారును రాయభారములను ప్రారంభించుటకు ఆధారము లేదనిరట. జిన్నాగారు, ఇండియాను లిబరల్లు సముచితసహకారవాదులు నైమక్ కమీషనువిచారణలో సమానప్రతిపత్తితో పాల్గొనదగను కోరికను విషయమై ముఖ్యమగు వివాదము ఏదియు లేదనిరట. కాని వారి యుద్దేశ్యమును సాధించుపద్ధతి మాత్రము మగ్గో నాలుగుగారికి నచ్చు లేదట. రాయలువారంటుతో సంబంధము లేకుండ గనే భారత సెలక్టుకమిటీలకు సమానప్రతిపత్తిని గల్గునట కాని నైమక్ కమీషను ఎవరి అధికారముతో నియమించబడెనో ఇండియాను కమిటీలుగూడ అట్టి అధికారముతోనే నియమించబడవలెననియు లేనిచో వాటికి సమానప్రతిపత్తి యుండదనియు జిన్నా మున్నగువారందరు తృప్తులైనను, కాంగ్రెసు పక్షమువారు ఇంకను భీష్మించుకొన్నారు. కాంగ్రెసు పక్షముగాకుండ నైమక్ కమీషనుతో ఇతరలు భారతీయు, రాజకీయవేత్తలు, సహకారము నల్లకున్న విచారకరము. జిన్నాగారు ఇదమితమని ఏమియు జెప్పలేదట. జిన్నా ప్రభృతులకు నచ్చునటుల పరతుల సేర్పాటుజేయుటకు మగ్గో నాలుగుగారే బర్సెక్ హెడ్ ప్రభువు, సర్ జాన్ సైమనుగార్లతో రాయభారములను సత్పదరట.

బర్సెక్ హెడ్ ప్రభువుగా రేమియు సానుభూతిని జూపుటలేదట. సర్ జాన్ సైమనుగారు మాత్రము ఎటులైన సఖ్యతకొరకు పాటుబడెదరట. కమీషనుపట్లను, నైమక్ కమీషను భారతీయులు జూపినవైఖరి భారత రాజకీయవేత్తలకు విజ్ఞానము ప్రాప్తమని స్పష్టమగుచున్నదని మగ్గో నాలుగు గారు రట. ఇంగ్లండులోనున్న లెఫ్టునిగు కార్మికపక్షము వారును కమ్యూనిస్టు పక్షము వారి సానుభూతిని జూచి భారత దేశములో అతివాదులు మోసపోయినచున్నాడు. నీరు భారతీయుల కేమియు సహాయముజేయరనియు జేయలేరనియు అనుచున్నారు.

భారత వాణిజ్యసంఘ ప్రథమసమావేశము

(బీమునర్వసు)

లండన్, జూన్ 28:—కె. పి. మెహతాగారు విం చెస్టరులో భారత వాణిజ్యసంఘసభలో ఇండియాలో భారతీయులు బడుచున్న సేదరికమును ప్రభుత్వమువారి ఉదాసీనతను, దేశాధిపత్యమును కరెన్సీ విధానమునుగూర్చి మాట్లాడిరి. వారికి నివేదికము నవలంబించిరి. 115 పానులు నిల్వలేలేను. వాణిజ్యసంఘము భారతీయులను దూరీకరించుచున్నది. ప్రస్తావించిరి. భారత సెల్లబడిదాదలపై అన్యులకే గాదు మోసినవేరము లింకను నిరాశగాలేదని మెహతా గారునరి. భారత యజమానలపై అట్టి నింపను మోపుటకు వారికి నిదర్శనము లేదని. 18 సెన్సిటివ్ రేషియో వస్త్ర ఇండియా వారిద్రవ్యమునకు కారణం గనుచున్నదని. భారత జాతీయవాదులు ముందే యన్నను ప్రభుత్వము మానరేయిని.

ఇండియాను గాలనీనడి బంగారు స్టాండ్లు, బంగారు నాణెములు కాని 20 గాడుడి స్టాండ్లు గాదని. ఇండియా బంగారు రియల్ భారతీయుల లాభమునకు ఇండియాలోనే యుంచవలెనని.

మందెను ఉదా భావముతో గూడుకొన్న జాతీయ ఆర్థిక విధానము ఆమోదించి భారతీయుల యభివృద్ధికి ప్రయత్నించవలెనని. ఇండియాలో ముడిపెట్టులను తయారు చేయుటతోనే తృప్తిజేంరాదని.

ఫిల్లి శాసనసభ

సముద్రతీరవ్యాపారము

(బీమునర్వసు)

లండన్, జూన్ 28:—వైస్ రాయుడిని లిట్టు సముద్ర తీర వ్యాపారమున భారతీయులను హక్కులేకుండుననియు ఇది అమలు జరుగునటుల ఇండియా కార్మికలయవారు కోర్కెము కలగజేసికొనునటుల ప్రయత్నించుచున్నారనియు వాణిజ్యకాఖా సభ్యుడగు ఇన్నుగారుగూడ ఆశేపించుచున్నారు.

సంయుక్త రాష్ట్రముల గవర్నరు

నెక్. ఎ. వత్సర్జి గారు
బీమునర్వసు

లండన్, జూన్ 28:—సంయుక్త రాష్ట్రముల గవర్నరుగ చట్ట గారిని నియమించవలెనని భారతీయు లనుచున్నారు. ఆతని హక్కు నువేత్త జేయరాదనుచున్నారు. ఆతనిహక్కును ఆలోచించిరేని జాతివిభేదముతో పరిపాలనమున భారతీయులను నియమించ గూడదని ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించినటుల తప్పక యభిప్రాయ మేర్పడి ఇంక బుజ్జావుగ నుండుననుచున్నారు.

ఇండియాను ట్రేడ్ యూనియనులు

బ్రిటిషు ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్

లండన్, జూన్ 28:—ఇండియాను ట్రేడ్ యూనియనులను బ్రిటిషు ట్రేడ్ యూనియనులు కాంగ్రెసుతో బడి యుండునటుల జేయరాదని పకలత్వలాగాడు ప్రముఖులగారితో చెలిసి. బ్రిటిషు ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసు ఆనగా ఇంకొక బ్రిటిషు కార్మికపక్షప్రతిగా తలంచవలెనని. బ్రిటిషు ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసుకు లోబడునటులజేసిరే ఇండియా సంఘముల ఏర్పడునని. భారత కార్మికలను భారత జాతీయోద్యమమునండి విడిచి నెదని. బ్రిటిషు ట్రేడ్ యూనియను సభ్యులు నైమక్ కమీషను పట్ల సానుభూతిగలవారు భారత నాయకుల ప్రతిఘోషరని.

ఇండియాలో కార్మిక కార్యనిర్వాహకపక్షమునకున్న యభిప్రాయములను చెబువు కార్మికలను భారతజాతీయోద్యమమునండి విడిచియుటకు ప్రయత్నించుచున్నారను అనుమానమునకు తృప్తిదని పకలత్వలాగారుతో చెబునలాటగాడు చెలిపి. పనివాండ్రు జేమనునరయు సంఘమును ఇంగ్లండులో, భారత కార్మిక పక్షము వారి ఏజెంటులు గుర్తించకపోవుటచే భారత కార్మికపక్షమువారు తమ యుద్ధమునకు హానిజేసికొన్నవారైరి పకలత్వలాగారునరి. నైమక్ కమీషనుపట్ల సానుభూతిగల బ్రిటిషు ట్రేడ్ యూనియను

కాంగ్రెసును నియమించినదియు ఈ కాంగ్రెసువారు భారతాభివృద్ధి కమిషనును నిర్మించిరి. ఈ కమిషన్ ఇండియాలో పరిశీలించు ఆంధ్రప్రదేశ్ను పర్యవేక్షించి భారత కార్యకర్తలకు కలుగు అవకాశములను పరిశీలించి భారతీయుల ఆభివృద్ధిపట్ల ఆసక్తిని తెలుపుచున్నది.

దినాను చమనులాలుగారు

కనడా కేసులు

(చిమునర్వీకు)

లండన్, జూన్ 24:—కనడాను జోవుటకు ముందు చమనులాలుగా రింగ్బాండులో చాలకాలముండెను. అంతర్జాతీయ కార్యకర్తలలో భారత ప్రతినిధులు ముందపనిని చేయగలిగిన ప్రోత్సాహకరణతో చేరినది. చాట్విల్ మన్యుగవారు గూడ ముందపనిని చేసినది. అంతర్జాతీయ కార్యకర్తల సభకు పంపుమనకు బహుమతినిచ్చి ఈ సభకు పాల్గొని నియమించుటకు భారత ప్రతినిధుల కారణమనిరి. అప్పుడంతర్జాతీయ ప్రతినిధులు బలవంతము నియమించిరి. అంతర్జాతీయ ముఖ్య విషయము లన్నిటిని ప్రాప్త్యకేళు పునాం ద్రుందరును గలిసి దొడ్డుపుటకు రాబోవు సభను ఇండియాలో పలుకుటకు నిర్ణయించినది.

జిన్నా మగ్గోనాల్లు

రాయబారములు

(చిమునర్వీకు)

లండన్, జూన్ 24:—జిన్నా మగ్గోనాల్లుగారు పంభావములను గూర్చి ఏమియు చెబువదలదు కొనలేదని ప్రకటించినది. జిన్నాగారు దొడ్డుపుట ఇంతరకు బయలుదేరిన పంభావములు ప్రమాదములు గావరి. కాకేమియు చెబువదలవలసి. దీనినే విడిచి వేయగ రాయబారములు జరుగుచున్నవి మరియు యనుమానములు బలమైనవి. కొంత మార్పు ఏర్పడవచ్చుననియు ఇందులకు దృష్టాంతము పంజాబు సెలవుకమిటి కోర్కెలను సైనును కమిషనువారు రంగీకరించుట యే యనియు ఆనుకొనుచున్నారని. ఇప్పుడు పర్జాన్ సయి మను గారొంగీకరించిన దానినే ఆకసు కిచ్చిచ్చి విందపండ్లమును కిరకనాయకు గారి కిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును నిరకరించినట్లు.

సర్ మహ్మదు షఫీగారు

పంజాబు విద్యార్థులు

(చిమునర్వీకు)

లండన్, జూన్ 24:—ఇంగ్లాండులో ఉన్న పంజాబు విద్యార్థులు మఫీ మహమ్మదుగారి నేతన. కొనియాడుచున్న పర్జాన్ కమిషను పట్లను సయ్యక్ నియోజకవర్గము కట్టక ఆరెడు మాసిన వైఖరి రెండుమాత్రము దేశభక్తియమునకు పయోగించదగి వచ్చుచున్నా దానిని. కొని కమిషను బహిష్కరణము సమిష్టియోజక వర్గములు దేశభక్తిని తోడ్పరచాలనని మఫీ మహమ్మదుగారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. సమిష్టి నియోజకవర్గము చే మరొక ప్రయత్నము బయలుదేరుననిరి సైనును కమిషనుపట్ల సహకారమును పలుకుచే రాజకీయ విజ్ఞానమున్నట్లు చెలియుననిరి.

ప్ర్యాంకుధర

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

ప్ర్యాంకు, జూన్ 26:—ప్ర్యాంకుధరను నిర్ణయించుటకును పార్లమెంటువారు ఆమోదించిరి.

గ్రీను పొగాకుపనివాండ్రు సమ్మె

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

పరేస్సు, జూన్ 25:—బ్రిటిషు అమెరికా పొగాకు కంపెనీవారు కార్యకలకులను పెట్టుబడిదారలకు ఉండవలసిన పంభావమును ఒక్కసారి నిర్ణయించుటలేదని గోరటచే గ్రీనుపొగాకు పనివాండ్రుకు, యజమానులకును పొత్తుకుదుర్చు ప్రయత్నములు విఫలమైనవి.

ఇట్లాలియు వైమానిక నిర్మాణనిగూర్చి ప్రత్యేకసంకల్పము చేయుటలేదని.

నూతన స్వేయినురాజ్యాంగ విధానము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

మ్యూర్రీడ్, జూన్ 25:—స్వేయినురాజ్యాంగ విధానమును గూర్చి, అందు రాజానము, ప్రజలకు, కార్యకర్తలకు (పంభావములు) ఓటుండుననియు ఆవిషయము ప్రజాభిప్రాయమును దీనికొనదరనియు దీని గాదు దొడ్డుపుటవారు.

చీనాపరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

పీకింగ్, జూన్ 25:—పీకింగ్ వారణాసికి దొడ్డుపుటను దివిహిస్తామంటున్న నేతాధిపతి చ్యాంగ్ కుంగుగారు చాంగ్ గుక్ వారణాసికి పంపుచువారు సామ్యము తన కీ జులెనియో తీనిచో సైని బలము పట్టాను సై బలములు తీనిదని భయపెట్టుటచే బ్రిటిషు సే. బలము కెయిలాంగ్ కుల పరిపాలనా ప్రదేశములందున్న బ్రిటిషు ప్రజల ప్రాణములను సామ్యము గావించుటకు బంపెదను.

కెల్లాగుగారి లేఖావివరములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జూన్ 25:—ఆరు ముఖ్యమంత్రులు రెండున్నది. అంతర్జాతీయ సమావేశము ఏర్పడదు యేదయినా జేయరాదు. యేదయినా జాతీయవిధానముగ జేయరాదు. ఏగావాకైనను జాతీయవిధానముల చేరి పరిష్కారము చేసి కొనవలెను.

జేరియన్ చే నాకాకలహము అ. కరించెననియు ఎదురు తిరుగుటలేదనియు పతన నాకారక్షణము అవరము లేదనియు చెబుచున్నార.

ఇండియాకు డొమినియను ప్రతిపత్తి

డాక్టరు ఆనిబె సెంటుగారు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జూన్ 25:—క్రిస్టుమస్ లో యువ క్రీస్తునియు చెబుటయుగాదు ఇండియాకు డొమినియను ప్రతిపత్తి నీయవలెనని భారతీయులకు ముఖ్యమును విషయములను గూర్చి బ్రిటిషు పరిపాలన ము సామ్యముతో గూడు కొననందున ఆసియాలో బయలుదేరిన ప్రయోధము తిరుగుబాటుగ పరిణమించుచున్నది. భారతదేశ మంతయు సయిననుకమిషను బహిష్కరణము సయ్యక్ జాతీయవాదంతోనే ఏకీభవించుచున్నది డొమినియను ప్రతిపత్తికంటె మరియొక తిక్కుబాదాని భారతీయుల గోరెందరనిరి. ఇండియా ఇంగ్లాండు కలసియుండుట తన కోరికయనిరి. ఉన్నతాధ్యక్షులు యభిప్రాయ ములేయనిరి సయిననుకమిషను తిరిగి కంపెనీ వారి నిర్వాహమును తాకువారముగాను. వారి ముప్పురణములను వనీయెను. ఆ సంగతిని ఎండ్రీ ఘోషుగ దెలిసికొన్న రెండుదేశములకును, ప్రపంచమునకును అంత మంచి దనిరి.

సిల్ నులో విక్టోరియా యమును సెలకొల్పు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి

కామస్యభాగ్యముని జీతమును గూర్చి సంగతులకు దొడ్డుపుటలేదని కార్యకర్తలకు వారకు ఆటలనే జూచెనునని, ప్రధానాధ్యక్షుని జీతమును మెచ్చుకేమనియుమై ఆలోచించవలెననిరి.

కార్మి సార్వభౌమని వారావారుని కొట్టినందులకు ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు తీవ్రమున జెప్పిరి.

గజ్జికిలైలము

మండల్ 1-3 రు 0-4-0; వి. సి. సహా 0-9-0, ఈ క్రిందిమున గాలంగ్ పూటలు రావిన దీని, గజ్జికిలైలము, రెండుమొదలనని నకిలము. తక్కువ కనికరము. అత్యుత్తమము దీని, బొంబాయి - ముదరాను.

వాతావరణ స్థితి

1928 సం. జూన్ నెల 25-వ తేది సోమవారము

వాతావరణము	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రాదు	నిమిత్త ఉష్ణోగ్రాదు	అత్యంత ఉష్ణోగ్రాదు	నిమిత్త ఉష్ణోగ్రాదు	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రాదు
గోపాలపురం	84	74	0.2	3.8	— 0.8
విశాఖపట్నం	98	84	...	0.7	— 3.4
కాకినాడ	97	83	...	1.8	— 2.6
మచిలీపట్నం	99	79	0.1	0.8	— 3.0
కర్నూలు	97	77	...	4.5	+ 2.2
బళ్లారి	95	76	...	0.8	— 0.8
అనంతపురం	...	...	0.1	0.7	— 1.0
కడప	98	75	+	0.9	— 1.5
నెల్లూరు	97	81	...	0.4	— 0.7
మద్రాసు	98	79	+	0.1	— 1.5
కడపూరు	108	78	0.1	0.1	— 0.9
సీమ	97	76	1.7	2.6	0
కోయంబూరు	90	71	...	0.4	— 1.1
తిరుచనాపల్లి	101	81	...	0.1	— 1.0
నాగపట్నం	108	81	0.1	0.1	— 1.0
మధుర	102	80	+	0	— 1.0
బాంబే	90	82	...	0	— 0.1
తిరునల్వేలి	...	...	...	0	— 0.5
తిరువేలూరు	85	77	...	13.8	+ 2.1
కొచ్చి	82	74	0.2	17.2	— 7.1
కొల్హట్టు	86	75	0.5	27.8	— 2.5
మంగళూరు	88	74	0.8	24.1	— 7.5
తెంగళూరు	85	88	0.3	2.2	— 0.4
మెరకా	69	62	0.8	19.2	— 2.8
కొల్హాట్	65	64	0.2	2.2	— 1.2
మామూ	75	62	+	0.7	

సర్కారులు:—గోపాలపురంలో 0.2" ముచిలీపట్నములో 0.1" వర్షించెను. ముప్పు విస్తారముగ నున్నది. గోపాలపురంలో పగటిరాత్రికేడివి 5 నుండి 6 దిగ్గిలు తక్కువ. ఇరువోట్ల ఎక్కువ.

డక్కన్:—అనంతపురంలో 0.1" వర్షించెను. కడపలో చినుకులుబడెను. ముప్పు విస్తారముగ నున్నది. కడపలో రాత్రికేడివి 5 దిగ్గిలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—కడపూరులో 0.1" వర్షించెను. మదరాసులో కొంచెముగా చినుకులుబడెను. ముప్పు విస్తారముగ నున్నది. కడపూరులో పగటికేడివి 5 దిగ్గిలు ఎక్కువ.

ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యయ్య,

కనకా - నాథానాథాస్వామిస్వామి.

NO. 212.

దివ్యమైన న. వ. సంగల సుబ్బు. పరిశుభమైనవస్తువులు, శ్రేష్ఠమైన చందనలైలము మొదలగువాటినుండి సయ్యబడినది.
Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co. Ltd.,
P. O. BOX 237 3433
MADRAS

బాగ్ లి సత్యాగ్రహము

శాంతి ప్రయత్న ఫలితము

భారతీయ వర్తకసంఘముచే రాయబారవర్గము

గవర్నరుగారివద్దకు వెళ్లిరి

బొంబాయి, జూన్ 28:— శీతీసాయంకాలము బొంబాయి భారతీయ వర్తకసంఘపు కమిటీసభ యొక్క జరిగెను. ఆసభలో సదరు వర్తకసంఘాధ్యక్షులగు మోడిగారు యాక్రిందివిషయములనుచెప్పిరి.

మనవర్తకసంఘపు కమిటీవారు తీర్మానించినరీతిగా సర్వప్రయత్నముచేయుచు తాముగూడా లాభోపశోగిగారిని శాంతిపూర్వకముగా సాగునీరును రావలసినదిగా కోరితిని. వారు నాకోరికను సరియైనట్లు కంగీకరించిరి. మనలో కొందరు ముందుగా ఆహ్వానపాత్రమును మహాత్మా గాంధీగారితోడను వల్లభాయి పటేలుగారితోడను సంప్రదించినట్లు మంచిదని కొందరు సలహానిచ్చిరి.

సర్వప్రయత్నముచేయుచున్నట్లు లాభీగారు ఆశాంతి సాయంకాలమే ఆహ్వానపాత్రము వెళ్లకుండు కంగీకరించిరి. శీను మాత్రము వెళ్లజాలకపోతిని. గతగురువారం ఆనగా 21 వ తేదీని వారు ఆహ్వానపాత్రముతోడి తిరిగివచ్చిరి. వారు వల్లభాయి పటేలుగారితోడను మహాత్మా గాంధీగారితోడను వెళ్లి మాట్లాడిన సంగతులు శాంతి చేప్పిరి. రైతుల తేజముకొరకే వల్లభాయి పటేలుగారు మహాత్మా గాంధీగారు పోరాడుచున్నారని యు సదరురైతులకు లాభకరమై గౌరవకరమై యుండునట్లుగా సమాధానపుపత్రములు మాట్లాడవలయునని పటేలు గాంధీగారు సలహానిచ్చిరిని శాంతి చేప్పిరి.

గవర్నరుగారితో సంప్రదించుటకు ముందుగా గాంధీ గారితోడను పటేలుగారితోడను మాట్లాడియుండుట బాగుగా నేర్పబడినది.

గవర్నరుగారివద్దకు మేము సోమవారం 2 తేదీ ఉదయం 11-20 గల వెళ్లితిమి. గవర్నరుగారితో సాయంకాలము 2 గంటలవరకు మాట్లాడితిమి. గవర్నరుగారితో మాట్లాడుతూ కౌఖి మంత్రిగారును, రైస్ కమిషనరుగారును, విద్యాశాఖా మంత్రి గారును ఆసభకు ఆసీనులై హాజరుగా ఉండిరి. రెవెన్యూశాఖా కార్యదర్శియును గవర్నరుగారి ఆంతరంగిక కార్యదర్శియును కూడ ఆప్రదేశము నుండిరి. బాగ్ లి తగాదా పరిష్కారార్థము అందులో ప్రసక్తిగల కొందరు ప్రముఖులతో కూడిన సభియొక్కటి ఏర్పాటుచేసి ఉభయపక్షములవారికిని గౌరవప్రదమైన రీతిగా వ్యవహారపరిష్కారము చేయవలసినదిగా యావర్తక సంఘముచే రెండుచేత కోరుచున్నారో మేము గవర్నరుగారికి విశదపరచితిమి.

ఈ విషయములో మేము గవర్నరుగారితో సరియైనది వారికి చేసిన సలహాలవిషయములో గవర్నరుమెంటువారి ప్రత్యుత్తరమును యావర్తకసంఘమువారికి తెలియజేసెనని గవర్నరుగారు బహులచెప్పిరి.

మేము గవర్నరుగారితో చేసిన దీర్ఘ చర్చసందర్భమున యావర్తకసంఘములో గవర్నరుమెంటువారి యభిప్రాయభోరణి ఏమిటో గవర్నరుగారు తెలియజెప్పిరి.

ఈ బాగ్ లి కలహమును త్వరలో తుది ముట్టింపవలయునని గవర్నరుమెంటువారుకూడ ఆకుర వదుచున్నారని చెప్పిరి.

ఈ రాయబారపు సంప్రదింపుల నుకు కలిగిన విశ్వాసమేమిటగా :— బొంబాయి గవర్నరుమెంటువారికిని, బాగ్ లి ప్రజలను గల కలహము తొలగించి సమాధానము చేయవలయునట్లు సాగ్యమగునట్లుగా సన్నచని నమోదున్నాయి. కాని, యీ పరిష్కారమునకు గాను ఇదిమిల్లమని ఏవిధమైనవరకులను మేము యావర్తకసంఘము తరపున నిర్ణయించి చెప్పి యుండలేదు. ఉభయపక్షములవారును సమాధానమునకు వచ్చే యెడల అందులకై మేము సహాయకారణము కాగలము. గవర్నరుగారు సూచించినట్లు ముందుగా మున్నయందు మేము ముగిసినవికావు. ఈ తగాదా తుదిముట్టింపవలయునని గవర్నరుగారు చాలా అభిలాష కనుపరచిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

సిల్హరావార్తలు

సిల్హరా, జూన్ 28:— సింధియా మహారాజ్ (జానియరు) గారు నేటిదినము రాజప్రతినిధిని పంపించెను సర్ ప్రాప్తి ను హంప్రభుగారు ప్రతినిధుగారు నేటిదినము రాజప్రతినిధిని పంపించిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

బాగ్ లి విచారణ రాబోవువారము ప్రారంభమగును

74 గురు గ్రామముననుబట్టి రాజీయిచ్చిరి

గవర్నరుమెంటువారి ఉత్తరములు బాగ్ లి, జూన్ 28:— బాగ్ లి సత్యాగ్రహోద్యమ ప్రచారకోద్యోగి యిట్లు తిలకించుచున్నట్లు:

బాగ్ లిలోని స్వరాజ్యాశ్రమమునకు నేటిపుడయము విచ్చేసిన కొత్త ప్రేక్షకప్రముఖులు ఎవరనగా:

పండిత హృదయ నాథ కుంజ్రా గారు శ్రీయుత అమృతలాలు తామరగారు (సర్వంట్సు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ) వేదాగారు (సర్వంట్సు ఆఫ్ ఇండియా) పత్రికా సంపాదకులు) ధర్మసేనగారు (బొంబాయిలోని సోలిసిటరు) ధర్మసేనగారి భార్య, నేటిజన్ములాలు బజాజుగారు యహమ్మద్ బాదు వర్తకులు, నూరతు వర్తకులు కొందరు— బాగ్ లి వ్యవహార విషయమై విచారణ చేయుటకు నియమించబడిన యధికారేతర విచారణసంఘముయొక్క కార్యదర్శియగు భేకగారు (సోలిసిటరు) కూడ బాగ్ లి విచ్చేసిరి. ఈ విచారణ సంఘములోని యితర సభ్యులగు మున్సి గారును గిల్లరుగారును హుస్సేనుఖాయి రాజ్ సివదాసానిగారును చాలి బి. భిమభాయి జాయరుగారును రేపు బాగ్ లి వచ్చెదరు. ఈ విచారణసంఘమువారు ఆలోచించవలసిన ప్రశ్నలను సారాంశములను విచారించవలసిన సాక్షులను నిర్ణయించెదరు. తిరిగి యావిచారణసంఘమువారు రాబోవువారము వచ్చెదరు. అప్పటికి వారు విచారించవలసిన సాక్షులను, రికార్డులను సిద్ధపరచబడును. అప్పుడు వారు విచారణ ప్రారంభించి చేయుదురు.

కొత్తగా రాజీయిచ్చిన గ్రామపటేలులు కొత్తగా 74 గురు గ్రామముననుబట్టి (పటేలులు) రాజీయిచ్చిరి. ఇంతవరకును మొత్తము 74 మంది పటేలులు గ్రామ నాకరిలకు రాజీయిచ్చిరి.

ఇదివరలో తమ నవరకీలకు రాజీయిచ్చిన తలావీలను పటేలులను కమిషనరుగారు తో వచ్చి మాట్లాడి వెళ్లవలయునని తీర్మానముగా పిలిచినను వారు వెళ్లకుండు నిరాకరించిరి.

క్రీస్తీ వాయిదాదాటినది గవర్నరుమెంటు ఉత్తరములు క్రీస్తీ చెల్లించవలసిన వాయిదా యీ నెల 19 తేదీతో చెల్లిపోయినది. గాని రైతులింకను చెక్కుచెదరకయే యున్నార.

బాగ్ లి కను బాగ్ లి బావకు ఇంతవరకును లక్షరూపాయలను వసూలుచేసినట్లుగా గవర్నరుమెంటువారు చేసిన ప్రకటన అబద్ధమనియు వారు ఏవిధముగా లక్షరూపాయలను వసూలుచేసిరో రికార్డు లెక్కవల్ల ఋజువుచేయవలసినదిగా ప్రతిజ్ఞనట్టి పవాలచేయుచున్నారని వల్లభాయి పటేలుగారు బహిరంగముగా ప్రకటించుచున్నారు.

సైన్యము పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారును కమిషనరుగారును బాగ్ లిని సందర్శించి తిరిగిపూనాకు వెళ్లిరి. బహుశః అచట గవర్నరుగారితో కలసి మాట్లాడెదరు కాబోలు!

డాక్టరుమునీగారు తమ శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీయిచ్చుచు బొంబాయి గవర్నరుగారికి వ్రాసిన బహిరంగ లేఖను తర్జుమా చేసి సత్యాగ్రహోద్యమ ప్రచారక శాఖవారు రైతుల కందరికిని ఆ ఉత్తరముయొక్క ప్రతులను పంచిపెట్టిరి. అదివరకు మున్సిగారికిని కలెక్టరుగారికిని జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను తర్జుమాచేసి అన్వేషించి కలెక్టరుగారికి రైతులకు ఆ ప్రతులను పంచిపెట్టియుండిరి.

ప్రభువులకటాక్షము తుదిభంగురము

పంకజేంద్ర గ్రామము లో నొక వయోవృద్ధుడు గల డు. పూర్వము 1922 సెప్టెంబరులో నాన్-కో-ఆపరేషను దినములలో బాగ్ లి తాలూకాయందు ప్రభుత్వమువారి కాపయోగార్థము అనుమతి వర్తకపై సహాయనిరాకరణోద్యమమునకు ప్రతిపాదన ప్రచారముచేసి తన రాజభక్తిని జూపించెను. ఈ తీర్మానముకు రాజభక్తి కలెక్టరుగారు మెచ్చి ఒక యోగ్యతాపత్రమును అప్పుడు వ్రాసియిచ్చియుండిరి. ఆపత్రా కాగితమును భద్రముగా దానుకొనెను. కాని అతని కుమారుడు యీ బాగ్ లి సత్యాగ్రహోద్యమమునందు ఆరెన్సుకాబడి శిక్షితుడయ్యెను. తన కుమారునికి శిక్ష తప్పించుటకై తన పూర్వపు రాజభక్తి యోగ్యతాపత్రమును అధికారులకు జూపించుకొనెను. కాని గవర్నరుమెంటు అధికారులాయోగ్యతాపత్రమును తీర్మానుచేయక కుమారునికి శిక్షను విధించిరి. అప్పుడును తనదుర్దశను దలచుకొని వాపోవుచు వల్లభాయి పటేలుగారికి సదరు యోగ్యతా పత్రమును జూపించి అది వర్ధమైన కాగితపుముక్కయైనదని చెప్పుకొని పరిపరిచెను. గవర్నరుమెంటువారి ప్రశంసావాక్యములను గవర్నరుమెంటువారి తృప్తికొని తమయెడ విశ్వాసము గలవారియెడ కృతఘ్నులై జూపుట వల్లను ప్రజలను

గవర్నరుమెంటులనుచేయుచు శిక్షలు చెల్లించవలసినదిగా ప్రతిపాదన చేయుచున్నవారికి మంచిలాభములను కలగజేయును మని యాశేపెట్టి యాచించుటవల్లను, యీ తాలూకాలోని జనసామాన్యమునకు గవర్నరుమెంటువారి యెడల చాలా అసహ్య భావ మేర్పడుచున్నది. (ఫ్రీ ప్రెస్)

కొత్త శాసనసభ్యుని రాజీనామా

బొంబాయి, జూన్ 28:— బాగ్ లి తాలూకాలోని గవర్నరుమెంటువారి నిరంకుశచర్యలను సహించజాలక బొంబాయి శాసనసభ్యులయిన యఫ్-కే-గి వ్యాసాచార్యులు తమ శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామా దాఖలుచేసిరి.

బాగ్ లి నిరంకుశచర్యలను అధిక్షేపించుచు ఇదివరలో బొంబాయి శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీయిచ్చిన శాసనసభ్యుల ఖాళీలకు తిరిగి ఎన్నికలు జరుపబడవలసి యున్నది.

ఈమాట ఖాళీలకు కొత్తగా రెండుగురు అభ్యర్థులుగా వచ్చుటలేదు. ఇదివరకు రాజీయిచ్చిన సభ్యులే తిరిగి ఎన్నికొనబడుటకు అభ్యర్థులుగా తమ పరఖాస్తుల నంపిరి. వీరికి ప్రతిక్షులుగా యీఎన్సీ కలయందు ఎవరును రావలయునని కోరలేదని ఆయాజిల్లాలయందు దర్యాప్తుచేయగా తెలిసినది. (ఆ.ప్రెస్)

నోటీసు

1928 సం॥ ఆగష్టు 1 వ తేదీ ఉదయం 8 గంటల లగా యతు, అనకాపల్లి సదరన్ రేంజి లోకబోధండ్ అసిస్టెంటు ఇంజనీయరుగారు విశాఖపట్నం జిల్లాలోని కృంగవరపు కోటకు సమీపమున జిల్లాబోర్డువారి రోడ్డు ప్రక్కయందున్న తుమ్మ చెట్లను బహిరంగపు ఏలలో అమ్ముదురు.

అమ్ముటకు వృక్షముల సంఖ్య 588. అందులో చాలవరకు బాగుగా పెరిగిన వృక్షములే. వివిధవస్తువులకు పయోగించును. ఏలం కృంగవరపుకోటలో జిల్లాబోర్డువారి విశాంతి గృహముం దిర ఆవరణములో జరుపబడును. అది వాల్చేరు రైల్వేస్టేషనుకు 88 మైళ్ళ దూరమును, బి. యస్. ఆర్. రైల్వేస్టేషనులోనున్న కొత్తలస అను రైల్వేస్టేషనుకు 14 మైళ్ళ దూరములోను గలదు. విశాఖపట్నం కొత్తలసనుండి బస్ మోటార్లు సదుపాయమున్నవి. పాట పాడవలయునని వారలు రు రెండు-డిపాజిట్లు చెల్లించవలెనని పాటలో నిల్వనివార్ల డిపాజిట్లు అమ్ముకం పూర్తి అయిన సిమ్మెట్లు తిరిగి యివ్వబడును. పాటలో నిల్వినవారి ల డిపాజిట్లు మొత్తం చివర వాయిదాకు చెల్లించవలసిన మొత్తమునకు జనుగట్టుబడును. పాట ఖాయపరచిన తరువాత 7 దినములలోగా పాట మొత్తము సగమునకు విశాఖపట్నం జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారికి చెల్లించవలెను. విగతా సగం తదుపరి 7 రోజులలోగా చెల్లించవలెను. తేనియెడల అమ్ముకం రద్దు చేయబడును. డిపాజిట్లు మొత్తం భుక్తపరచుకొని తిరిగి ఏలం చేయబడును. దానివల్ల గలిగిన నష్టమును డిపాల్టరువల్ల రాబట్టుకొనబడును.

విగతా వివరములకు మెనేజరు డిప్టీ బోర్డ్ ఇంజనీర్స్ ఆఫీసు, పోస్టు వాల్చేరు, విశాఖపట్నం జిల్లా అని వ్రాయవలెను.

(సం) యు. సంజీవరావు,

21-6-28,

డిప్టీ బోర్డు ఇంజనీయరు.

శాండో లేహ్యము.

గ్యారంటీ: శాస్త్రోక్తముగ కాబడినది!

20 తులముల డబ్బీ రూ 2-0-0 మాత్రమే.

తపాలాఖచ్చులు ప్రత్యేకము

ఈ లేహ్యము ఒక గొప్ప మహత్కృతికే కొత్తగా కనిపెట్టబడినది. మాకాండో లేహ్యము నేనించిన యిండియ దుర్బలత్వము స్వచ్ఛమైనది, కాస, క్యాస, పాండుపు, దుర్బలత్వము, అరుచి, గుండెదడ, నిక్కాక, పురాతనజ్వరము మొదలగు మేహవాధులు నివృత్తియై యిండియపుస్థి కలుగును. దేహచార్య్యము వృద్ధియగును. ఇది ప్రతివారును తప్పక నేవించవలసినది. అనేక యోగ్యతా పత్రాలు వచ్చుచున్నవి. ఇంకా దీని అద్భుతగుణములు వాడునిదము డబ్బాతో పంపబడును. ఒకడబ్బా నేవించినచో దీని అద్భుతగుణమును అనతి కాలములోనే బహుగలరు. ప్రేమితుకు తగినట్లుగనే తప్పక గుణమునిచ్చును. నేడే ఒకడబ్బాకు ఆర్డరు వ్రాయుడు. మేనేజరు:—

గుప్త ఆయుర్వేద ఆశ్రమము,

బరంపురాసిటీ (గంజాం జిల్లా)

కార్పొరేషను వ్యవహారములు

డి. బి. జె. వి. నాయుడుగారిని తిరిగి కమిషనరుగ నియమింపరాదు

కార్పొరేషను సభాత్రికమును ఖండించుట

సముద్రతీరమున బహిరంగపథ

డి. బి. జె. వెంకటనారాయణ నాయుడుగారిని తిరిగి కార్పొరేషను కమిషనరుగ నియమింపవలెనని గోరుచు ఇట్టి పలు చెన్నపురి కార్పొరేషను సభలో గావించబడిన తీర్మానమును ఆ తీర్మానమును వ్యతిరేకముగా ప్రతిపక్ష పక్షముల కనకాళిక మొదలగు టోందరగా ముగిం. తమిళనాడు అధ్యక్షుల సమన్వయించిన చర్యలను, నిన్ను పాటుం. తిరువల్లి క్లబ్బి సముద్రతీరమున బహిరంగపథలో తీర్మానముగ నిర్దేశించబడినది. చాలమంది యాచార్యులను తీర్మానమును ప్రశంసించుచు గత మూడువత్సరములలో కమిషనరుగ నియమింపబడిన ఆ కమిషనులను విడిచి ఆతరువాత నియమించుట కెంతమాత్రమును అనుమతముగానియు ఆతనిని తిరిగి నియమింపరాదనియు నుడివరి. ఇట్టిపలు ముగిం. తమిళనాడు కమిషనరుగ నియమింపబడిన కార్పొరేషనుల మరణమున కనుకలమును దెలుపుచు వారి కటుంబములకు రాక్షసులను జీవనోపాధుల సేవకలపవలసినదిగ తీర్మానించిరి. ఓ. కంఠసామిచెట్టిగారు సభ కన్యకుత పాపించిరి.

అధ్యక్షుడు

అధ్యక్షుడు ప్రధమమున మాటలాడుచు డి. బి. జె. వెంకటనారాయణ నాయుడుగారిని తిరిగి కమిషనరుగ నియమింపవలెనని తీర్మానమును గావించుటకు చేయబడిన తీర్మానములు సభలో ఆ తీర్మానమును వ్యతిరేకముగా తొందరతొందరగా తీర్మానము గావించుటయు, సభాసభాగమున కమిషనరుగ నియమింపబడిన ఆధ్యక్షుడు విడిచి తమిళనాడు ప్రపంచములను మాడగా ఈ చర్యల వెనుక చాలా పన్నాగమున్నదని స్పష్టముగా నున్నదని నుడివరి. సభలో గల 50 మందిలో 29 మంది సభ్యులు ఆ తీర్మానమున కనుకలమును నోటినులో సంతకము లాసర్పించియు అందుచే ఎక్కువచెట్టి అవసరము లేదనియు వారు చెప్పవచ్చునని ఒక మోటారు బండి సహాయమున చిట్టి సంతకముల సహాదింపు పంపింపబడినది. ప్రతిపక్షమున, తీర్మానమును వ్యతిరేకముగా మాటలాడు కుండనేయుట కన్యకుతమును ఇతరసభ్యులను అలంబించిన పదములు తనకే చాలా పన్నాగములై తొలగివేయించి ఆ తీర్మానమున కనుకలమును కింగారములచెట్టిగారే ప్రకటించెను. అధ్యక్షునియొక్కయు తీర్మానమును చెప్పి ప్రతిపక్షములయొక్క చర్యలకింతకంటే తీవ్రతరముగ ఖండింపబడినది. ఒక్కొక్కొక్క అధికారమునందొక కొంతకాలముకంటే వెక్కిరి యుండరాదని ప్రభుత్వమునందొక నిబంధనగలదు. ఈ నిబంధనకు భిన్నము ఒకేవైపు మరొకొకల మాటలకు నియమింపబడిన పుడండు నలన చాల దుష్కర్మములు గలగుచుండును. కర్తవ్య ప్రభువును సొదవారు రాజప్రతినిధిగ నియమించినపుడాతని పరిపాలన ఎంతటి యసంతృప్తి కారణమయ్యెను. అతడు తుదకెట్లు రాజీనామా నిచ్చిపోవలసివచ్చెనో చరిత్రప్రదము.

ప్రస్తుత కమిషనరు ఇంద్రగిరు మరయుక విశేషముగూడ గలదు. జన్మింప పక్ష మంత్రులముగదన్న-ఇట్టి పదవికి వచ్చియుండేవాడుగాదు. అతడు జన్మింప పక్షనాయకుల చేతులలో కీలుబొమ్మ. తమ సానమును బలపరచుకొనుటకుగాను వారతని నీ పదవికి నియమించిరి. అంతచే నాతడు జన్మింప పక్షముతో నైకత్వముండి, పక్షపాతిభావముతో వ్యవహరించుటలో శాస్త్రీయములేదు. ప్రభుత్వోన్యాయమునండి, ఒక రాజకీయ పక్షమునై నభిమానము వహించి, మరియొక రాజకీయపక్షమునడగొట్టుటకు ప్రయత్నించిన అధికారియొక్క యుండిన యెడల అతడు వెంకటనారాయణ నాయుడుగారే. ఆతనిని కమిషనరు పదవినుండి తొలగింపవలసినదే. కాని విధిలేక యుండనిచ్చిరి. తత్ఫలితమువారి సెప్పును అధికారము నందుచురాదు. అధికసంఖ్యాకులైనను ఒక్క జన్మింప పక్షమువారి రాక్షసకే మెన్న నా తీర్మానమును చెప్పిరి. ఒక్క పక్షము వారు మాత్రమే ఆతనిని తిరిగి నియమింపవలెనని గోరుచుండుటచే. ఆ పక్షము ప్రస్తుతమంత బహుళ సంఖ్యాక పక్షమైనను ఆతనిని తిరిగి కమిషనరుగ నియమింపరాదు. కమిషనరుగ రాజకీయ పక్షమువారికి మాత్రమే ప్రత్యేక అభిమానపాత్రయగు వ్యవహరించు చుండెననుట కింతకంటే బలముగ నిదర్శనముండజాలదు. ప్రభుత్వమువారి విషయమున చర్యచేయుకొనునపుడే విషయమున గుసించెదడుగాక.

సి. ఎస్. గోవిందరాజమొదలియార్యుగారు

చెన్నపురి శాసనసభ్యులగు సి. ఎస్. గోవిందరాజమొదలియార్యుగారు పిమ్మట మాటలాడుచు, వెంకటనారాయణగారి పరిపాలనము మొదటినుండియు వెంట ప్రజాకంటకముగ నున్నది

విషపూరితమైన గాయములు.

యగ్జమా, నిక్కాక, పురుగుకాట్లు తేలుకాట్లు

జాంబక్.

వల్లని వారణముగును.

చర్మము కొంచము గీచుకుపోయినగాని, లేక వగిలినగాని విషక్రిములవల్ల, తీవ్రగాయములుగా మారి, రక్తమును విషపూరితముగా నొసర్చి అమితబాధలకు తావానంగును.

అట్టి పురుగుకాట్లుకుగాని, మరెట్టి వాటికిగాని జాంబక్ ను వెంటనే యుపయోగించినచర్మము భయంకరాకృతికి లోనుగాదు.

జాంబక్ నందు క్రొవ్వుపదార్థములు చేరక పోవుటచేత మిగుల సురక్షితమైనది. మూలికల సారముగుటచే అమాఘమైన గుణమివ్వగలదు. వాపును తగ్గించి, బాధను మాన్పును. రక్తపారుదలను కట్టివేయును.

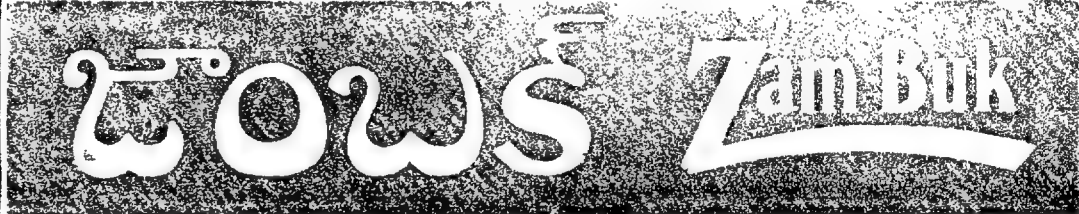
జాంబక్ నందు మరియొక విశేషమేమన, కురుపులను కుళ్లనీయకుండ కాపాడును. విషక్రిములను నాశనమొనర్చి తొలగించును. విషమును పూర్తిగా తొలగించిన పిదప గాయము త్వరలో మానును. సూతనచర్మము చేకూరును.

చర్మవ్యాధులగు అద్భుత నివారిణి.

ఎల్లప్పుడు ప్రథమచికిత్స కొఱకు ఒకపెట్టెను చేకావలిగా నుంచుకొనుడు.

వెల 1 కి రు 1-0-0 పెద్దది రు 2-4-0 మందులంగళ్లన్నిటి యందును దొరకును.

ఏజెంట్లు:—మెసర్స్ దాదా అండు కో, యస్సనేడ్, మద్రాసు.

యను వివరించి, ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారి కనేక ఫీర్యాదులు పోయియున్నవనియు, ఒక సమయమున ప్రభుత్వమువారి తనివీలి తొలగించుటకుగూడ నుద్దేశించినదియు, కాని, అదృష్టము జనరలు (డాక్టర్) బుడయ్యును ఈతనిని మాడు సంవత్సరములవరకును తొలగించ వీలులేదని చెబుచుటచే నిపుడా ప్రయత్నములు విరమింపబడినదియు నుడివరి. ఈతని నిపుడెటులను తిరిగి కమిషనరుగ నియమింపరని చెలియున. అయినను కార్పొరేషను సభవారిచే ఇట్టి తీర్మానమును గావించ చేసినయెడల, ఆతని పరిపాలన అందరకును సంకల్పప్రికరముగ నున్నదని ప్రభుత్వమును, ప్రజలను భావించుటకుగాని తీర్మానము గావించిరేగాని వేరొకటిగాదు. ఈ తీర్మానమును గావించుటకు ప్రచార మొనర్చిన సభ్యులే ఇతర సభ్యులతో నీ విషయమును చెలికి తీర్మానమునకు వారి యామోదమును సంపాదించిరి దీనినిబట్టి జూడగా ఎటులనో యొక విధముగా నీ కమిషనరుగ విరుగడ చేసికొనుటకుగాను, తీర్మానమున కనుకలముగ సంతకము చేసిరేగాని వేరొకదని చెలియగలదు.

మొదలియార్యుగారు ఇట్టిపలు ముగిం. తమిళనాడు కమిషనరుగ నియమించిన కార్మికులగురించి ప్రసంగించుచు, ఆ సందర్భమున కార్పొరేషను అధికార లబ్ధిచెందిన నిర్లక్ష్యభావమును, ఖండించి, మృతులైనవారి కుటుంబములకు జీవనోపాధి సేర్పరచుట కార్పొరేషనువారి విధిగానుడిరి.

వాల్మీలాలీ సేట్ గారు

పిమ్మట వాల్మీలాలీ సేట్ గారు మాటలాడుచు, తానీ నగరమున 50 సం. లుగా నివసించియుంటినియు అప్పటినుండియు కార్పొరేషను వ్యవహారములను బాగుగ నెఱుగుదుననియు, కార్పొరేషను పరిపాలన, చెన్ననగర పారిశుధ్యము డి. బి. వెంకటనారాయణ నాయుడుగారి పరిపాలనయు రున్నంత యధ్యాన్నము నెన్నడునులేదనియు నుడివరి.

ఆర్. రత్న సభాపతిగారు పిమ్మట మాటలాడుచు కార్మికుల యెడల కమిషనరవలచించుచున్న వైఖరిని ఖండించుచు ఆతని యంత క్రూరముగ మర్యాదను ప్రవర్తించియుండజాల రనిరి.

ఆర్. శ్రీరాములుగారు పాకివాండ్లు పడుచున్నపాటులను వివరించి వారి నింకను హింసించుటకు వెంకటనారాయణ నాయుడుగారి కనుబడిచిన చర్యల నిరసించిరి.

డి. కొలంబె గారు ప్రసంగించిన పిదప మురుగుపంపింపు నేమనునందు మరణించిన కార్మికులయెడల అనుకూలమును చెబుచు వారి కుటుంబములకు శాశ్వతముగ జీవనోపాధుల గలిగించుట కార్పొరేషనువారి విధిగాని చెబుచు తీర్మానము గావించబడినది.

సంచారక చిత్రకళాప్రదర్శనము

సంచారక చిత్రకళా ప్రదర్శనము విశాఖపట్నము జరుగవలయును, బరంపురము, పల్లకిమిడి, కాకినాడ, రాజమహేంద్రవరము, ఏలూరు, బెజవాడ, మచిలీపట్నము, గుంటూరు, నెల్లూరు, ఆఖరున మదరాసునందు జరుపబడును.

ప్రతి స్థలమునందును మూడుదినములు ప్రదర్శనము జరుపబడును. ఏచ్చే జూలై నెల రెండవవారమునండి ప్రారంభింపబడును అని వి. ఆర్. చిత్రగారు విశాఖపట్నమునండి ప్రాసిరి.

శ్రీ రామమోహన ఆయుర్వేద

కళాశాల, బెజవాడ

ఈ కళాశాల 1928 ఫలిరం 1 లో జూలై తేదీన మ

అల తెరవబడును. మూలముగ చేరదలిన విద్యార్థులు యీ నెల 25 వ తేదీకి కళాశాల ప్రధానాధ్యాపకులగు ప్రొ. కృష్ణమాచార్యులగారికి దరఖాస్తులు పంపవలయును. జూలై మొదటి వారము ముగియులోపల ప్రాత విద్యార్థులను క్రొత్త విద్యార్థులను కళాశాలలో చేరవలెను. విద్యార్థులకు వారు వచ్చినపిమ్మట వారి యోగ్యతనుబట్టి సత్రములు మొదలగు వాని యందు పాఠ్యమైనంతవరకు తగు పాఠ్యములు చేయుటకు యత్నింతుము.

గవర్నరుపేట } సి. రాజగోపాలాచార్య }
బెజవాడ } డి. ఏ. డి. యల్. }
12-6-28. } ప్రెసిడెంటు }

నిర్బంధ ప్రాధావివాహ చట్ట మన్దరకము

గృహస్థులను బాలికలను పలుకష్టములపాలు చేయును

శాసనసభ్యులు రాజీనామా నీయవలెను

బహిరంగసభలో సవాలు

పదిహేనేండు దాటిన పిదప మాత్రమే బాలికలకు వివాహ మొనర్పవలెనని నిర్బంధించుచు, అందుకు వ్యతిరేకముగా నడచిన వారిని శిక్షించు కారాగార శిక్షలకు గురిచేయుచు గాన, భారత కాపన సభలో భారతాగార ప్రవేశకెట్టిన చట్టమును గురించి చర్చించుటకుగాను మొన్న శనివారము రాత్రి తిరువల్లి క్లబ్బిలో ఆహ్వానితులగు జరిగిన బహిరంగ సభలో, సదరు బిల్లు తీర్మానముగ విమర్శింపబడినది. చాలమంది ప్రజాభిప్రాయ పండితులు ప్రసంగించుచు శాస్త్రీయమైన నటులను చినను, లౌకికముగ నీటిలువలన కలుగు అవధిలనుబట్టియే ప్రతిచారమును ఆచటమును త్రోసివేయవలసినదని నిరూపించిరి. మరి కొందరు ప్రజాభిప్రాయ ప్రసంగించుచు, సదరు బిల్లు అనవసరముగా, కుటుంబ వ్యవహారములలో జోక్యము గలిగించుకొని వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యమును భగ్న మొనర్చుచున్నదనియు, ఈ విషయము మతసంబంధమైన దగుటచే ప్రభుత్వము వారు జోక్యము గలిగించుకొన రాదనియు, అట్లు లింగించుకొనుట, సామ్యభాముని యుత్తమలను వ్యతిరేకమనియు నుడివీరి. ఇట్టి సాంఘిక విషయములందు కాపన మొనర్చుటకుగాను, ఎన్నికల పనులముగ, కాపనసభ్యులు ప్రజలనుండి అనుమతిని పొందియుండలేదనియు, అందుచే ప్రస్తుత మిశాసనమును గావించగోరు కాపన సభ్యులు- తమ సభ్యత్వము రాజీనామాలు నొసగి, తిరిగి ఎన్నికలకు నిలువవలసినదనియు, అట్లు చేయకపోవుట నీతిబాహ్యమును ప్రవర్తనమనియు ఉపన్యాసములు సవాల చేసిరి. తుదకు భారతాగారి చట్టమునుగురించి విచారణచేయు ఉపసంఘమునందు, పూర్వచారపరాయణులగు గూడ ప్రాతినిధ్య మొనగవలెనని ప్రభుత్వము వారికి దెలుపుచు తీర్మానము గావించబడినది. చెన్నపురి కాపన సభ్యులను, పుర్రాజ్య పక్షపు డిప్యూటీ నాయకులలో నొకరును అనునీ. వి. వేంకట రమణయ్యగారు, సభ కధ్యక్షత వహించిరి.

గృహకృత్యములలో జోక్యము గల్గించుకొనరాదు
 పండిత శ్రీనివాసాచారిగారు, మొట్టమొదట ప్రసంగించుచు, ఇట్టి చట్టమును దెచ్చినవారి సదుద్దేశములను తాను కింకించుట లేదని నుడివీరి. ప్రస్తుతము, సంఘమున గన్పించు కొన్ని దుస్థితులనుగాంచి, విచారణకులై, బాలికల ప్రాధుమ్యములైన తరువాత మాత్రమే వివాహ మొనర్పవలెనని గోరుచుండిరేగాని, తాము గూర్చించుచున్నవలన, అట్టిచట్టము నివారణయగుచుండిన సరిగ విచారించిన టగపడదు. సరిగ వాలోచించుచో ప్రస్తుత మిశాసనములన, గలుగులాభములకంటె, కష్టములే యధికముగా గన్పింపగలవు. 15 సంలకు పూర్వము వివాహ మొనర్పరాదని నిషేధించుట-హిందూమతశాస్త్ర నిబంధనలకు వ్యతిరేకమనువిషయము నటుండి, కేవల లౌకికద్వైతతో వాలోచించినను, ఈ బిల్లువలన గలుగునాధికముల కన్న బాధకము లధికముగ నున్నది ఇట్టి నిర్బంధనిషేధపుచట్టమున కన్నీటికంటెను ముఖ్యము లౌకిక ఆక్షేపణ యొకటిగలదు. వివాహము, కుటుంబనిర్వహణ సంబంధించిన వ్యక్తివిషయము. దానికిని సంఘమునకును రాజకీయములకును సంబంధములేదు. గృహమును, తన కుటుంబవ్యవహారములను తన వీలునుబట్టి చక్కబెట్టుకొనును. ఈవిషయమున జోక్యము గలిగించుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారి కెట్టిఅధికారము గలదో బోధపడకున్నది. ప్రభుత్వమువారు వ్యక్తుల గృహకృత్యములలో నిట్లనవసరము జోక్యము గలిగించుకొనరాదు. అట్లు జోక్యము గలిగించుకొనుటకు గావించు ప్రతిచర్యను, నిరోధించి, తమవాక్కుల నిలువబెట్టుకొనుటకు ప్రతివారును ప్రయత్నింపవలెను.

భూలోకనరకము

ఇట్టి నిర్బంధచట్టమువలన, గృహస్థులకు గలుగు కష్టములగురించి పిమ్మట నుపన్యాసమును నుడువుచు, ప్రాధావివాహముల కనుమతి నొసగును గావించు చట్టమునకు తన శాక్షేపణ లేదనియు, కాని 15 సంలకు తక్కువ వయస్కులగు బాలికలకు వివాహ మొనర్పరాదని నిషేధించుటవలన, తిరిగిండ్లులను, బాలికలనుగూడ పడరానిపాట్లకు గురిచేయుచున్నారని నుడివీరి. మనదేశమున, ప్రజలు సామాన్యముగా చాల పేదవారు. వివాహములన్నిటో, విశేష వ్యయకసాధ్యములు. ఇప్పటికే, అనేకమంది గృహస్థు లీవివాహములవలన, ఆస్తిసంతయు గోల్పోయి, చివ్చేతవుచ్చుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. అట్టిస్థితిలో ఈనిర్బంధ నిషేధ చట్టము గృహస్థులకిది భూలోకనరకముగా నొనర్చుచున్నది. ఒక విషయమును గమనింపుము. ఒక గృహస్థున కిద్దరు కుమార్తెలు గలరనుకొనుదు. యుక్తవయస్సున పెద్దకొడుకు వివాహ మొనర్పవలసిన సమయము వచ్చిన దను

కొనుదు. తండ్రి ఎటులనో కష్టపడి ఆమె వివాహ మొనర్చుచుండును. అట్టి సందర్భమున, తన నవతరుల లభించిన యెడల రెండవ కుమార్తెనుగూడ వివాహమొనర్చుటకై ప్రయత్నము గలదు. ఇట్టి యువకాశమునుబట్టి-తనయెడల నాశనము గావలసిన కుటుంబము లెన్నియో నీలముచున్నవి. కాని ఇకమిదనట్టి యువకాశముండదు. పేద కుమార్తెల రెండవ కుమార్తె చిన్నదగుటచే-15 ఏండ్లలో పయస్కూరాలై యుండును. అందుచే ఆమెకుపుడు వివాహ మొనర్పవలసిందదు. దీనివలన తరితండ్రులు, తిరిగి మరీయొకమారు వివాహవ్యయమును భరింపవలసి వచ్చును. హిందూ ఆవిధక్త కుటుంబములలో నీ బాధ మరింత యధికముగ నుండును. ఆస్తికముగ వ్యక్త్యుని నిలియించున్న అనేకమంది గృహస్థులు, భూభావముచే-తమ పన్నీచేత బంధువుల గృహమున వివాహము జరుగుచున్నపుడు వివాహములో కలపి-తమ కుమార్తెలకుగూడ వివాహము లొనర్చుకొనుట కిప్పుడవకాశము గలదు. కాని 15 సంల కు తక్కువ వయస్కులగు బాలికలకు వివాహ మొనర్పరాదని నిషేధమువలన, అట్టి యువకాశములు తొలగిపోవును. అందుచే-పేదగృహస్థుల స్థితి-ఈచట్టము వలన-దుర్భరమైపోవును. ఇంతియకాక, ధనసంపదలు, కాపనీకుండవంటివి, ఒకప్పుడుండును, మరొకప్పుడు పోవును. అందుచే తనన పశుయమున, మంచి యువకాశము లభించినపుడు, తన కార్యకవలలి గలిగినపుడు, వీలునుబట్టి తన కుమార్తెలకు వివాహ మొనర్చుకొనుటకు గృహస్థులకు వీలుండవలెను. ఈ చట్టము వలన అట్టి యువకాశములు చాలవరకుతొలగింపబడుచున్నవి. అంతియగా, యీచట్టము వలన 15 సంలలోపున తండ్రులగోల్పోవు బాలికలస్థితి యెంత దుర్భరమునో చట్టమునామోదించువారలు గమనించిన ట్లునకు నుటలేదు. తనదీవికీకాలములో తనసంబంధమును విచారించి బాలికలకు అధారమునేర్పరచుటకు తండ్రులకు ఏమాత్రమును వీలులేకండ నీచట్టనిర్మాతలచేయుచున్నాడు. ఇందువలననేకమంది, బాలికలు నిరాధానులయి దిక్కులేక, ఎన్నియోమరణఫలపాలుగావలసివచ్చును. అట్టివారి కీచట్ట మెంతకార్యముగనుండునో ఆలోచించుటవసరము. ఉపన్యాసకు డిట్టి నిదర్శనముల గొకను పెక్కింటిని వివరించి, 15 సంలలోపున బాలికలకు వివాహ మొనర్పరాదని నిషేధమును ఆక్షేపించిరి

ఇట్టి నిర్బంధచట్టము నామోదించువారలు దెలుపుకారణముల నుపన్యాసమును విమర్శింపుచు, వారు తమయాదర్శమునంగలను ఆవలంబింపవలసినమార్గ మిదిగాదనినుడివీరి. భారతబాలి, దుర్బలమగుచున్నదనియు, దానినితిరిగి పునరుద్ధేయమొనర్చుటకుగాను, ప్రాధావివాహములే యొనర్పవలసినవి నిర్బంధించవలసియన్నదనియు దెలుపుచుచు చాలదుర్బలమైనది. భారతబాలి దుర్బలమగుటకు, బాల్యవివాహములు కారణమని దుజాపుచేయుట కష్టము. అంతియకాక పుర్రాజ్యమును సంపాదించుకు ప్రజలు పోషకమువలెయై యుండవలెననియు, మాంసాహారముప్రజలును బలవంతులుగను పౌరుష సంతులు గను చేయును గనుక హిందువులలో ప్రతివాడును మాంసము తిరిగితీరవలసిన నిర్బంధ మొనర్పబాదులు ఎట్లన్నదో ఈ చట్ట మట్లున్నది. కావున కొందరు బాలికలు అల్పప్రాయమునందే గర్భిణులగుచున్నారనియు వారిబాధల నివారించుట కీచట్ట ముద్దేశింపబడినదియు గూడ కొందరు చెప్పుచున్నాడు. కాని ఈ దేశమున వివాహము వేరు గర్భధారణకారణమగు పునస్సంధానమువేరు అను విషయమును వీరు గమనించినటులేదు. వారు తమయాదర్శము నంచులె ననినయెడల పునస్సంధాన పయస్సును హెచ్చించుటకు ప్రయత్నింపవలెననిగాని అసలు వివాహములే నిషేధించుటవలన గాదు. కావున నీచట్టము నామోదించువారు ఆశేషమున వదలి తమ ఆదర్శ మేమియో దానిని సాధించుట కవలంబించ వలసిన పదతు లేమియో చక్కగ వాలోచించుకొని ప్రారంభింపవలెననిగాని ఆశేషమున విశేషమున వదలి ఇట్లవాలోచితకార్యములకు దిగరాదు.

బాల్యవివాహాపయోగములు.

పండిత నరసింహాచారిగారు పిమ్మట మాటలాడుచు ప్రాధావివాహముల కంటె బాల్యవివాహములే మిక్కిలి యుత్కృష్టమైనవనియు, సాఖ్యుప్రదమైనవనియునుడివి, అట్టివాని నిషేధించు ప్రయత్నములు కేవలము సంకుచితదృష్టిని దెలుపుచున్న వని నుడివీరి. దాంపత్యము సాఖ్యుప్రదముగ నుండవలసినయెడల భార్యాభర్తలకు గాధమగు అన్యోన్యప్రేమ యవసరము. బాల్యమున జనించినప్రేమ, దృఢతరముగను కార్యకముగనుండు ననువిషయము అందరు సంగీకరించినది. వయస్సు ముదిరిపిదప

నిజమున అన్యోన్యప్రేమగలుగుటయే దుర్భటము. అట్లుగలిగినను, అంత గాఢమైనది గాబలదు. ప్రాధావివాహము లాచరణయందున్న బాల్యకృత్యదేశములందు గనబడు వివాహవిచ్ఛేదముల సంఖ్యను గమనించినపుడివిషయము ప్రతివారికిని ప్రత్యక్షముగ దెలియగలదు. ప్రాధావివాహములపదతి ఎంతయవాంఛనీయమో నుప్రసిద్ధులగు బాల్యకృత్య చాలమంది అంగీకరించిన యున్నారు. బాల్యవివాహమువలన ఏదైనవ్యక్తులగు దుష్ఫలికములు గలుగుచున్నయెడల వానినినివారించుటకు మార్గముల సారయవలెననిగాని వానికంటె భూకమునభలికముల కాకరమును ప్రాధావివాహమునకు దిగరాదు.

హాస్యాస్పదము

శ్రీమాన్ పి. శ్రీనివాసాచారిగారు (వకీలు) చట్టమును ఖండించుచు ఆచరణముగా వచ్చుచున్న శాస్త్రవిహితచారమును ఆచరించినందుకుగాను, హిందువులకు కారాగార శిక్షలపాలుచేయుటకంటె, వివరీతమున, అన్యాయమును ఆగ్రహకారణమును అనుకార్య మెద్దియు నుండవలసిన నుడివీరి. వివాహము వ్యక్తులకుసంబంధించిన విషయము. దానితో ప్రభుత్వమువారు సంబంధముగలుగజేసికొనరాదు. అట్టి వివాహము మతసంబంధముగ శాస్త్రీయచారముగ విధించబడి అనుసరింపబడుచున్నపుడు దానికి కాపనము ద్వారా అడ్డుదగుటయే గొప్పకష్టము. అట్టికేరీ వదలు ఆచారము ననుసరించువారిని కారాగారశిక్షలపాలు చేసెద మని కాసింపుటకంటె, విప్లవకరమును, నిరంకుశమును అనుచ్య ముడియు కటి యుండవలదు వెనుక రైలు ఆసరలు శాస్త్రీగారు, ప్రాధావివాహమున కనుమతినిమాత్ర మొనగచట్టమును భారత కాపనసభలో ప్రవేశకెట్టినపుడు దాని నెదిర్చి, మతమునకు సంబంధించిన విషయములలో కాపనముల నొనర్చుటకు అంగీకరింపమని దెలిపిన ప్రభుత్వమువారిపుడు తస్వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించుట ఆశ్చర్యకరముగననునది.

కారదాగారి బిల్లుకు విచారించుటకు నియమించబడు, శా. ప. సం. ఘ. ము. సం. దు. ఆ చట్టము వలన ముఖ్యముగా బాధింపబడు పూర్వచారపరాయణుల ప్రతినిధులెవ్వరను లేరని యుపన్యాసకు డాక్షేపించుచు అట్టివారి తిరపున ఒక ప్రతినిధిని నియమింపవలసినదని కోరిరి.

ఉపన్యాసకుడు ముగించుచు మత విషయములందు జోక్యము గలిగించుకొనమని విజ్ఞోపయోగ రాజీగారుకు వారిపిమ్మట వచ్చిన సార్వభౌములను గావించిన వాదనముల నుడవారింది భారతదేశమున కికమిద రాజకీయసంస్కరణల నొసగును గావించు కాపనముందు మతసంబంధములను వ్యవహారములగురించి కాపనముల గావించుటకు చట్ట సభిల కధికారములేదని నిషేధింపవలసినదని నూచించిరి.

తీర్మానము

ఎం. పార్లమెంటు ఆయ్యుగాను :—కారదాగారి చట్టము ఆశాస్త్రీయమనియు అనర్థకరమనియు ఖండించుచు దానిని గురించి విచారణచేయుటకు సంయమింపబడిర ఉపసంఘమునందు పూర్వచారపరాయణుల తిరపున నొక ప్రతినిధిని నియమింపవలెను. అని ప్రభుత్వమువారిని గోరుచు తీర్మానము నుపపాదించిరి. కాపనసభలో నీ చట్టము చర్చకువచ్చినపుడు దాని నేదుర్చవలసినదని కాపనసభ్యులను గోరుచు, ఇట్టి చట్ట మొనర్చుటకుగాని, ఆమోదించుటకుగాని, ప్రజలు, కాపనసభలోని ప్రతినిధులకెట్టి అధికారమును నొసగలేదనియు అంతటి ఇల్లడచట్టమును బలపరుపగోరు సభ్యులు వెంటనే రాజీనామానిచ్చి తిరిగి ఎన్నికలకు నిలువవలసినదనియు వీరు నుడివీరి.

ఇంతకు కొంద రుపన్యసించిన పిదప తీర్మాన మేగ్రీవముగ సంగీకరింపబడినది.

ఆధ్యక్షుడు సభకు ముగించుచు, ప్రాధా వివాహమున కనుమతి నొసగుచట్టమునకు తమ శాక్షేపణ లేదనియు, కాని బాల్యవివాహమును నిషేధించు చట్టము అట్టి వివాహముల నొనర్చుకొనువారిని క్షేపించు చట్టమును చాలా ఆక్షేపణీయమనియు నుడివీరి.

బీజ్ బండ్—నీరే పోయిన పిర్యమున గట్టిపరచుగాని పిర్యము స్థలిత మగుచున్నయెడల తక్షణం నిలిపివేయును. మాసలితనమును, నపునకర్త్యమును తొలగించి యావన మొసంగును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగుంటలలో నరములకు బలము నిచ్చి సంసారముఖము అనుభవించునట్లు చేసి సంతానవంతులుగ జేయును. ఈ త్రరములు రహస్యముగా నుంచవలెను. 20 మాత్రల సి|| 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు

ఆర్యవైద్యశ్రమం,
 1159-1127 3, బైరాగిమఠం ఏధి, మదరాసు.

సబర్బీ సత్యాగ్రహ శ్రమము

జాతీయ విద్య

జాతీయభివృద్ధికి పనికివచ్చునట్టి విద్యను చేర్చుట కీయా శ్రమమున ప్రయత్న మొనరింపబడెను. దైవభక్తియున్న ఆస్తి కవిమయములందు శరీరాశోగ్యదాగ్ధ్యాదులగు శారీరజీవన యములందును మేధాశక్తివిమయములందును యోగకాలమున పమానాభివృద్ధిని కలిగించుటకు వాఙ్మయము వ్యాఖ్యానము చేతిపనులు మున్నగువాని నన్నిటిని చేర్చుట కేర్పాటుచేయబ డెను. ఆస్పృశ్యుల బిడ్డలకు తక్కినపదార్థుల బిడ్డలతో సమముగా విద్య చేర్చబడుచున్నది. పద్యర్థమునుగూర్చి మిక్కిలి శ్రద్ధ వహింపబడుచున్నది. స్త్రీలనీతి నభివృద్ధికొందుటకు వారికి ప్రత్యేక సౌకర్యములు చేయబడెను. ఈదిగువ వివరింపబడిన గణ రాతు విద్యాపీఠకేంద్రములు ఆశ్రమమునందుగూడ నవలం బింపబడినవి.

1. స్వరాజ్యసంపాదనమున కవసరముగ ఉద్యమముల ను కొనసాగించుట కవసరముగ పద్యర్థము సామర్థ్యము విద్య నీతివర్తనము మున్నగువానిని కలుగజేయుట

2. ప్రభుత్వమువారి ద్వారా యెట్టి సహాయము స్వీక రింపకండుటను.

3. అహింసా ధర్మమునకు సత్యవ్రతమునకు విరుద్ధ ములుగాని పద్ధతులనే విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులు నవలం బించుట.

4. అస్పృశ్యత గొప్ప శోకముని భావించి దానిని తొల గించుటకు శక్తివంతులగుట చేయుట. అస్పృశ్యుల బిడ్డ లను నిరభ్యంతరముగ చేర్చుకొనుట.

5. ఎల్లప్పుడును ఉద్ధరము కట్టుట వ్యాధి అంగవైకల్యము మున్నగువి కలిగివుండు తప్ప ప్రతిదినమున ఓధిగా నూలు నడువట.

6. రాష్ట్రీయ భావలలో నెద్యనేర్చుట ఇతర భావల నుగూడనేర్చుట.

7. హిందీ, హిందూస్తానీ భాషలను విధిగా నేర్చుట.

8. జాతీయభివృద్ధికి సాధకములగు వ్యవసాయాది కృషులగుడ శ్రద్ధగా నర్చుట.

9. గ్రామములలో నివసించువారికి యుపయోగకరము లగు విమయములను ముఖ్యముగా నేర్చి గ్రామాభివృద్ధికి తోడ్పడుట.

10. గ్రామములకు ఆవశ్యకతలను మనమునందుచుకొని పరిశీలనములను నిర్వయించుట

11. పర్యవేక్షకులకు సహాయముగా గొంపించుట అహింస పర్యవేక్షకుల కనుగుణమున ట్టిరిని-మతవిమయములను నేర్చుట.

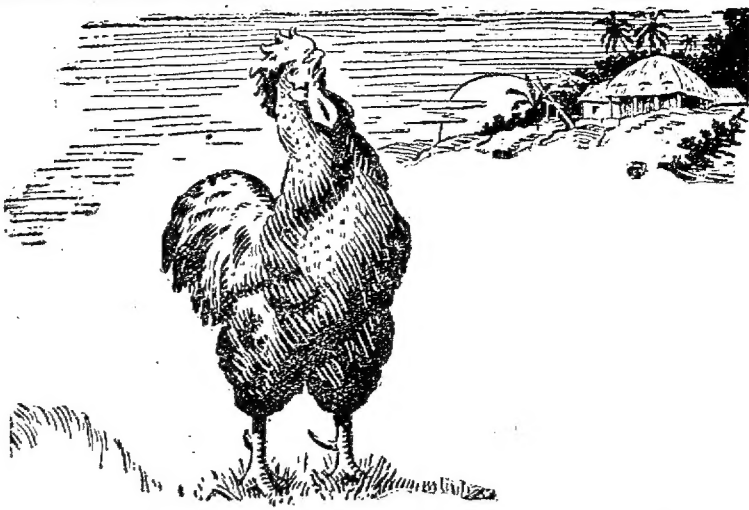
12. శరీర పరిశ్రమలను చేతనములను విధిగా చేయుట.

మర: ఉత్తర హిందూస్తానమున హిందువులను మహా మృదీయులను మాటలాడునట్లుగా చేపకాగరి, అరవికలివిలో నున్నట్టియు భావలే హిందీ, హిందూస్తానీ భాషలు-ఇప్పటికి 15 గురు బాలురును యిద్దగు బాలికలును ఆశ్రమపాఠశాలలో కృతార్థులై విద్యను ముగించిరి.

ఖద్దరు సాంకేతిక పాఠశాల

ఖద్దరు కాఖలో పనిచేయుటకు తగినవారిని తయారుచే యుటకు భారత తంతుకారకసంఘముచే రీపాఠశాల నేర్పర చిరి. వివిధారాష్ట్రములనుండి నచ్చినవారు 88 మంది యిప్పుడు చదువుచున్నారు. ఇప్పటికి 216 మంది యీ పాఠశాలలో పని చేయుకొని నిల్చిరి.

21 వారములు నూలువస్త్రముల నేర్చుకొనవలెను. వ్రేళ్ల తోనే నూలువడుకుట, పులిబిట్టులు యనగా నేమిగ్రహించుట నూలువడుకుటలో నైపుణ్యమును బడయుట మొదలు 1 వార ము పనినేర్చుకొనుట పిమ్మట 4 వారములు 6 సంబరములు 5 పానులువడుకుట తరువాత 3 వారములు 9 సంబర 2 1/2 పానులు. తరువాత 4 వారములు 12 సంబర 4 1/2 పానులు. తరువాత 4 వారములు 16 సంబర 2 3/4 పానులు పిమ్మట 4 వారములు 20 సంబర 2 3/4 పానులు. తరువాత 1 వారము. మొత్తము 21 వారములు. పూర్తిగా నైపుణ్యమును బడయుటకు యీ దిన పనులుగూడ నేర్పబడును. కరుళ్ళను పరిశీలించుట, పరి చేయుట, తక్కిలిమీద నూలువడుకుట, నూలును చూచి సంబరను యించుమించుగా కనిపెట్టుట, త్రిశ్రులవలన సంబర కనిపెట్టు ట. పరిగా నూలును పంపె పెనుట్టుట, రాట్టముతో ప్రతిభాగ మునకును పేరును కొలతను తెలిపికొనుట, నూలుతో నూలును పెనవేయుట, ప్రతిని పరిశీలించుట, రాట్టమును తక్కిలినిగూర్చిన గ్రంథములను చదువుట, ఎట్టిరాట్టము నిచ్చినను నూలువడుకుట ఇటుల పనినిన్నటిని నేర్చుకొనినపిమ్మట పరీక్ష జరుగును. 1 గంటలో 6 సంబర తక్కిన రకము 250 గజములు వడుకవలె ను. తరువాత 1 గంటలో 9 సంబర 250 గజములు. తరువాత 1 గంటలో సామాన్యరకము 12 సంబర 800 గజములు పిమ్మ ట 1 గంటలో మంచిరకము 16 సంబర 800 గజములు. అనల 1 గంటలో మంచిరకము 20 సంబర 800 గజములు, వడుక వలెను.

దినమును చక్కగా ప్రారంభింపుడు

ప్రాతకాల భోజనము ముఖ్యమైనదని వైద్యులు తెలుపుచున్నాడు—అదియే పండుకలు అలభ్యము చేయబడుచున్నది.

ప్రాతకాలముందు 8 పాళ్లపనిలో 2 పాళ్లపని చేయబడుచున్నది. జీర్ణము కానట్టి పింకింబలను లేక ఒక కవళము వరియన్నమును పనికిపోవుటకు మునుపు భుజించి మీ ప్రాణాధార శక్తిని (తైలబిటిని) నాశనమొనర్చు కొనకును. పుష్టిని గలిగించుటకును, ఆశోగ్యమును వోషిమకొనుటకును ప్రతిదినము ప్రాతకాలము నందు క్యాకరు ఓట్టునే భుజింపుడు.

క్యాకరు ఓట్టుయందు అగత్యముగా నుండవలసినట్టి వస్తువులు అనగా—మాంసమును వృద్ధిశీయు వస్తువులు (ప్రాణేయము); కార్బో హైడ్రేటు; నిటమినులు మొదలగు నవిగలవు. తయారుచేయుట సులభము, జీర్ణముగలు సులభ ము మిక్కిలి విశేష్య ముగలది—గువికర మొనరికొనుడు.

Quaker Oats

చేతులతో తాకబడుటలేదు. (1145)

7 వారములు ఏమలు చేయుట నేర్చుకొని పలెను.

ఏమలు బద్దను కార్బోనులో కట్టుట మొత్త నముగ్గుట; ఏమలుచాప నట్టుట; నరాలను గట్టు పోల్చుట; పిమ్మట పరీక్ష జరుగును. పెద్దబద్దతో 18 పానుల ప్రతిని రెండువారములలో యేకి యేమలుచేయుట. మధ్యరకము బద్దతో 22 1/2 పానుల ప్రతి ని 8 వారములలో ఏమలుచేయుట; బాష్టోలి చిన్నబద్దతో 8 పానులను రెండువారములలో యేమలుచేయుట.

2 వారములు ప్రతినింజలు తీయుట. ఒకరోజున 8 గంటలలో 82 పానుల ప్రతిని నుండి 70జలు తీయవలెను. పిమ్మట 100పానుల ప్రతిని బాగు చేసి గింజలు తీయవలెను కాల్చి గింజలుగొనుట; ఆంధదేశ పు పద్ధతిని గింజలు తీయుట; అస్పృశ్యులబిడ్డలకిగింజలుతీయు ట చేతివగ్గుముపై బట్టుటనేయుట.

1 వారముల నడుపుట 2 రోజులు (2) 20గజములు పట్టె పెపు నేయుట 10 రోజులు (8) 75 గజములు మంచపుపట్టెడ నేయుట 15 రోజులు (4) తివానులు నేయుట మూడు అసన ముల 24 X 24 నేయుట నిమోః ప్రకారముమూడుఅసనములను నేయుట; 2 గజముల బాడుగు 2 1/2 అడుగులు పెడల్పుగల రెండు తివానులను నేయుట యీ కడపల మూడు పకలకు 45 రో జులు.

గోతిమగ్గుముపై అనేకరకములు నేయుట. మొత్తము 108 రోజులు.

స్థావరముల పై (డ్రీలు పాసికోంబు, ట్రిల్లు; మున్నగు వానిని నేయుట మొత్తము 143 రోజులు.

రంగులునేయుట 24 రోజులు.

వడంగం పని 90 రోజులు.

ఈపనులతోపాటు హిందీ తెక్కలు మున్నగునవిగూడ నేర్పబడుచుండును.

భోజనమునకు ఒక విద్యార్థికి నెలకు 12 రూపాయలు వ్యయముగను. ఖాదీపాఠశాలలో విద్య పూర్తి యగుటకు 87 వారములు పట్టును.

	వారము	రోజు
నూలు వడుకుట	21	"
ఏమలు చేయుట	7	"
గింజలు తీయుట	2	"
చేతివగ్గుముపై నేత	10	2
గోతిమగ్గుము	14	5
స్థావరము	20	8
వడము	12	"
మొత్తము	87	3

(ఎంబయిండియా, 14-6-28)

నేషనల్ ఇండియన్

లైఫ్ ఇన్స్యూరెన్సు కంపెని లిమిటెడ్

నూతనముగా ఏర్పర్చబడ్డ రెటైంపులాభములవద్దటి నూట్కి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చుపద్ధతుల యొక్కవివరములు.

యీ దిగువవారికి వ్రాసికనుగొనుడు.

హిందూ దేశములో యిట్టిలాభములను చూపు కంపెని యిదితప్ప మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నా మని స్టేట్సుమెన్ పేషరువారు 15-2-28 తేదీన ప్రచురించియున్నారు.

బ్రాంచి శ్రే.కెటరి:—సి. ఎల్. మాధవరావు,

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్స్యూరెన్సుకంపెని,

117 ఆర్మీయంస్ట్రీట్, మద్రాసు.

చీఫ్ వక్సెంట:—టి. వి. రాఘవయ్య,

వార్షిక సర్కార్సు, రెజిస్ట్రార్.

స్వయం శిక్షా సంస్కృత గ్రంథములు! నగముధరలు

81-12-28 వరకే. న. స్వామినాథశాస్త్రి కృతము తెలు గులిపిలో తెదగు ఆర్థములతో వ్రాయబడినవి.

అవలంబరలు:—బ్రహ్మపాపలి 0-5-0; నీతికథా సప్తతి 0-12-0! బాలకావంఠి (పద్యము) 0-6-0; లింగాను కావన ము 0-4-0; భావరూపపంఠిక 1-4-0; ఈ అయిదున్న ఒక్క సారిగా కొనువారికి ఇవి 1-4-0 కే ఇవ్వబడును.

అద్రెసు:—N. S. నీలకంఠం C/o N. S. నరసింహం M. V (బ్రయినింగ్ కాలేజీ, రాజమండ్రి. 4566

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.

తామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చరముమీదగాని, వెండ్రుకల లలోగాని, లోచర్యములోగాని, గోళ్లలోగాని పుట్టవచ్చును. అమ్మతాంబూలం దీపో, బొంబాయి-మదరాసు

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1928 సం॥ జూన్ 25-వ తేది సోమవారము

ధాన్యములు

బియ్యము బస్తాలు		
తమిళు తెనాలి 11 క్వి42 కలది	రూ 18 00	14 0 0
తెలంగాణి 11 క్వి42	14 4 0	15 0 0
శిల్పి 11 క్వి42	15 0 0	17 0 0
రామిలు త. 154 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
శుభ్రము 11	18 0 0	22 0 0

ధాన్యమువస్తువులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	15 0 0	16 0 0
పెనగలు 11 క్వి42	12 14 0	13 8 0
పెనలు 11 క్వి42	14 0 0	16 8 0
మినుములు 11 క్వి42	14 0 0	17 0 0
తొలపలు 11 ర 125	11 0 0	11 8 0

సూనెవస్తువులు

నవ్వులు నూనె బా 1-కి	145 0 0	150 0 0
సెయ్యి ను 1-కి	14 0 0	21 0 0
మినుక తేనె పెనగవత్తు బా 1-కి	50 0 0	52 0 0
చేతితో కొట్టిన 11	48 0 0	48 0 0

తేనె పెనగ నూనె గానగ బా 1-కి ర 118-0 మినుక నూనె 110

అమురము బా 1-కి	107 0 0	109 0 0
----------------	---------	---------

చిల్లరవస్తువులు

చాయకనుపు బా 1-కి	120 0 0	125 0 0
మారకనుపు 11	95 0 0	100 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	77 0 0	84 0 0
చరియలు 11 బా 1-కి	91 0 0	105 0 0
గుంటూరు పొయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి రూ	40,45	
బాళవా ప్రిపాయకట్టు 11	50,55	
తెల్లము బా 1-కి	28 0 0	50 0 0
అస్కాచక్ర బస్తా 1-కి	28 7 0	28 12 0
చింతపండు బా 1-కి	28 0 0	60 0 0

త. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	29 0 0	81 0 0
చదరం 11	24 0 0	80 0 0
రవుండు 11	28 0 0	80 0 0

క. నూలు

సం 20 తెన్ని సేంహం యాటి	రూ 7 14 0	
సం 6 11 కట్టారి	4 9 0	
సం 24 11 లాకి	6 0 0	
సం 20 1/2 కట్టెట్రిలు	7 2 0	
సం 40 జామ్యురు 10 పా	11 4 0	
సం 44 సాండ్	5 11 0	
సం 40 రాసి	9 15 0	
సం 4 తెన్ని మసీదు	4 8 0	

7. దూది

బోండావెట్టు బాదవ 1-కి	రూ 286 0 0	
-----------------------	------------	--

8. లోహములు

వండి 100 కులం 1-కి	రూ 82 12 0	రూ 68 0 0
అంగార కులము 1-కి	21 0 0	21 2 0
వనరక 1-కి		18 8 0
ఇత్తడి బా 1-కి	220 0 0	284 0 0
రాగి బా 1-కి	272 0 0	276 0 0

గులు

తేలు స్వీట్టరులంతు అలిజరయిన్ సేంహం

పీపా 1-గ్రీలుడి 20 కి రూ	62 0 0	
11 నీలిరవ 1/4 రి	1 12 0	
11 14 రకులు	1 11 6	
11 28 రకులు	1 11 0	
11 56 రకులు	1 10 6	
11 1 అందర	1 10 0	

కేక్కుటు పాన్సుస్కాల్ లెడ్ అనగా (బర్నికెడ్డు)

కాంగో 8 రి	1 0 6	
ర దరు 4 రి	1 2 0	

వృత్తాంత లేఖలు

నర్సారావుపేట తాలూకా,

మరికిపూడి

కృష్ణ నిర్మాణము

ఆంధ్రప్రదేశ్ దుర్గిరాల గోపాల కృష్ణుని నిర్మాణమును గూర్చి చింతించుటకు ఆంధ్ర విద్యా భారతీ సమాజమువారు 15-8-28 వ తేదీన సమావేశమై కృష్ణ నిర్మాణమునకు అంధ్రా ఎనిగి గల్గిన భూమిమైన కొంతవరకు వెగయూ, తమ విధానమున వారి కలుంబమున కందితేయమన్నాడు. ఆ మహాశయని ఆంధ్ర రాష్ట్ర పరమేశ్వరిని చేహర్పుకు వీరవ రాత్రిని ప్రార్థించుచున్నాడు.

పోస్టాఫీసు

1-7-28 వ తేదీనండి యీ గ్రామమున ఎక్స్ ప్రెస్ మెంట్ పోస్టాఫీసును తెరచుటకు సిఫార్సుమెంట్ ను వారు సంజారు చేసియున్నాడు. పరిపర గ్రామాదులవారికి విశుల అనుకూల మేర్పడినది నీని విశుల ప్రయత్న పూర్వకముగ రానించిన ఆంధ్రవిద్యాభారతీసంఘమువారు కృతజ్ఞులు!

అంధ్రవిద్యా భారతీనిలయము

ఈ పురమధ్యమున విద్వాలయ సమీపమున మంజూరు రాబడిన గ్రామకంఠసలమును పై పుస్తక భాండాగారమునకు భవన నిర్మాణ మొనర్చుటకు యేతద్వంధుమనాడు మి రా|| శ్రీ పనుమర్తి సీతారామయ్యగారి ద్రవ్య సహాయంతో లునాడుల ప్రారంభించి పనిచేయుచున్నాడు.

(ఒక విలేఖరి)

పితావురపు వార్తలు

కాలమానము

మృగశిరా ప్రవేశమైన వెంటనే బాగుగవర్తించుటచే యేతద్వ పుష్కలముగా ప్రవహించుటచే, నేటి మొగనుండిన గ్రామములలో గోదావరి డెల్టాకు చె ముందుగ ఈ దుర్బలు ప్రారంభించు నూనలు కొనించుచున్నవి.

విజయనగరము మహారాజుగారు

ఈ మహారాజుగారు రుదయముననే "ఉప్పాడ" లో సమద్ర స్నానముచేసి ఉదయము 10 గంటలకు పితావురము మోటారుపై వచ్చి ప్యానెంజరు రైలు పై 12 1/2 గంటలకు రాజమండ్రివల్లి స్టేషన్ లాంచిపై నడిగోదావరిలోనికివల్లి యచటనే గంటలకొలది స్నానము చేసి 4 1/2 గంటల ప్యానెంజరు రైలు మీద చాగర్ల కోటవచ్చి అచటనుండి మోటారుపై పితావురము వచ్చి బాత్రి 9 గంటలకు ఉప్పాడ వల్లి అచట నిశ్రాంతమగుట ఉదయము ఉత్తాప్రకారము చేయుచున్నాడు. వారి తల్లిగారు యువరాజుగాను కొంత సిబ్బంది పితావురము పై స్కూలులో మకాముగానున్నాడు. కొంత సిబ్బంది ఉప్పాడ మరికొంత రాజమండ్రిలోను కలరు. ఉప్పాడ రాజమండ్రిల నడుమ రాకపోకలు చేయునపుడు మహారాజుగారు తల్లియొన రాజుల తేమమున కనుగొనుచున్నాడు.

పోస్టాఫీసు కేసు

ఈ పూరి దేవస్థానపు గుమాస్తా కుమారుడు మరియొకరి నేరింగుబాంకి బుక్కును అపహరించి పోస్టరిగా పోస్టాఫీసు లో సంతకము చేసి ప్రవ్యాపకముగా చేయ నుద్దేశించునదిగా పట్టుపడి రిమాండులో నుంచబడియున్నాడు.

హైస్కూలు

ఈ హైస్కూలునుండి స్కూలు ప్రెసిడెంట్ పరీక్షకు వెళ్లిన విద్యార్థులు 70 మందిలోను 38 మంది పూర్తిగ పాస్యై యున్నాడు. తేసవి సెలవులకు మూడువరకు స్కూలు ఈ నెల 27 తేదీన 3881 తెరచబడును.

(ఒక విలేఖరి)

మదనకామేశ్వరిలేళ్ళము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిప్పత్తువ, శుగంధము, అతిమాత్రము మొదలగునాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గల్గించును. 2 డబ్బీలు నాలుగు. 20 కులముల డబ్బీ రూ 1-4-0 పాలనుగంధిలేళ్ళము—రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది సనామేహము, మేహపాదలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు క్షీణనోష్ణము, మొదలగునాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలును. 20 కుల డబ్బీ రూ. 1-4-0 వి. పి ఖర్చులు పేరు. 3881 పి.సి.పి ఆంధ్రకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపి-నెల్లూరుజిల్లా

DIAMONDS & JEWELLERY

BAPALAL & COMPANY
216 CHINA BAZAAR ROAD.
MADRAS.

కాకినాడ స్త్రీమరు పనివాండ్ర సంఘము

పనివాండ్ర పోరాటము జరుగుచునేయున్నది

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఇంకను పనిలోనికి వెళ్లుటలేదు

కాకినాడ, జూన్ 21:—కాకినాడ స్త్రీమరు పనివాండ్ర దుర్బంధితి మరింత దుర్భరముగానున్నదిగాని యేమాత్రమును మిక్కిలికాలేదు. మాలివాని స్వల్పకోరికలను యూరపి యను వర్తకపు కంపెనీయ యేమియును జాలోచింపక అహంభావనీతియందుంచుచేత పనివాండ్రు స్త్రీమరుపనికి వెడలక యొడ్డకడి నీయుండుటయో వేరు మాలివాని కల్పించుకొనుటయో తలపించుచున్నది. రాష్ట్ర యెల్లయు స్త్రీమరులో కాళ్లు చేరులు విరిగగొట్టుకొనియు, కొన్ని సమయములందు ప్రాణమునుగూడ గోల్పోయి ఆర్థరూపాయయైనను కూలికిల్లిన పని నేయటకంటె మరియొక పనిచేసికొనుటయే మేలని యెంచుచున్నాడు. కరియైన కూలియిచ్చిపప్పుడే తమయొక్క కష్టములను చూడగలిగినప్పుడే స్త్రీమరులో పనిచేయుట మరీ గట్టి బింకముగానున్నాడు. కంపెనీలకైకి బింకముగానున్నట్లు కనిపించినను అవి స్వల్పకృతులతో కొట్టుకొనుచుండెను.

మాలివాండ్రకు కలిగె అపాయములకు "కంపెనీ నేషన్" కంపెనీలు భరింపక మాలి కంట్రాక్టర్ల మీద క్రోసి చేయుదురు. కంట్రాక్టర్లు సదకకంపెనీ నేషన్ యిమ్ముల కంగీకరి. పరు గాన కంట్రాక్టర్లుగూడ మాలివాండ్రతో సమానతేయమగుచున్నాడు. నిర్ణీతమైన మాలి పనికి పనివాంధ్రుల చేరదు. పనివానికియ్యి కూలికిని, అసలు నిర్ణీతమైన కూలికినిగల్గలేదా మొత్తములు కంపెనీలవారే సంగ్రహించురని చెప్పబడుచున్నది. జిల్లాకలెక్టరు మున్నగు రెవెన్యూ అధికారులు యామాలి ప్రశ్నను అలోచనలోనికి తెచ్చిరని తెలియుచున్నది. స్థితిగతులు యావత్తును పరిశోధించి ఆలోచించుటకు ఒక కమిటీని బహుళం నిర్ణయించవచ్చును.

దీనినిగూర్చి రెవెన్యూ అధికారులు మాలివాండ్ర సంఘాధ్యక్షునితో సంప్రదించినట్లును మాలివాండ్రయొక్క కష్టములను శోరికలకు అధ్యక్షుడు వారికి నివేదించినట్లును ఈ క్రింది విషయములు వారి యాలోచనలోనికి తెచ్చిరట్లును చెప్పబడెను.

1. మాలి కంట్రాక్టరు దుబాషివచ్చే కమీషనును పనివాండ్ర కూలినుండి తీయకూడదు.
2. 1928 సం॥రపు ఎన్నికమెప్పు కంపెనీ నేషన్ ఆక్టుల ప్రకారముగా యి వ్యవస్థల నీ న క్లెయిమ్ములన్నియు నిరధ్యం త ర ము గా కంపెనీ తేయిచ్చి తేయవలయును.
3. యెంతైతే మాలి అధికముగా నిర్ణయించబడునో అంతకూలియును యేమియు కొట్టివేయకుండా పనిచేయువానికి చేరవలెను.
4. ఒడవడను వెల్లవచ్చేటటువంటి మాలివాండ్ర నావలందు చాలినంత స్థలము వారికి క్రతిమాలివానికి యేర్పాటుయొండవలెను.
5. ఒడవకు వెల్లవచ్చేకాలమునుబట్టి మాలి లెక్కింపబడవలెను
6. మాలివాండ్రయొక్క పెద్దభోరుమన్ యెల్ల కృషును పనివాండ్రతో నుండి వారియొక్క మంచిచెడ్డలను చూచుటకు వనిని సూచరవైజా చేయుటకు యెల్ల కృషును కూడానుండవలెను.
7. ప్రస్తుతమున్నరీతిగా తండేల్లుండు పద్ధతి రద్దుచేసి కండ్లెక్కికారము యూనియన్ కై సంపదలెను.
8. మాలివాండ్రకును వారలను నియమించువారలకును కలిగే తగాదాలను పరిష్కరించుటకునుగ్గుగాని ఆయినగురరుగాని గల కమిటీ ఒకటి నిర్ణయించబడవలెను.

ర్యాల్

ది 15 జూన్ 1928 సం॥ రం లేదని యాగ్రామములో
పెనుత్తన వెంకట నరసింహారాజుగారి ఆధిపత్యమున సభజరిగి
గ్రామములందరును ఏకగ్రీవముగా యాదినవ తీర్మానములను
తీర్మానించడమైనది.

1. మనయండియా ప్రభుత్వమువారు మనదేశములో
ఎగైరా కొన్ని ప్రాంతాల్లో భూములకు మాత్రము పెన్షన్లు
కొట్టి మెంటు చేసి మామద్రాసు ప్రాంతాల్లో మాత్రము చేతుక
జోవుట గవర్న మెంటువారి వత్తుపాత పరిపాలనమునకు విం
తిండును మామగూడ పెన్షన్లు కెటిల్ మెంటు చేయించ
మని శ్రీ గవర్న మెంటువారిని యాసభవారు ప్రార్థించు
చున్నారు.

2. మా మామగూడవారికిలా కెటిల్ మెంటు ఆఫీ
సరువారు భూములు చాలా ఫలవంతములో నున్నవనిని రహి
తులు చాలా యెచ్చుదలతో నున్నారనియున్న సదకు భూము
లకు హెచ్చుకొను కట్టవచ్చునని మొదలయిన సంగతులతో గవ
ర్న మెంటువారికి రిపోర్టుచేసిరనిని విని యాసభవారు ఆశ్చర్య
చెందులయు యాదినవసంగతులను విన్నవించుకొనుచున్నారు.

యా కెటిల్ మెంటు ఆఫీసరువారు యాగ్రామములో
గాని యా చుట్టుపట్ల గ్రామములలోగాని సంచారముచేసి
నిన్నుమా ఏరయితినుగాని మా కష్టసంఘములనుగూర్చి అడిగి
తెలుసుకొని యుండలేదు.

పూర్వపు వ్యవసాయపు పెట్టుబడిఖర్చు డెబీటు 1 కి
రు 0-2-0 లున్న దుక్కి పెట్టె జరి 1 కి రు 25-0-0 లు వత్త
నములు రు 1 కి 4 కుండములు లయివుండి రయితుకు రు
బాధ సాధారణముగా యుండేది. యిప్పుడన్న నో డెబీటు 1 కి
రు 0-14-0 లున్న దుక్కి పెట్టె జరి 1 కి రు 200-0-0
లున్న విత్తనములు రు 1 కి శే 2 రు లేక 3 శేర్లున్న అయి
వుండి యిట్టి ప్రతిమైన కరవుకాలములో వ్యవసాయపు
పెట్టుబడి పెట్టికో లేక విశేష రుణగ్రస్తులై యున్నారు. సద
కు రుణములదరియాలు గవర్న మెంటువారు స్థాపించిన కో
ఆపరేటి బ్యాంకులవల గాని మా కొం ప లు మా డ లు
తాకట్టు పెట్టి రిజిస్టర్ చేయించుకొని రిజిస్ట్రేషన్ రికార్డు
వల్లమును ప్రాప్తించి తాకట్టువల్లమును స్వాధీనం చేసుకొందు.
గాన యిట్టి సీలితో యిప్పుడు యాగ్రామ మొత్తమునకు రు
20000-0-0 లున్నదైగా రుణగ్రస్తులై యీ రయితులకు దిన
దినము పొట్టు గడచుటకే చు సరముగా వుండి మేక పోతు గాం
నిర్భయముగా నున్నారు.

3. మా మెర్కె భూములకు సీటి పవము విషయములో
పొరుగుదొడ్డి. పి. డబ్లియు. వారు చేయలేకపోయినందునను
రయితు కట్టవడీ గూడలతో తోడుకొనుచున్నారు అనిన్ని అం
దువల్ల మనం ఎములుచేతే వాటర్ ట్యాక్సులో సదకు రయి
తుల కయ్యే తోడు ఖర్చులు ముదరా యిచ్చుట స్వాధీనముని
శ్రీ గవర్న మెంటువారు వెక్ శ్వాధీనం జల్లడిచేస్తూ సదకురయి
తుకు యకరం 1 కి 4 రిదువులు తడవలసియిండి తడుపు 1 కి
రు 10 0-0 చొ॥ న శాల్పు తడవులకు ముదరా రు 40-0-0
రయితుకు ఖర్చు అగుమండగా గవర్న మెంటువారితోడు ముద
రా క్రింద జి రాయితికి యకరం 1 కి రు 1-0-0 నిన్నీ యాశాం
కు రయితునంద పనాబుచేయు వాటర్ ట్యాక్సులో 1 వ విశున్న
ముదరాయున్నట్లు యేటి శ్వాధీనమో యా సభవారు తెలుసు
కొన ప్రార్థింతు సదకు మెరక రహితుకు శ్వాధీనమైన తోడు
ముదరా యిప్పించుటగాని లేక వాటర్ ట్యాక్సు ప్రతిరేటులోను
మెర్కె భూములకు 1 వంతు చేయించుటగాని శ్వాధీనం దయ
చేయించగలందులకు యా సభవారు ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థిం
చు మిన్నా.

4. యాపై పేరాలో వుదహరించిన తోడుముదరా పాం
శములు కెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు వారి రిపోర్టులో అనిలేయెత్తు
కొనక జోవుటబట్టి రయితుకు సంబంధించిన యాలాటి సాక
ర్యములు ఆఫీసరువారు ఎన్ని కప్పిపుచ్చిరో యని యా సభ
వారు ఫీల్లుచున్నారు.

5. కాబట్టి శ్రీ గవర్న మెంటువారు డిక్లె శెటల్ మెం
టు ఆఫీసరువారి రిపోర్ట్ ఖాయమని యెంచక యీ దీవకంబ
కుల మొరలనుకూడా ఆలకించి కెటిల్ మెంటు రెట్లను వృద్ధి
చేయించకండా ముములురేట్లప్రకారం వుండగలందులకు యా
సభవారు శ్రీ గవర్న మెంటువారిని ప్రార్థింతు యున్నారు.

అధ్యక్షులు పెన్షన్ల వెంకటనరసింహారాజు.

పకటన

(2046)

కోగులు స్వయముగ వచ్చిగాని, బాబులద్యారాగాని
కోగులక్షణములను తెలుపుదు చేసినచో కోగస్వభావము
పుచ్చుకొనవలసిన మందు, పద్ధత్యము, వగైరాలె వివరముగ
పుచ్చితముగ ప్రాసంగికమున.

(సెం 2)

డాక్టరు శ్రీనాథ కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ.

“యాత్రికుల టూరిస్టుకారు - 3 వ తరగతి”

యాత్రికులు, వివాహసంఘములు మొదలగు వారి ప్రత్యేక సౌకర్యార్థమై 3 వ తరగతి టూరిస్టు
కారు నిర్మించబడియున్నది. ప్రజలచే నుపయోగింపబడుటకీది ప్రస్తుతము సిద్ధముగానున్నది. ఇందులో
56 గురు కూర్చోనుటకును, 28 గురు పండుకొనుటకును స్థలముగలదు. ఒకవంటగది, భోజనశాల, స్నా
నమునకు ప్రత్యేకగదులు, స్త్రీపురుషులకు ప్రత్యేకమరుగుదొడ్లు మొదలగునవికూడ యందుకు చేర్చ
బడియున్నవి. వంటగదియందు త్రాగుటకు అగత్యమైనవడిగట్టి నీళ్ళకూడవచ్చునట్లు యేర్పాటుచేయబడి
యున్నది. అవనరమైన స్థలములలో కొలాయిలుకూడగలవు. ముఖముచూచుకొనుటకు అద్దములుకూడ
అమర్చబడియున్నవి. సంచారముచేయునట్టి సంఘములకు 50 గురికి చెల్లించునట్టి మెయిల్ కట్నము
తో మామూలుగా అపుటకు గంట 1 కి రు. 0-12-0 చొప్పునను చార్జి చేయబడును. 50 గురికి
పైన ప్రయాణీకులు హెచ్చుగా నున్నప్పుడు టూరిఫ్ పట్టికలో నున్న మేరకు కట్నము చెల్లించ
వలెను.

రైల్వేవారిచే సరఫరాచేయబడు భోజనమునకు సందర్భముల ననుసరించి తిరుచునాపల్లిలో
నున్న చీఫ్ కమ్యూనియల్ నూపరిన్ టెన్ డెంటు గారిలో ప్రత్యేకముగా యేర్పాటు చేసుకొనవలెను.

పూర్తి వివరములకు తిరుచునాపల్లిలో నుండు చీఫ్ ట్రాన్సుపోర్ట్మెన్ నూపరిన్ టెన్ డెంటు లేక
పబ్లిసిటి ఆఫీసుకు వ్రాసుకొనవలెను.

సాత్ ఇండియన్ రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్,

(ఇంగ్లండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

ప్రతి గృహమునందు అత్యవశ్యకముగా నుండతగినది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా లోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను

Regd

Trade Mark

తెప్పించి, ఒకదాని వాదిన మీరు విక్రియి తప్పిచెందెదరని మా నిశ్చయభిప్రాయము. (ప్రతిపక్షము అడుగకయే
మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజల నిదర్శనము. 504, వా 801

ఇది మేలైనకస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన పీచుద్రులు మొదలగునవి చేర్చి, శాస్త్రోక్తముగా తయారై
చేయబడినవి. తొంటూరుతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. వలవిధములు, దగ్గులు, శిశులను
శిశువులు, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి పిల్లలు వడిసెను, వ్రక్కల తీడు, అగ్నిమాంద్యము, మదబద్ధ
కు బలహీనత మొదలగునాటికి ప్రజాయోధమువలె పనిచేయును స్త్రీలు పసిపిల్లలకు మానలివాడు మొదలగువారికి
అమృతసహాయము. బాలింతలకు ఒక గొప్ప వర్షపాదము. 250-300 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రు. 0-4-0
చొప్పు ఖర్చు ఖర్చు 0-4-0 త. పొట్టు ఖర్చుతో 6 వసా రు. 1-8-0, 12 కి రు. 2-18-0, 25 కి రు. 5-8-0

భిక్షగర్తు పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొప్పైరు.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

ముందుపెట్టెలముందుముందు ముందుపెట్టెలముందుముందు ముందుపెట్టెలముందుముందు ముందుపెట్టెలముందుముందు

లలహీనము, వగముల లలహీనము

రక్త హేమ
Deschiens' Syrup

మొదలగు వారికి.

పిరవుడు ఉపయోగించును

ఇది, ఆరోగ్యము, ధంతు, నియంత్రకవీర్యము, 30,000 చైత్రులబిత్తుకొనియున్నాము. డెప్రెస్సు, చుట్ట
అమ మామూలు, గమనించుము. ఎక్కడను ఎక్కడను

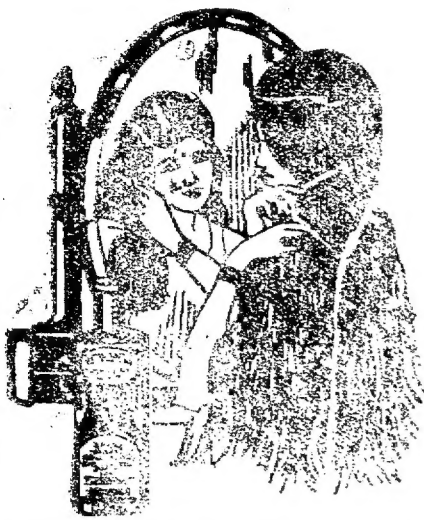
Is to be had on all Chemists (Wholesale & Retail) T. HANI & Co., 174 Broadway Madras

ది ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

గమనింపదగ్గ ముఖ్య విషయములు

- (1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 29182-0-4 నికరాదాయము (Surplus) ఇది చాల అరుదు.
  - (2) 1927 సంవత్సరములో విదేశీ విల్లకొని, నిరేఖ్యమైనట్టి గాని క్లయిన్సు లేకపోవుట కుభనాచకము.
  - (3) ఖర్చులు ప్రీమియము ఆదాయములో మొదటి సంవత్సరం 100-కి 82% రెండవ సంవత్సరము 50% ఇది నిత్యవ్యయ మునకు దాఖలా.
- “భీమాకంపెనీలు మొదటి సంవత్సరము నికరాదాయమును (Surplus) కనపరచుట అరుదు. ఆంధ్రఇన్స్యూరెన్స్ కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములోనే చూప గలగట ప్రశంసనీయును” (స్టేట్స్మన్ ట్రిబ్యున్)
- పలుకుదగ్గ గల ఏజెంట్లు జీతము మీదను, కమిషన్ మీదను కావలెను.
- య. మంగయ్య, కార్యదర్శి.

తరుణముమించి పోవకమునుచే మితల వెంట్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుము.

వెంట్రుకలు ముగ్ధునతో భూమివచ్చునంతవరకు ఆలస్యముగా
వెంట్రుకలు పెట్టినప్పుడు అది అంతర్వేదక యనిగ్రహింపుము

కామినిదర్మాతియిల్

ఈ శీటి నుండియే వాగుటానంధింపుము.

తలవెంట్రుకల బాధలన్నింటికి

దివ్యామృతము

వెంట్రుకలను కాపాడమీసమగముగా, చిట్టచివరికి దీని నుగానుండునుండి బ్రతికి పట్టుకున్నవలె, ఈ మృత రక్తములను నిగనిగలాడింపుము. ఈ మృతరక్తముని శుభ్ర పరిచింపుము. మిశ్రవెంట్రుకలెంత త్వరలో అంబుముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించునో గమనింపుము. కామినిదర్మాతియిల్ మిశ్రవెంట్రుకలకు వెల్లు అధిక శక్తిగలంగతయినో గ్రహించుము. ప్రతిపట్టుకములోను, వస్త్రాలోను, కూకాకాకాకలనదీయ, వరిమగ్గియ్యము లుట్టువారలందరివద్దను నుండును. మిథునాది వస్త్రములయంద్ లోనుచున్నవలె, కామినిదర్మాతియిల్ యి అని చూచి మరీకొనదు.

1-2-3 నెల 1-0-0 6-12-0 (ప్రత్యేకం, నీల-3-0 2-12-0 బాస్టెజ్ 0-12-0

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

కానుట మరువకుము.

మిథునముమీదగాని, కేట మిథునముమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు ఆటోధిల్ బహారు చల్లిన వెంటనే విక్రియి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డైరీపుష్పల వగైరములను, పెదబల్లి నట్టవచ్చును. పెండ్లిసమయములందు అంబువులందరినీ సంతోషపరచుటకు, ఆటోధిల్ బహారు తప్ప మరెవరియూ కావరాదు. శీతే ఒక సీసానుకొని, దాని అంబుతనమునకు అంబుతనింపుము.

1 టోన్	2-0-0
2 " "	1-4-0
1 ట్రాక్	0-12-0

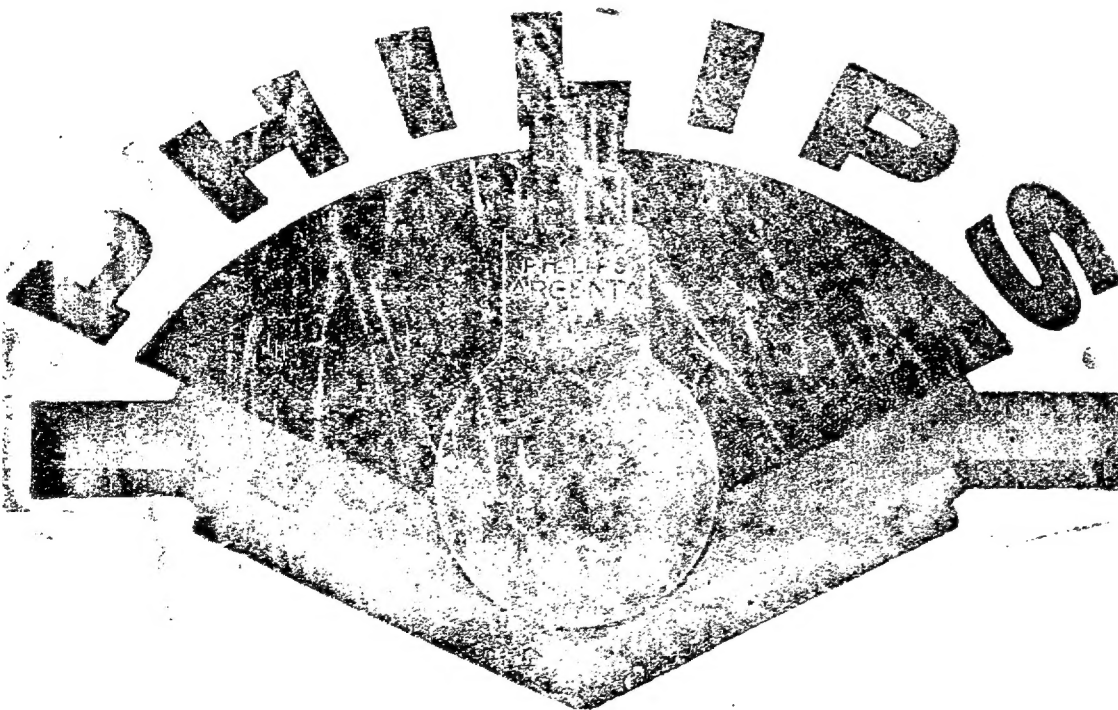
వసూలుగా నీవారెందఱల పోస్టు స్టాంపులు వంసిన పంపజనుము.

మహానన కాష్ట 1-2 అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు తెమికలు కంపెనీ.

285, ఐమ్మామశీదు మార్కెటు, బొంబాయి నెం 2

1-2-3

మితవ్యయమునకు ఫిలిప్స్ దీపములను ఉపయోగించి చూడుము
అందరు వర్తకులవద్ద దొరకును లేక దక్షిణ ఇండియాకు గల సోల్ ఏజంట్లువద్ద దొరకును. 357

THE CROMPTON ENGINEERING Co. (Madras.) Ltd.,

Managing Agents:—BEST & Co. LTD., 1st Line Beach, MADRAS.

PHILIPS

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ గ్రంథములో జన్మనిగారడ్యము భూమిభుజము, అంగ ఇంద్రజాలము, హస్తకాస్త్రము, భూతనాద్యము, యోగలేఖములు, చీట్లు పేక తమాసాట, విశోధనద్యములు మునుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, కీరము లేని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మునుష్యుని నిలుపుట మొదలగు విచిత్రము లున్నవి దీనిచే చేయవలయుగలదు. ఇది రూ. 4- Mesmerised Talisman పంపిణీ దీనిధరించిన విశ్వరహస్య; ఆరోగ్యము, బలము, ధనలాభము, తెలివి, అపవృత్తము నిచ్చును కని చేయవలెను. వ్యాపారమున లాభమువచ్చును. అనేక మందికి మెత్త పొందినది. 688 1-2 రూ 1-2, 12-2 రూ. 1 1/2. ఆర్. జనార్దనరావుగారు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా.

నెల 1-2 రూ 40 వేతనము మీద ఏదెంటు కావలెను.

ఆర్గనైజింగు మాపరెంట్స్ డెంబ్లె
యన్. ఆర్. ఏ. గుప్తగారు, కావలి లేక
కావలి శేషయ్యగారు, కన్నా, విజయనగరం.

మాన స్థాల్లా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వలసులభము! (పోస్టుఖర్చులప్రత్యేకము) గుణముధికము!

కీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగడి పైత్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అత్యుష్ణము, అరుచి, ఆవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కులు, పాఠ్యములు, కిరణు, ప్రేళ్లు, అన్ములు మొదలగువానియందు గలిగడి నొప్పలను బోగొట్టి జీవామును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనేమాన్యును, ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకురు, కృష్ణాజిల్లా,

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway tare Certificate on 2 annas stamp. Apply For:—Central Telegraph College, Nai Sarak Delhi.